

Strategija razvoja općine Doboj Istok

Decembar 2010. godine

Strategiju razvoja općine Doboј Istok izradio je Općinski razvojni tim u okviru Projekta integriranog lokalnog razvoja, koji predstavlja zajedničku inicijativu Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC) i Razvojnog programa Ujedinjenih naroda (UNDP) u periodu januar - decembar 2010. godine. Tehničku podršku Općinskom razvojnom timu u sklopu ovog projekta pružila je Razvojna agencija Eda.

Sadržaj

1. Uvod	5
2. Metodologija izrade strategije razvoja.....	6
3. Strateška platforma	7
3.1. Izvod iz socio-ekonomske analize općine Doboј Istok	7
3.2. Strateško fokusiranje	22
3.3. Vizija i strateški ciljevi razvoja	25
4. Sektorski razvojni planovi.....	31
4.1. Plan lokalnog ekonomskog razvoja	31
4.1.1. Sektorsko Fokusiranje	31
4.1.2. Operativni ciljevi ekonomskog razvoja	32
4.1.3. Programi, projekti i mjere	37
4.1.4. Procjena očekivanih ishoda sa indikatorima	40
4.2. Plan društvenog razvoja	41
4.2.1. Sektorsko fokusiranje	41
4.2.2. Operativni ciljevi društvenog razvoja.....	43
4.2.3. Programi, projekti i mjere.....	45
4.2.4. Procjena očekivanih ishoda sa indikatorima	53
4.3. Plan zaštite okoliša.....	55
4.3.1. Strateško fokusiranje	55
4.3.2. Operativni ciljevi zaštite i unaprijeđenja okoliša.....	56
4.3.3. Programi, projekti i mjere.....	58
4.3.4. Procjena očekivanih ishoda sa indikatorima	63
5. OPERATIVNI DIO	64
5.1. Plan implementacije integrisane strategije razvoja.....	64
5.1.1. Plan implementacije za 2011 – 2013.....	64
5.2. Finansijski plan implementacije strategije razvoja.....	73
5.2.1. Indikativni finansijski plan za period 2011 – 2013. godina.....	73
5.2.2. Akcioni plan za projekte koji se implementiraju u prvoj godini.....	84
5.2.3. Detaljan finansijski plan za projekte koji se implementiraju u 2011. godini	93
5.3. Plan razvoja organizacijskih kapaciteta i ljudskih potencijala	99
5.4. Praćenje, ocjenjivanje i ažuriranje strategije razvoja	105
5.5. Sinteza strategije	110

Strategiju razvoja općine Doboј Istok izradio je Općinski razvojni tim u okviru Projekta integriranog lokalnog razvoja, koji predstavlja zajedničku inicijativu Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC) i Razvojnog programa Ujedinjenih naroda (UNDP) u periodu januar - decembar 2010. godine. Tehničku podršku Općinskom razvojnom timu u sklopu ovog projekta pružila je Razvojna agencija Eda.

1. Uvod

Strategija integriranog razvoja 2011-2020. godine je ključni strateško-planski dokument općine Doboј Istok, koji treba da podstiče budući rast i razvoj zajednice. Strategija razvoja ima u vidu društvenu i ekonomsku sferu, ali i aspekte zaštite i unaprijeđenja životne sredine i prostora. Strategija je razvijena da bude okvir definisanja zajedničkih ciljeva, podsticanja lokalnih snaga, ali i odgovor na izazove budućeg razvoja općine i sveukupnog života u njoj. Kao takva, Strategija integriranog razvoja je u skladu sa strategijama i politikama na višim nivoima vlasti, i to prije svega sa nacrtom Razvojne strategije BiH 2010-2014, Strategijom socijalne uključenosti 2009-2014, ali i sa drugim sektorskim strategijama na državnom, entitetском i kantonalm nivou.

Strategija razvoja općine Doboј Istok izrađena je od strane radnih tijela koje je imenovao načelnik općine uz puno učešće predstavnika javnog, privatnog i nevladinog sektora. Strategija integriranog razvoja je usvojena od strane Općinskog vijeća 31.03.2011. godine, te je stupila na snagu 2011. godine. Strategija informira sveukupnu javnost i privatne ulagače o razvojnem putu općine, predstavlja osnovu za izradu detaljnih planova i programa u pojedinim sektorima, kreira osnovu za praćenje napretka te ohrabruje saradnju i dogovor u planiranju različitih nivoa vlasti i društveno-ekonomskih partnera. Strategija razvoja općine Doboј Istok za period 2011-2020. godina je izrađena od strane radnih tijela koja je imenovao načelnik općine, a u okviru Projekta integriranog lokalnog razvoja (ILDP), koji predstavlja zajedničku inicijativu Razvojnog programa Ujedinjenih nacija u BiH (UNDP) i Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC).

Strategija razvoja predstavlja putokaz za sveukupni razvoj općine Doboј Istok, a obuhvata ekonomski, društveni i plan zaštite i unapređenja životne sredine, uz poštivanje prostornog aspekta. Vizija razvoja te strateški ciljevi razvoja općine definisani su na period od 10 godina. Prihvatajući činjenicu da postavljanje ciljeva podrazumjeva ne samo odgovor na pitanje „šta“, već i „kako“, te da je odgovor na ovo pitanje od ključnog značaja za kvalitetnu implementaciju Strategije, Općinski razvojni tim je razvio sektorske planove i operativni dio Strategije. Sektorski planovi, operativni ciljevi, programi, projekti i mjere, usmjereni ka poboljšanju kvaliteta života u općini, definisani su na period od 5 godina. Okvirni operativni planovi su izrađeni za naredne tri, a detaljni akcioni planovi za godinu dana. Bitno je naglasiti da Strategija obuhvata i listu prioritetnih programa i projekata u svakom sektoru, a koji omogućavaju dostizanje postavljenih ciljeva putem provođenja operativnih aktivnosti, čime se stvara osnova za sveukupnu implementaciju Strategije. Nadalje, prioritetni programi projekti nisu samo osnova za korištenje općinske i drugih domaćih izvora sredstava, nego i dobra osnova za pristup eksternim izvorima sredstava, poput IPA programa Evropske unije, ali i drugih programa podrške u Bosni i Hercegovini.

Kod izrade Strategije razvoja općine Doboј Istok posebno se vodilo računa o ostvarivanju horizontalne intersektorske usklađenosti te vertikalne usklađenosti Strategije sa strategijama i planovima na drugim nivoima. Dodatan značaj je poklonjen mogućim inicijativama međuopćinske saradnje. Preduslov kvalitetne i pravovremene implementacije Strategije jeste prepoznavanje njenog značaja od strane sveukupne lokalne zajednice i viših nivoa vlasti, ali i uspostavljanje Strategijom predviđenih mehanizama za njenu implementaciju, izvještavanje, ažuriranje i sveukupnu operacionalizaciju, a što je zadatak koji Općini, ali i svim drugim akterima u lokalnoj zajednici, predstoji u narednom periodu.

2. Metodologija izrade strategije razvoja

U izradi strateškog plana razvoja općine Doboј Istok korištena je standardirana Metodologija za integrirano planiranje lokalnog razvoja (MiPRO), prihvaćena i preporučena od strane entitetskih vlasta te saveza općina i gradova oba entiteta. MiPro je u potpunosti uskladjen sa postojećim zakonskim okvirom kojim je definisano planiranje razvoja na lokalnom nivou, gdje je općinska uprava nosilac procesa izrade i implementacije strategije, uz maksimalno uključivanje i svih drugih aktera života u lokalnoj zajednici. Nadalje, MiPRO je u potpunosti usaglašena sa vodećim principima i pristupima strateškom planiranju koje promovira Evropska unija.

Vodeći principi na kojima se zasniva Strategija razvoja općine Doboј Istok su održivost i socijalna uključenost. Održivost kao princip integrira ekonomski i okolišni aspekt, dok princip socijalne uključenosti podrazumijeva jednake šanse za sve i pravičnost u smislu identificiranja potreba i interesa marginaliziranih i socijalno isključenih grupa stanovništva. Nadalje, Strategiju razvoja karakteriziraju integracija (što znači da su ekonomski, društveni i okolišni aspekt posmatrani kao neodvojivi dijelovi jedne cjeline) i participacija (svi zainteresirani akteri su angažirani i doprinijeli su izradi Strategije).

Općina se angažirala u procesu izrade Strategije vođena uvjerenjem da strateško planiranje predstavlja ključni instrument za proaktivno i odgovorno upravljanje lokalnim razvojem. Proces izrade Strategije razvoja Doboј Istok, iniciran od strane načelnika Općine i podržan od strane Općinskog vijeća, započeo je potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju između Općine Doboј Istok i UNDP-a u aprilu 2009. godine, te formiranjem radnih tijela – Općinskog razvojnog tima i Partnerske grupe. Proces je operativno vodio Općinski razvojni tim, a u samom procesu stvoreni su mehanizmi za snažno građansko učešće, dominantno kroz rad Partnerske grupe – konsultativnog tijela kojeg su činili predstavnici javnog, privatnog i nevladinog sektora. Poseban naglasak je stavljen na uključivanje i adekvatno prepoznavanje potreba potencijalno ranjivih kategorija stanovništva. U proces je sveukupno bilo uključeno više od 1,000 građana.

Polazna tačka za izradu strategije razvoja općine Doboј Istok je bila analiza postojećih stareteških dokumenata, nivoa njihove realizacije, te stepena razvijenosti ljudskih resursa neophodnih za izradu i implementaciju strategije. Ova analiza je bila nadograđena na osnovu analize relevantnih kvantitativnih i kvalitativnih podataka iz primarnih i sekundarnih izvora. Noseći i najvažniji dio Strategije predstavlja njen strateški dio, tj. strateška platforma, a koja obuhvata socio-ekonomsku analizu, strateške fokuse, viziju razvoja i strateške ciljeve razvoja. Strateška platforma Strategije dominantno je djelo Općinskog razvojnog tima. Sektorske planove ekonomskog i društvenog razvoja te plana zaštite i unapređenja okoliša izradile su za tu svrhu formirane sektorske radne grupe, a koje su činili predstavnici javnog, privatnog i nevladinog sektora.

U završnom dijelu procesa, Općinski razvojni tim je, na bazi principa integracije, objedinio i uskladio sektorske dokumente, te izradio okvirne trogodišnje i detaljne jednogodišnje planove implementacije, uključujući i plan razvoja organizacijskih kapaciteta i ljudskih potencijala neophodnih za proces implementacije Strategije. Kako bi se omogućila učinkovita implementacija Strategije, finansijski okvir Strategije i općinski budžet za 2011. godinu su u potpunosti uskladeni.

3. Strateška platforma

3.1. Izvod iz socio-ekonomske analize općine Doboј Istok

Geografski položaj i prirodni resursi

Općina Doboј Istok se nalazi u Tuzlanskom kantonu sa površinom općine od oko 41 km². Kroz općinu prolazi magistralni put M-4 Doboј – Tuzla, a općina je od općine Doboј udaljena 4 km. Udaljenost općine od općine Gračanica je 7 km. Najbliža željeznička stanica nalazi se na pruzi Doboј - Tuzla i udaljena je od općine Doboј Istok 1,5 km. Najbliži aerodrom je Aerodrom Dubrave, udaljen 57 km od općine.

Općina Doboј Istok se nalazi u pojasu umjereno kontinentalne semihumidne klime. Srednja godišnja temperatura iznosi oko 10,5 °C a srednje negativne mjesecne temperature sejavljaju u decembru i januaru mjesecu. Sušni period po pravilu se javlja u drugoj polovini jula i avgustu mjesecu.

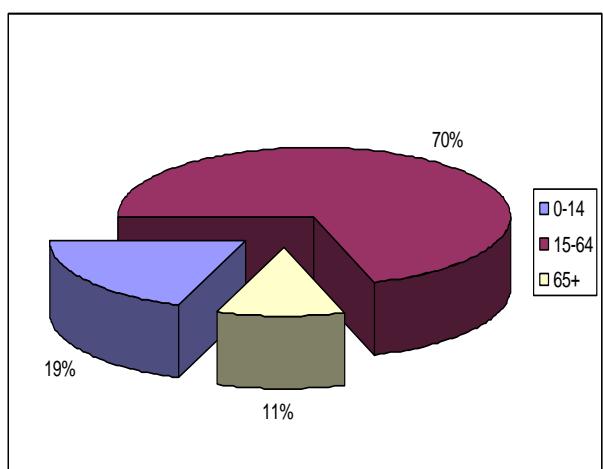
Zemljišta uglavnom imaju ilovastu strukturu, kisele su reakcije, a dominiraju gajnjače, smonice i podzoli, te pseudo glay. Uz vodotokove sporadično su zastupljeni aluvijumi. Zemljište je dijelom ravno a dijelom brežuljkasto i pogodno za proizvodnju različitih vrsta poljoprivrednih proizvoda.

Najznačajniji prirodni resursi općine Doboј Istok su voda i obradivo zemljište čija je površina cca 2350 m². Obzirom na značaj zemljišta i vode kao prirodnih resursa na kojima se može zasnivati budući razvoj, pitanja zaštite ovih resursa od zagađenja i uopšte pitanja vezana za ekologiju na području općine Doboј Istok imaju veliki značaj. Mjere za zaštitu pomenutih resursa, a posebno izvorišta pitke vode (bunara) nisu u dovoljnoj mjeri razrađene i definisane, što povećava rizik od zagađenja. Ako se uvaži pretpostavka da je za općinu Doboј Istok prihvatljiv samo razvoj uz poštivanje ekoloških standarda, onda se pitanjima ekologije mora posvetiti dovoljna pažnja u definisanju budućih pravaca razvoja. U pomenutom kontekstu treba napomenuti da općina Doboј Istok raspolaže sa oko 1200 ha šumskih površina u kojima su prisutne različite vrste listopadnog drveća. Područje općine obiluje u svim dijelovima prirodnim izvorima kvalitetne vode, a velike rezerve pitke vode se nalaze u dubinskim slojevima u ravničarskom dijelu. Pored toga na području općine se nalaze značajna ležišta silikatne rude i određene količine uglja -lignita.

Racionalno korištenje prirodnih resursa jedan je od osnovnih strateških izazova općine Doboј Istok.

Demografske karakteristike i kretanja

Prema dostupnim podacima, zaključeno sa majom 2009. godine, Općina Doboј Istok imala je ukupno 10.828 stanovnika. Obzirom da se radi o malom području, treba napomenuti da je to jedna od najgušćih naseljenih područja u BiH, jer na 1km² živi 270 stanovnika.

Grafikon 1: Starosna struktura stanovništva

Kroz pregled migracionih kretanja može se konstatovati da je ova pojava bila u većoj ili manjoj mjeri izražena u periodu do 2002 godine. Prema procjenama koje su tada rađene sa područja općine u treće zemlje je zbog zaposlenja otišlo oko 120 porodica uglavnom mlađe starosne dobi, tada se u istom periodu na područje općine uselilo oko 110 porodica različite životne dobi. Ovi podaci su relativno pouzdani jer veći dio iseljenih porodica je zadržao kuće i zemljište u vlasništvu i posjeduje sva potrebna lična dokumenta, ali se sa sigurnošću ne može utvrditi njihov povratak posebno kada je u pitanju povratak djece.

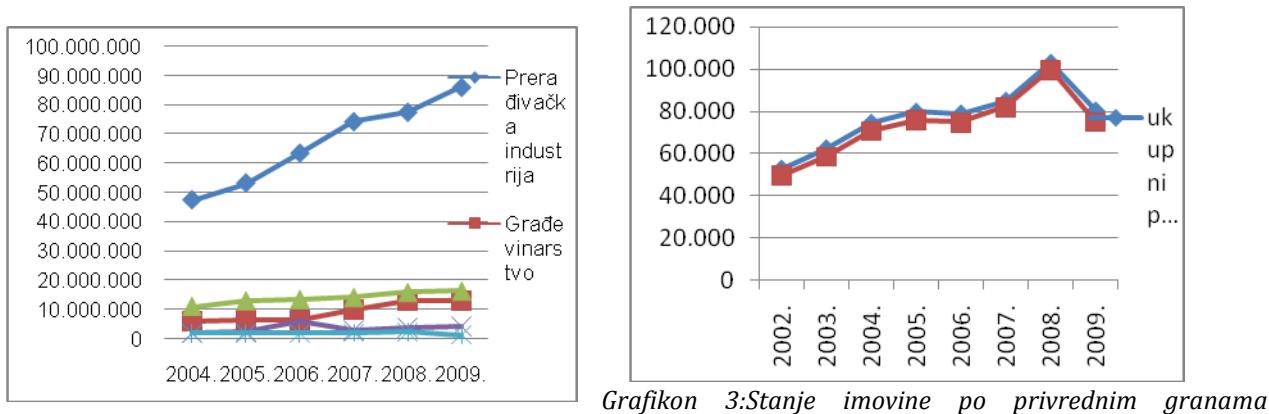
Kako je općina Doboј Istok jedna od rijetkih općina sa pozitivnim prirodnim priraštajem, nameće se pitanje kako i na koji način zadržati ovaj trend.

Pregled stanja i kretanja u lokalnoj ekonomiji

Formiranjem općine otpočinje intenzivan privredni razvoj koji se prije svega ogleda u registraciji velikog broja fizičkih i pravnih lica, a takav trend je bio prisutan sve do 2000. godine kada se zaustavlja i od kada je brojnost privrednih subjekata neznatno promjenjena.

Posmatrajući period od 2005. do 2009. godine, najveći broj registrovanih pravnih lica je iz oblasti trgovine i to tokom čitavog perioda posmatranja. Kada je u pitanju ukupan broj pravnih lica dolazi do smanjenja sa 104 na 87. Uzrok tome je preregistracija sa pravnih u fizička lica uslijed čega je u ovom periodu znatno povećan broj registriranih poslovnih jedinica. U ovom periodu dolazi do povećanja ukupnog broja fizičkih lica na 139 u 2008 godini, dok je u 2009. godini zabilježen pad registrovanih samostalnih radnji na 135. Vrijednost imovine privrednih subjekata na području općine Doboј Istok kontinuirano raste različitom dinamikom, sa 80.000.000 KM do 125.735.132

KM.

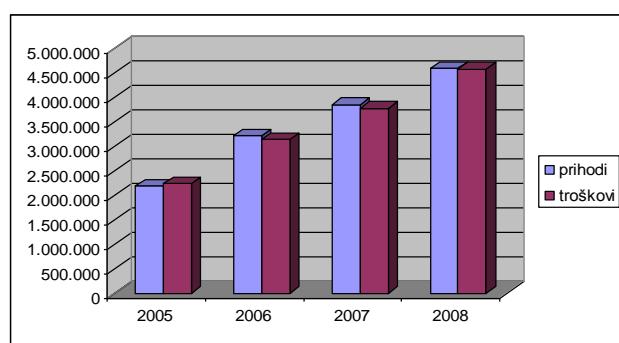
Grafikon 2: Odnos ukupnog prihoda i ukupnih troškova

U posjeračnom periodu najveće učešće u ukupnoj imovini imaju prerađivačka industrija, trgovina, građevinarstvo i saobraćaj.

Srazmjerno sa rastom imovine raste i vrijednost prihoda i troškova pravnih lica. Tokom čitavog perioda vrijednost prihoda u znatnoj mjeri je veća od vrijednosti troškova. Najveće učešće u prihodima i u troškovima bilježi prerađivačka industrija, trgovina i građevinarstvo.

Saglasno sa kretanjem vrijednosti prihoda u 2009. godini sa smanjenjem ukupnih prihoda smanjila se i vrijednost neto dobiti i vrijednost gubitka privrednih subjekata. Najveću dobit su postigli sektori prerađivačke industrije, građevinarstva i trgovine dok najveće učešće u strukturi gubitka pripada trgovini, zdravstvu, saobraćaju i prerađivačkoj industriji.

Ista situacija u periodu 2005-2009 godina, kada je u pitanju poslovanje, zabiljezen je i kod fizičkih lica. Najveće prihode i troškove kod samostalnih radnji bilježe samostalne trgovine i samostalne zanatske radnje.

U posmatranom petogodišnjem periodu svake godine uvoz roba na području općine Doboj Istok bio je veći od vrijednosti izvezenih roba. Pokrivenost uvoza izvozom se kretala od 37,79% u 2009 godini. Visoka vrijednost uvoza rezultira postojanjem specijalizovanih preduzeća i zastupnika ino firmi za čitavu BiH, kao što su uvoznici auto dijelova, uvoznici žita, uvoznici poljoprivrednih repromaterijala, te uvoznici pogoskog goriva.

Efekturanje prerađivačkih kapaciteta na području općine u oblasti proizvodnje hrane i poljoprivrede mogli bi riješiti postojeće probleme: povećati prihode, povećati tržišta, povećati izvoz, te smanjiti nezaposlenost lokalnog stanovništva.

Turistička djelatnost na području općine Doboј Istok ima praktično minoran značaj, a nema niti značajnijih programa i projekata iz ove oblasti. Treba napomenuti da su pri izradi općinskih regulacionih planova planirana 3 izletišta a da bi poželjno bilo urediti i prostore oko izvorišta vode u visinskim zonama općine. U posljedne vrijeme izgrađene su takođe 3 lovačke kuće u brdskim dijelovima općine gdje se takođe intenzivno podižu voćnjaci i vikend kuće, a što u kombinaciji sa nekim drugim sadržajima može biti dobra osnova za razvoj agroturizma.

Poljoprivreda

Zbog prirodnih resursa kao faktora razvoja, a posebno zbog mogućnosti razvoja kooperantskih odnosa (klastera) u snabdijevanju domaćim sirovinama rastuću prerađivačku industriju na području općine, te zbog mogućnosti angažovanja velikog broja radnika u uslovima visoke stope nezaposlenosti, neophodno je posebno sagledati stanje u oblasti poljoprivrede i šumarstva. Na području općine Doboј Istok praktično svo poljoprivredno zemljište nalazi se u privatnom vlasništvu. Radi se o ruralnom području, zbog čega svako domaćinstvo posjeduje određene količine poljoprivrednog zemljišta, različitih površina, od jako male, pa sve do ranije utvrđenog zemljišnog maksimuma od 10 hektara.

Posjedi su jako usitnjeni, isparcelisani pa ne pružaju ekonomsku opravdanost proizvodnje određenih kultura. Poljoprivredno zemljište ukupno zauzima 2355 ha , a najveći dio ovih površina su obradivo zemljište. Bonitetne klase poljoprivrednog zemljišta kreću se od I i II u ravničarskom sve do VII i VIII klase u višim područjima.

U posljedne vrijeme postoji povećan interes za podizanje intezivnih zasada različitih vrsta voća uglavnom šljive, ali u strukturi navedenih površina pod voćnjacima još uvijek dominantnu ulogu imaju stari, tradicionalni zasadi domaćih voćnih vrsta. Treba napomenuti da su prosječni prinosi različitih kultura, koji su ostvareni na području općine Doboј Istok zbog dominantno-ekstenzivnog načina proizvodnje, uglavnom daleko ispod realnog mogućih, ali su prisutni u praksi i jako dobri, reprezentativni proizvodni rezultati. U oblasti proizvodnje povrća kako u ranjem tako i u posmatranom periodu dominiraju industrijske vrste i to: industrijski krastavac, paradajz, mrkva, plavi patližan, paprika, itd. I u ovom segmentu je u najvećoj mjeri zastavljen tržišni aspekt proizvodnje.

Loši rezultati u proizvodnji stočne hrane su rezultat ukupnog društveno- ekonomskog stanja, te loših iskustava i problema u plasmanu mlijeka i mesa kao glavnih proizvoda iz oblasti stočarstva na ovom području. Treba naglasiti da postoji veći broj modernih stajskih objekata kapaciteta 5 do 10 i više vezova i da su smještajni kapaciteti staja mnogo veći od trenutnog broja različitih vrsta stoke, posebno goveda kao vodeće vrste. U posljedne vrijeme raste interes za tov peradi, izgrađena su 8 modernih pilićarnika, a na području općine je locirana i moderna inkubatorska stanica godišnjeg kapaciteta 2,5 miliona pilića.

Na području općine Doboј Istok djeluje JP Veterinarska stanica sa stručnim kadrom i modernom opremom, 7 specijaliziranih poljoprivrednih apoteka, 2 industrijska mlina za žita dnevнog kapaciteta oko 30 tona, 1 privatna zemljoradnička zadruga, Udruženje poljoprivrednika, Udruženje pčelara te d.o.o. "Vegafruit".

Najveći problem u poljoprivrednoj proizvodnji u zadnje vrijeme predstavlja neregulisani tok rijeke Spreče i redovne poplave poljoprivrednog zemljišta. U posmatranom periodu pod vodom se određeni vremenski period nalazilo između 250 i 643 ha najplodnijeg poljoprivrednog zemljišta.

Pored navedenog problema prisutni su i drugi problemi u ovoj oblasti kao što su:

- Neregulisani imovinski odnosi, što predstavlja veliku smetnju u planiranju i razvoju poljoprivredne proizvodnje, korištenju kreditnih i podsticajnih sredstava u ovoj oblasti, te za razvoj kompletne infrastrukture
- Nepostojanje funkcionalnih organizacionih oblika servisnog karaktera, nelojalna konkurenčija, plasman i naplata poljoprivrednih proizvoda
- Nedostatak motiva za prihvatanje savremenih tehnologija i izbjegavanje rizika u intenzivnoj poljoprivrednoj proizvodnji
- Nedostatak primjerenih finansijskih sredstava.
- Neracionalno iskorištanje prostora u cijelini, pa tako i poljoprivrednog zemljišta kao resursa, što pored ostalih negativnosti dovodi do činjenice da je oko trećine ukupne površine općine trenutno pod naseljima.

I pored činjenice da su prosječni poljoprivredni posjedi jako mali, potencijal za poljoprivrednu proizvodnju je veliki. To se prvenstveno odnosi na povrtlarske kulture, voće i stočarsku proizvodnju. Strateški izazov za općinu Doboј Istok je dalja valorizacija prirodnih resursa u cilju podrške poljoprivrednoj proizvodnji na području općine.

Pregled stanja i kretanja na tržištu rada

Kod analize stanja zaposlenosti, pored ukupnog broja zaposlenih lica važno je posmatrati posebno zaposlenost lica u privredi i zaposlenost lica u vanprivrednoj djelatnosti.

Rb	ZAPOSLENOST	2005	2006	2007	2008	2009
1.	PRIVREDA	1.046	1.054	1.179	1.228	1.185
2.	VANPRIVREDA	240	241	239	239	245
	UKUPNO	1.286	1.295	1.418	1.467	1.430

Tabela 1: Ukupna zaposlenost na području općine Doboј Istok

U posmatranom periodu broj zaposlenih lica u privredi se povećao, pri čemu je broj uposlenih kod pravnih lica u blagom porastu i znatno je veći nego broj zaposlenih fizičkih lica koja obavljaju samostalnu djelatnost. Do smanjenja broja zaposlenih dolazi u 2009. godini sa 1228 na 1185 zaposlena lica. Najveće učešće u zapošljavanju se odnosi na preradivačku industriju, trgovinu i građevinarstvo. U vanprivredi općine Doboј Istok u odnosu na broj uposlenih u privredi radi relativno veliki broj lica.

Pored navedenog broja u organizacijama i institucijama koje imaju sjedište izvan općine a imaju svoje predstavništvo na teritoriju općine kao što su banke, mikrokreditne organizacije, osiguravajuća društva, pošta, predstavništva elektro distribucije, kladionice radi oko 25 radnika. Ne postoje precizni podaci o broju zaposlenih lica iz općine Doboј Istok u različitim dijelovima BiH, niti broj zaposlenih lica u inostranstvu zbog stalnih promjena njihovog statusa, načinu i vremenu tog

perioda njihovog zapošljavanja. Prema procijenama i ranijim istraživanjima, taj broj se kreće između 600 i 700 lica.

Na evidenciji biroa za zapošljavanje u kontinuitetu se nalazi veliki broj lica u odnosu na broj stanovnika, pri čemu treba naglasiti da je prisustvo istih često puta uzrokovano potrebom za statusnim položajem prava na zdravstvenu zaštitu a ne iz potrebe traženja zaposlenja.

Broj registriranih nezaposlenih osoba

2005			2006			2007			2008			2009		
M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ
1692	1139	2831	1609	1160	2769	1409	1326	2735	1285	1322	2607	1264	1365	2629

Tabela 2: *Ukupna nezaposlenost na području općine Doboј Istok*

Prema starosnoj strukturi nema značajnijih razlika po godinama a kontinuirano najviše nezaposlenih lica je u starosnoj dobi između 18 - 24 i 24 - 30 godina. Najmanje nezaposlenih lica na evidenciji biroa za zapošljavanje je starosne dobi iznad 60 godine jer su ova lica na različite načine riješila svoj status.

Najviše nezaposlenih lica prema kvalifikacionoj strukturi su KV radnici kod oba spola a zatim dolaze NKV radnici i to takođe kod oba spola. Najmanje nezaposlenih lica je VŠS I VKV radnika. Interesantno je da se u ovom periodu u kontinuitetu povećava broj nezaposlenih lica sa VSS.

Analiza broja i strukture nezaposlenih na općini Doboј Istok ukazuje na neusaglašenost postojećih kvalifikacionih profila sa lokalnim tržištem rada .

Jedan od strateških izazova općine je unaprijeđenje ljudskih resursa i njihovo usaglašavanje sa tržištem rada .

Treba napomenuti da je prema ranijim istraživanjima biroa za zapošljavanje oko 1/4 lica na evidenciji za nezaposlene povremeno ili stalno uposleno, ali da se iz različitih razloga i dalje nalaze na evidenciji ove ustanove.

Pregled stanja i kretanja u oblasti društvenog razvoja

Obrazovanje

Na području općine Doboј Istok djeluju dvije osnovne škole; OŠ "Brijesnica Velika" sa područnom školom u Brijesnici Maloj I OŠ "Klokotnica" sa područnim školama u zaseoku Habibovići i Stanić Rijeci. Broj učenika u školskoj 2008/09 bio je 1143, dok je broj učenika u 2009/10 školskoj godini iznosio 1129. Iako je pad broja učenika ove u odnosu na prethodnu školsku godinu neznatan, zabrinjava činjenica da je u proteklih pet godina zabilježen konstantan pad broja učenika.

Ako uporedimo podatke iz izvještaja osnovnih škola u protekle dvije školske godine primjeti se da je broj odjeljenja ostao nepromijenjen, a da se konstantno smanjuje broj đaka. Posebno je ovaj trend izražen u područnim školama.

Samo ako se analizira raspoloživi prostor u kojem se održava nastava, može se konstatovati da OŠ „Klokotnica“ raspolaže sa 7.639 m^2 otvorenog prostora, 2.833 m^2 zatvorenog prostora, 2.129 m^2 učioničkog prostora što je manjak u odnosu na pedagoške standarde kada je u pitanju otvoreni i zatvoreni prostor, te viša u odnosu na standarde kada je u pitanju učionički prostor.

Osnovna škola Briješnica velika ima 8739 m^2 otvorenog prostora, 1718 m^2 zatvorenog prostora, 973 m^2 učioničkog prostora, što je višak u odnosu na važeće pedagoške standarde u svim slučajevima. OŠ „Klokotnica“ ima izgrađenu fiskulturnu dvoranu, dok je izgradnja sportske dvorane u Briješnici Velikoj u toku. Područna škola u Habibovićima je u jako lošem stanju što zahtjeva izgradnju potpuno novog objekta sa svim pratećim sadržajima. U ovom petogodišnjem periodu potrebno je voditi aktivnosti na izgradnji petogodišnje škole u Lukavica Rijeci, te je kao područnu školu uvrstiti u sistem obrazovanja općine Doboј Istok.

Pored osnovnih škola na području općine Doboј Istok djeluje i Mješovita srednja škola Doboј Istok smještena u Briješnici Velikoj realizira nastavu za preko 450 učenika gimnazijalaca i drugih stručnih zanimanja. Nastava se već godinama odvija prema zacrtanom planu, ali problemi sa nedostatkom nastavnih sredstava i sanacija zgrade u kojoj se škola nalazi postali su konstanta u radu ove ustanove. U školskoj 2008/09 Mješovita srednja škola Doboј Istok obrazovala je slijedeće profile: gimnazijalce, ekonomski tehničare, prehrambene tehničare, elektro tehničare, vozače motornih vozila, prodavače i krojače.

U definisanom period neophodno je izgraditi novi školski objekat područne škole u Habibovićima, sanirati unutrašnji prostor posebno sanitарне čvorove u svim školskim objektima, sanirati vanjski dio objekata, dovršiti započetu fiskulturnu salu u Briješnici Velikoj, sanirati školske poligone, izvršiti izgradnju petogodišnje škole u Lukavica Rijeci, redovno raditi na nabavci školske opreme i opremanju kabineta te postepeno usklađivati obrazovne profile u srednjoj školi sa potrebama privrede.

Kultura i sport

Od ustanova koje se bave kulturom postoji BKZK „Preporod“ u kome aktivno djeluje oko 50 članova uključenih u folklornu i dramsku sekciju. U organizaciji ove ustanove drugi put se na općini Doboј Istok održavaju Internacionalni dani folklora sa tendencijom da postanu tradicionalni. Treba napomenuti da u svakoj mjesnoj zajednici postoje izgrađeni Domovi kultura, ali su oni promjenili funkciju i ne služe prvobitnoj namjeni.

Na području općine postoji mali broj kulturnih sadržaja zbog čega je potrebno osnažiti organizacije koje se bave kulturom, a objekte namjenjene za ove svrhe vratiti prvo bitnoj namjeni. U oblasti sporta, u narednom periodu posebno je važno osigurati adekvatne uslove za rad sportskih kolektiva, a posebnu pažnju posvetiti uključivanju većeg broja djece i omladine i edukovanju sportskih radnika.

Na području općine Doboј Istok djeluje sportski savez koji objedinjuje sljedeće klubove:

1. NK „Doboј Istok“
2. NK „Mladost“, Briješnica
3. STK „Spin“
4. KK „Doboј Istok“

5. Kajakaški klub „Doboj Istok“
6. Atletski klub „Doboj Istok“

U svim nabrojanim klubovima je registrovano oko 320 takmičara, a zapaženi takmičarski rezultati su postizani posebno kada su u pitanju mlađe kategorije u različitim sportskim granama.

Zdravstvena zaštita

Općina Doboj Istok pokrivena je u potpunosti primarnom zdravstvenom zaštitom kroz rad JU "Dom zdravlja Doboj Istok", gdje se o zdravlju stanovnika brinu ljekari i medicinski tehničari raspoređeni u centralnom Domu zdravlja i u 4 područne ambulante. Primarna zdravstvena zaštita se odvija kroz timove porodične medicine kojih je u 2009. godini bilo sedam. Ukupno je u ovoj javnoj ustanovi uposleno 66 radnika od čega je 9 ljekara (6 specijalista, 2 ljekara opće prakse i 1 stomatolog), 1 viša medicinska sestra, 41 radnik srednje stručne spreme medicinskog smjera, 15 radnika u administrativno tehničkim službama. Dom zdravlja Doboj Istok ima organizovane sve službe koje spadaju u primarnu zdravstvenu zaštitu i to: služba porodične medicine, dječja služba (angažovan pedijatar za specijalističko-konsultativne preglede), higijensko epidemiološka služba, ATD služba, laboratorijska služba, služba kućnog liječenja, stomatološka služba, RTG i ultra zvuk i služba hitne medicinske pomoći. Prema prikupljenim podacima općina Doboj Istok ima više osiguranika nego stanovnika jer se na rad Doma zdravlja oslanja i oko 3.000 povratnika u Republiku Srbiju koji zdravstvenu zaštitu ostvaruju u općinskom Domu zdravlja Doboj Istok, a što isti stavlja u nepovoljan položaj u odnosu na druge domove zdravlja u Tuzlanskom kantonu u pogledu finansiranja od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona. Na području općine egzistiraju i tri privatne apoteke.

Potrebno je redovno raditi na održavanju postojećih zdravstvenih objekata, zatim na nabavci nove opreme kao i na školovanju i stipendiranju kadrova iz svoje sredine.

Socijalna zaštita

Socijalnom zaštitom na području općine Doboj Istok bavi se JU "Centar za socijalni rad". Ova ustanova pruža stručnu i socijalnu pomoć u raznim oblicima onim osobama koje su u stanju socijalne potrebe na teritoriji Doboj Istoka. Prema podacima iz centra za socijalni rad, najveći broj intervencija usmjerjen je ka korisnicima u kategoriji djece i mladeži.

Potrebno je naglasiti da je broj lica koji koriste određene vidove socijalne pomoći u odnosu na ukupan broj stanovnika nesrazmjerno veliki i da je rezultat prije svega loših zakonskih rješenja u ovoj oblasti, koji omogućuju velikom broju lica da neosnovano koriste određene vidove subvencija.

2005	2006	2007	2008	2009
1.392	1.824	3.324	3.123	2.806

Tabela 3: Broj korisnika socijalne pomoći

Saglasno sa povećanjem broja korisnika povećava se ukupan iznos novčanih sredstava koje se u svrhu socijalne zaštite izdvajaju tokom jedne godine.

U odnosu na broj stanovnika postoji veliki broj stambenih jedinica koje su isključivo privatno vlasništvo. U narednom periodu potrebno je racionalnije pristupiti ovoj problematici posebno u segmentu racionalnijeg korištenja prostora i poštivanju urbanističkih normativa, racionalnijoj izgradnji infrastrukture i estetskom izgledu objekata i okoline.

Evidentno je da je veliki broj korisnika različitih vidova socijalne pomoći u odnosu na ukupan broj stanovnika, što znači da trba posebnu pažnju posvetiti realizaciji projekata koji se odnose na zapošljavanje, samozapošljavanje I različite vidove poljoprivredne proizvodnje.

U odnosu na broj stanovnika postoji veliki broj stambenih jedinica koje su isključivo privatno vlasništvo. U narednom periodu potrebno je racionalnije pristupiti ovoj problematici posebno u segmentu racionalnijeg korištenja prostora i poštivanju urbanističkih normativa, racionalnijoj izgradnji infrastrukture i estetskom izgledu objekata i okoline.

Stanovanje

Oko 33 % od ukupne površine općine su naseljena mjesta na kojima je izgrađeno više od 2.900 stambenih objekata različite veličine. Manji broj objekata su jednospratni, dok je većina objekata sa dva sprata i prema kriterijima u takvim objektima nalaze se dvije ili više stambenih jedinica. Stanova u vlasništvu države ukupno ima 18, ukupne kvadrature oko 900 m² u kojim su dominantno smještena raseljena lica.

Sigurnost građana

Općina Doboј Istok u okviru organa uprave ima organizovanu Općinsku službu civilne zaštite sa dva uposlena lica koja kao dio sistema zaštite i spašavanja Tuzlanskog kantona i Federacije BiH svoje djelatnosti obavljaju u skladu sa važećim propisima iz oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća u Federaciji Bosne i Hercegovine. Prema informacijama BH MAC-a oko 2 % teritorije općine Doboј Istok je kontaminirano minskim poljima, pod minama se nalazi ukupno 1.27,09 ha poljoprivrednog i šumskog zemljišta, na više lokacija.

Na području općine Doboј Istok prema općinskom prostornom planu ukupno je registrovano 256 klizišta u zoni građevinskog zemljišta. Uzroci pojave klizišta na ovom prostoru su kompleksni i kreću se od prirodnih (prirodna predisponiranost terena, nepovoljne inžinjersko-geološke karakteristike tla, svojstava stijenskog masiva, podzemnih voda i sl.) do vještačkih, uzrokovanih odnosom čovjeka prema prostoru na kome živi (neregulisani sistemi za prikupljanje i odvodnju površinskih i oborinskih voda, neplanska uslovima terena neprilagođena gradnja, uništavanje biljnog pokrivača, itd.).

Po pitanju kriminaliteta, javnog reda i mira situacija u općini Doboј Istok se ne razlikuje bitno u odnosu na druga područja. U strukturi kriminaliteta najveće učešće imaju imovinski delikti i kreću se od 49 % do 57,70 %, zatim narkomanija od 15,40 % do 36 %, dok su manje zastupljeni krvni delikti i maloljetnička delikvencija.

Opremiti civilnu zaštitu i smanjiti stopu kriminaliteta te smanjiti opasnost od mina i drugih oblika ugrožavanja lične i imovinske sigurnosti.

Civilno društvo

Prema ispitivanju javnog mnijenja od ukupno registriranog broja udruženja (24) većina aktivno djeluje.

Tip NVOa	Ukupan broj registrovanih NVO	Broj aktivnih Aktivne NVO
Sportska	10	9
Kulturna	1	1
Humanitarna, zaštita prava	3	3
Boračka udruženja	5	4
Strukovna	5	4

Tabela 4: Nevladine organizacije koje djeluju na području općine Doboј Istok

Najviše aktivnih članova imaju udruženja sa sportskim predznakom. Članovi sportskih klubova na području naše općine su uglavnom mlađi ljudi do 35 godina starosti. Zanimljivo je istaći da je veliki broj ispitanika iskazao nezadovoljstvo radom i aktivnošću civilnog društva što pokazuju procenti neaktivnih građana, odnosno građana koji su nekad bili aktivni, ali više nisu. Prema broju građana koji su potpuno nezainteresirani za uključivanje u rad nevladinog sektora može se reći da je nezainteresiranost posebno izražena za udruženja koja se bave humanitarnim i sličnim radom, a najveće zanimanje pokazalo se za sportske klubove i kulturno-umjetničko društvo.

Materijalno i kadrovski ojačati nevladin sektor, ujediniti određene aktivnosti nevladinih organizacija i uspostaviti jaču saradnju lokalne uprave sa nevladim organizacijama.

Iako se društveni razvoj zasniva na ekonomskom razvoju općine, prioritet će se staviti na održavanje sistema i razvoj školstva, nevladinog sektora i kulture. Osim drugih segmenata, Općina Doboј Istok prvenstveno treba razviti temeljnu, komunalnu infrastrukturu kako bi imala osnovu za potpuni društveni razvoj.

Stanje javne infrastrukture i javnih usluga

Općina Doboј Istok, posmatrano u odnosu na površinu, ima relativno gustu mrežu puteva u koji ulazi magistralni put M4, regionalni put Klokočnica-Lukavica, lokalni nekategorisani putevi, i veliki broj puteva koji imaju tu funkciju ali nisu prevedeni u javna dobra. Na općini Doboј Istok ukupno je asfaltirano 42 km kategorisanih lokalnih puteva uz finansijsko učešće građana 50% od ukupne vrijednosti. Treba napomenuti da su gotovo svi važniji putni pravci kroz naseljena mjesta asfaltirani i da novih zahtjeva od građana skoro da i nema.

Putna mreža u naseljenom dijelu općine je gotovo u cijelosti izgrađena zbog čega u narednom periodu određenu pažnju treba posvetiti mreži poljoprivrednih i šumskih puteva izvan naselja.

Što se tiče lokalnih medija, Doboј Istok već dugi niz godina nema lokalnu radio stanicu. Međutim, stanje budžeta ne omogućava pokretanje i održavanje rada lokalne radio stanice bez komercijalnog osnova zbog čega ovakvo stanje stvara probleme, jer ne postoji ni inicijative u privatnom sektoru da se pokrene barem komercijalna radio stanica.

Kroz javno-privatno partnerstvo pokrenuti i oživiti elektronsko informativno glasilo.

U postratnom periodu (2005-2009. godine) intenzivno se radilo na izgradnji ulične rasvjete, po istom principu kao i kod asvaltiranja putne mreže uz finansijsko učešće građana.

Javna rasvjeta

Godina	Pokrivenost prostora općine javnom rasvjetom (%)	Ukupan iznos finskih sredstava iz općinskog budžeta za izgradnju i održavanje javne rasvjete (KM)
2005	-	-
2006	-	-
2007	50	103.529,00
2008	60	130.936,00
2009	70	31.553,00
UKUPNO	70	266.018,00

Tabela 5: Pokrivenost prostora općine javnom rasvjetom i finansiranje

Veliki problem općine Doboј Istok je nedostatak lokalnih medija (I printanih I elektronskih), zbog čega dolazi do nejednakе distribucije informacija bitnih za lokalno stanovništvo, ali I do upitnosti kvalitete informacija koje dolaze do građana. Općina Doboј Istok trenutn nije u mogućnosti finansirati lokalni medij, pa se otvaraju mogućnosti za osnivanje komercijalnog medija i ostvarivanje javno-privatnog partnerstva. RAK BiH zastupa tezu da lokalni mediji moraju ispunjavati standarde propisane kao za velike državne, što automatski povećava sredstva potrebna za osnivanje medija i praćenje tehničke usklađenosti prema standardima.

Napajanje domaćinstava električnom energijom, posebno napajanje električnom energijom privrednih subjekata, nije na zadovoljavajućem nivou jer postoje prekidi u napajanju, a za vrijeme elementarnih nepogoda, česti su manji ili veći kvarovi.

Stabilizovati napajanja električnom energijom i uspostaviti mehanizme održavanja i plaćanja javne rasvjete.

Općina Doboј Istok spada u red općina sa kvalitetnijim vodosnabdijevanjem. Domaćinstva se snabdijevaju vodom sa 4 javna (centralna) vodovoda, ali je veliki broj domaćinstava priključen i na jedan od lokalnih vodovoda kojih ukupno ima preko 50.

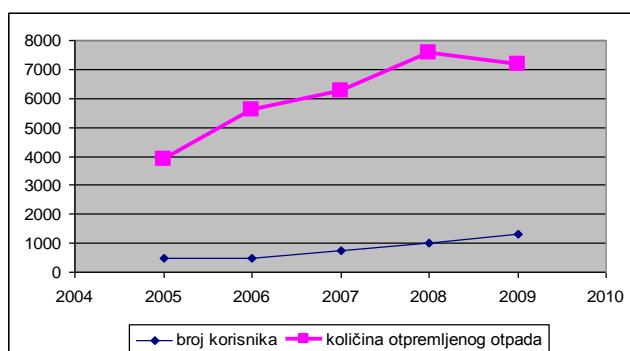
Centralnim vodovodom upravlja JKP „Čisto“. Izuzetak je vodovod u MZ Briješnica Mala kojim upravlja Vijeće mjesne zajednice, dok su lokalni vodovodi vlasništvo grupe građana. Od ukupno 5 mjesnih zajednica 4 imaju kontinuirano snabdijevanje vodom dok MZ Stanić Rijeka u ljetnom sušnom periodu dolazi u situaciju da nema dovoljne količine vode. U posljednje vrijeme jača ideja uspostave jedinstvenog sistema za vodosnabdijevanje na prostoru cijele općine. Neophodno je takođe sanirati određen broj lokalnih vodovoda, sa akcentom na one koji imaju više od 50 priključenih domaćinstava, kako bi se obezbjedio minimum sanitarnih uslova kvaliteta vode u ovim sistemima. Neophodno je napomenuti da su gubici vode u sistemu centralnih vodovoda veliki i da se kreću između 30 i 35 %. Naplativost isporučene vode je u kontinuitetu oko 80 %, dok je cijena jednog metra kubnog za domaćinstva 1,20 KM.

Velika potrošnja vode u domaćinstvima i privrednim subjektima ima za rezultat i veliku količinu otpadnih voda koje se trenutno na direktni ili indirektni način ispuštaju u lokalne vodotoke te dalje u rijeku Spreču. Nekontrolisano ispuštanje otpadnih voda skupa sa površinskim vodama uzrokuje niz neželjenih posljedica kao što su odroni, klizišta, zagadenje vodotoka itd. **Zbog toga se u svim razvojnim dokumentima općine Doboј Istok izgradnja kanalizacije nameće kao prioritetan projekt.** Projekat kanalizacije obuhvata čitavo područje općine i sastavljen je od 5 samostalnih cijelina jer je za svaku mjesnu zajednicu predviđen poseban kanalizacioni sistem. Svi dosadašnji radovi na kanalizacionoj mreži urađeni su u MZ Klokotnica. U prethodnom periodu urađeno je oko 1100 m kolektorske mreže, zatim oko 3 000 m primarne kanalizacione mreže sa pripadajućim brojem šahtova.

U narednom periodu obezbjediti stabilno snabdijevanje vodom Mjesnu zajednicu Stanić Rijeka i rekonstruisati značajnije lokalne vodovode. Izgraditi kolektore i primarnu kanalizacionu mrežu na čitavom području općine Doboј Istok

Općina Doboј Istok ne posjeduje toplanu kapaciteta koji omogućava priključak velikog broja korisnika. Prema procjenama, oko 15 % domaćinstava ima urađene tehničke prepostavke za istovremeno zagrijavanje kompletног stambenog objekta.

Cjelokupna teritorija općine Doboј Istok pokrivena je PTT mrežom, a gotovo sva domaćinstva imaju fiksni telefonski priključak. Na području općine prisutna su tri internet operatera, dvije kablovske televizije, centralni i područni poštanski uredi. U posljednjem periodu bilježi se porast broja korisnika interneta i mobilne mreže na prostoru cijele općine.

Odvozom smeća i krutog otpada sa područja općine Doboј Istok bavi se JKP "ČISTO". Općina nema vlastitu deponiju, a kao privremena deponija koristi se deponija u općini Gračanica. Odvoz smeća je organizovan na čitavoj teritoriji općine, broj sklopljenih ugovora sa domaćinstvima u kontinuitetu raste.

Grafikon 4: Broj korisnika i količina odpremljenog otpada

U kontinuitetu se sprovode aktivnosti na smanjenju broja divljih deponija. Cilj je da se sve divlje deponije saniraju i uklone te da se sva domaćinstva i privredni subjekti uključe u organizovan odvoz smeća. Naplativost usluga preuzimanja i odvoza smeća je preko 80 %.

Uključiti sva domaćinstva i sve privredne subjekte u organizovan odvoz smeća i voditi aktivnosti na reciklaži komunalnog otpada.

Pitanje grobalja na području općine Doboј Istok je neuređena oblast koja funkcioniše na tradicionalnim principima i odnosima. Ne postoji centralno groblje, kao ni komunalna djelatnost koja se tim bavi, već svaka mjesna zajednica, samo naselje unutar mjesnih zajednica, posjeduje po jednu ili više lokacija u vlasništvu pojedinaca, porodica, grupe građana i najčešće u vlasništvu islamske zajednice.

Parkiranje vozila na području općine Doboј Istok također nije uređeno kao komunalna djelatnost. Parking prostori postoje u centralnim dijelovima naselja oko javnih ustanova i institucija.

Javni prevoz na području općine Doboј Istok obavlja d.o.o "KIM" Klokočnica, privatno preduzeće, koje obavlja prevoz putnika i prema većim centrima u BiH. Prevozom putnika pokriveno je svih pet mjesnih zajednica a treba naglasiti da se četiri mjesne zajednice nalaze na magistralnom putu Doboј – Tuzla kojim se kreće veliki broj autopreviznika te da je većina njih i u funkciji prevoza građana Doboј Istoka. Općina Doboј Istok ne subvencionira javni prevoz putnika osim u slučaju kada je u pitanju prevoz učenika lošijeg materijalnog stanja.

Javne usluge usklađivati sa potrebama građana i organizaciono usklađivati i tehnološko mijenjati u skladu sa uvođenjem u praksu novih tehnologija.

Prema pravilniku o unutarnjoj organizaciji u općini Doboј Istok formirane su 4 službe sa različitim brojem odjeljenja. Organi uprave su smješteni u vlastitom prostoru na dvije lokacije u MZ Klokočnica i MZ Briješnica Velika, što u određenoj mjeri otežava i usložnjava njihov rad. U općini je ukupno uposleno 34 radnika, od čega je 11 žena i 23 muškaraca)

Općinsko vijeće Općine Doboј Istok u posljednjem sazivu ima 17 vijećnika koji dolaze iz 8 različitih političkih partija, što takođe u određenim slučajevima negativno utiče na efikasnost rada i donošenja odluka.

Sve mjesne zajednice imaju infrastrukturne uslove za rad tijela mjesnih zajednica, a u posljednje vrijeme ulažu se veliki napor na ravnomjernijem njihovom razvoju. Ne zadovoljava činjenica da niti u jednom vijeću mjesnih zajednica nije zastupljena nijedna žena, te je uključivanja većeg broja žena u rad organa upravljanja od velikog značaja.

Bitno je na kraju napomenuti, da povećanjem broja žena u upravljačkim tijelima od lokalne uprave, pa sve do nevladinog i javnog sektora, stvorit će se kritična masa za lakšu identifikaciju problema u lokalnoj zajednici.

Stanje okoliša

Nema egzaktnih podataka o stepenu zagađenja zemljišta, vode i zraka na području općine Doboј Istok. Analize zemljišta zahvaćenog poplavama koje je radio Poljoprivredni zavod Tuzla pokazuju da u zemljištui nema teških metala i drugih štetnih materija u nedozvoljenim količinama.

Na području općine nema velikih zagađivača te da veći privredni kapaciteti posjeduju potrebne dozvole za rad u koje koje spadaju i ekološke saglasnosti. Isto tako na području općine nema zaštićenih i izdvojenih područja koja imaju poseban tretman u cilju njihove zaštite ili očuvanja biodiverziteta na tom lokalitetu. Ipak treba naglasiti da može doći do zagađenja zemljišta u vrijeme poplave imajući u vidu prirodu i način rada glavnih zagađivača vode u rijeci Spreči, kao i način rada manjih privrednih subjekata kao što su auto-mehaničarske radnje, autopraonice i slično koje svoje otpadne vode direktno ili indirektno ispuštaju u vodotokove ili zemljišta.

Isti je slučaj i sa kvalitetom zraka , s tim da u toku zimskog periooda u vrijeme intenzivnog loženja u ravničarskom dijelu općine bilježi se povećana koncentracija aerosola u zraku.

Strateški izazovi općine Doboј Istok predstavljaju dalje aktivnosti na zaštiti resursa odnosno na zaštiti zemlje, vode i životne sredine.

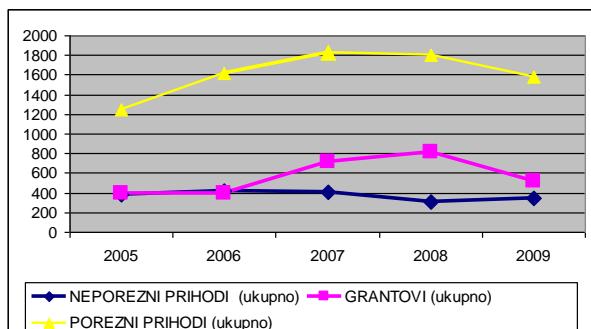
Stanje prostorno-planske dokumentacije

Od prostorno planskih dokumenata je usvojen Prostorni plan općine Doboј Istok za period 2004 – 2024. godina, koji je izrađen paralelno sa izradom plana prostornog uređenja Tuzlanskog kantona i koji je u potpunosti usklađen sa ovim dokumentom te je sastavni dio ovog dokumenta. Pored ovog, trenutno se radi 9 regulacionih planova za različite dijelove općine Doboј Istok, a za ukupnu površinu 43,84 hektara.

Analiza budžeta

Analiza budžeta predstavlja planiranje budžetskih prihoda, planiranje budžetskih rashoda i njihovu realizaciju u toku jedne godine. Budžetski prihodi u početku posmatranog perioda (2005-2009) se povećavaju dok je u drugom dijelu ovog perioda primjetan njihov pad. Sami prihodi su se kretali od 2.021.402 KM do 2.941.656 KM.

Realizacija plana prikupljanja budžetskih sredstava se kretala u rasponu od 91,48 % do 119,56 %.

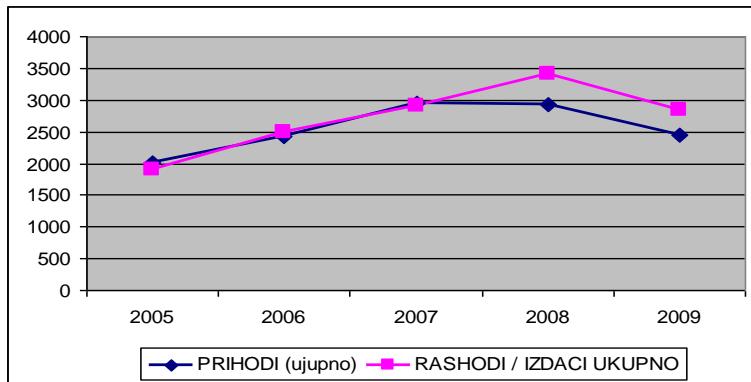

Grafikon 5. Struktura budžetskih prihoda Općine

U strukturi budžetskih prihoda u određenoj mjeri učestvuju porezni prihodi, neporezni prihodi i grantovi. U strukturi budžetskih prihoda najveće učešće imaju porezni prihodi sa procentom učešća od 61,65 do 66,63 %, zatim grantovi od 16,09 do 27,03 %, te neporezni prihodi u rasponu od 10,72 do 18,70 %.

Budžetski rashodi u posmatranom periodu su bili usaglašeni sa ostvarenim budžetskim prihodima

do 2007. godine, nakon čega se bilježi deficit odnosno veće rashode u odnosu na prihode. Struktura ukupnih rashoda (plaće i naknade troškova uposlenih, tekući grantovi i kapitalni grantovi) se u datom periodu u bitnijoj mjeri nije mijenjala.

Grafikon 6: stanje ukupnih budžetskih prihoda i rashoda

Budžetski deficit u dvije posljednje godine predstavlja značajan problem za općinu Doboј Istok. To je znak slabe fiskalne discipline ali i moguća prepreka za realizaciju budućih planiranih projekata.

Strateški izazov za općinu Doboј Istok se odnosi na uvođenje višegodišnjeg budžetiranja, sa mogućim korekcijama budžeta na gore/na dole u skladu sa kretanjem projektovanih prihoda.

3.2. Strateško fokusiranje

SWOT analiza općine Doboј Istok

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Povoljan geografski položaj; ❖ Ljudski resursi; ❖ Izgrađena društvena infrastruktura; ❖ Relativno razvijen privatni sektor; ❖ Funkcionalna lokalna uprava otvorena i orijentirana ka lokalnom razvoju; ❖ Lokalna uprava orijentirana ka pružanju visokokvalitetnih usluga građanima; ❖ Ekološki čista sredina; ❖ Značajne rezerve pitke vode. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Funkcioniranje predstavničke vlasti u općini; ❖ Nedovoljan budžet; ❖ Nedovoljna saradnja privrednih subjekata i općinske administracije; ❖ Neizgrađena komunalna infrastruktura (kanalizacija, vodovod, elektromreža); ❖ Neiskorištenost poljoprivrednih resursa; ❖ Nepostojanje lokalnih medija; ❖ Funkcioniranje nevladinih organizacija; ❖ Nepostojanje privrednih udruženja; ❖ Nedostatak kulturnih sadržaja; ❖ Postojanje velikog broja klizišta i ugroženost naselja i poljoprivrednih površina; ❖ Nepostojanje općinske imovine kao osnova za stimulaciju razvoja privreda; ❖ Nepridržavanje i neprovodenje plana implementacije usvojenih strateških dokumenata.
PRIJETNJE	PRILIKE
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Nepovoljna raspodjela budžetskih sredstava sa viših nivoa vlasti prema nerazvijenim općinama; ❖ Politička i pravna nestabilnost u BiH; ❖ Zagađenost i neuređenost vodotoka rijeke Spreče; ❖ Pad nataliteta zbog nepostojanja poticaja porodične skrbi; ❖ Loši programi obrazovnog sistema i hiperprodukcija kadra koji nije potreban privrednom razvoju; ❖ Odnos viših nivoa vlasti prema lokalnoj samoupravi; ❖ Nepostojanje i neusklađenost strateških dokumenata na nivou države. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proizvodnja zdrave, ekološki prihvatljive, hrane; ❖ Aktivan pristup fondovima za podršku poljoprivredne i poduzetničke proizvodnje; ❖ Međuregionalna i međuopćinska saradnja; ❖ Blizina općine u planiranoj izgradnji velikih infrastrukturnih projekata (koridor 5C, brza cesta Tuzla-Doboј....); ❖ Blizina tradicionalno poduzetničkih sredina; ❖ Povezanost sa velikim industrijskim centrima; ❖ Mogućnost organiziranja dijaspore.

SWOT analiza predstavlja most između sadašnjeg stanja, koje je utvrđeno analizom, i željenog budućeg stanja koje se definiše strateškim planom razvoja. Ovaj koncept nam daje sistematsku analizu prijetnji i prilika kao i njihovo usaglašavanje sa jakim i slabim stranama općine. SWOT analiza obezbjeđuje informacije korisne za usklađivanje općinskih kapaciteta i sposobnosti sa okruženjem u kojem općina djeluje.

Najvažnije snage koje općini Doboј Istok pružaju konkurentne prednosti, čineći ovo područje atraktivnim mjestom za život i poslovanje su: položaj općine, dobro izgrađena društvena infrastruktura, dobro razvojen privatni sektor i preduzetnička sredina i ekološki čista sredina. Ono što općinu Doboј Istok takođe izdvaja od drugih općina je izrazita orijentisanost lokalne uprave prema razvoju i poboljšanju kvaliteta života građana. Ove snage bi trebalo maksimalno iskoristiti za razvoj općine i kombinovati ih sa prilikama koje općini stoje na raspolaganju.

Najvažnije prilike, koja omogućava i olakšava realizaciju razvoja konkurentskih prednosti općine Doboј Istok, su: iskorištavanje ekološki čiste sredine u svrhu proizvodnje zdrave hrane, planirana izgradnja napredne saobraćajne infrastrukture u općinama u okruženju, koja će u velikoj mjeri, doprinijeti konkurentnosti Doboј Istoka i proaktivno korištenje razvojnih faktora koji su na raspolaganju. Ove, ali i druge prilike, bi trebalo maksimalno iskoristiti kako bi se konkurentске prednosti iskoristile na najbolji mogući način.

S druge strane, najvažnije slabosti, prepreke ili ograničenja za privredni razvoj općine Doboј Istok, su: nedovoljan budžet općine za ozbiljno bavljenje razvojem, nedovoljna saradnja općine i privrednika, slabo funkcionisanje NVO sektora, nepostojanje privrednih udruženja i ugroženost naselja i poljoprivrednog zemljišta (klizišta). Ove slabosti bi trebalo bi trebalo minimizovati ili, ako je moguće, potpuno eliminisati, kako bi se konkurentске prednosti iskoristile na najbolji mogući način.

Najvažnije prijetnje za razvoj općine Doboј Istok su: politička nestabilnost u BiH i okruženju, zagađenost rijeka i neuređenost vodotoka, pad nataliteta, nepovoljna raspodjela budžetskih sredstava od viših nivoa vlasti, loši obrazovni programi koji proizvode nepotreban kadar, mogu dovesti do gubitka ili opadanja konkurentnosti, te privrednog i društvenog razvoja uopšte i ugroziti ostvarenje mogućnosti koje stoje pred ovom općinom. Slično kao i slabosti, ove prijetnje bi trebalo minimizovati ili, ako je moguće, potpuno eliminisati.

Strateški fokusi općine Doboј Istok

1. Stvaranje povoljnog ambijenta za društveni i privredni razvoj

Iako općine Doboј Istok raspolaže sa solidno razvijenom društvenom infrastrukturom i realitivno dobro razvijenim privatnim sektorom, potrebno je uložiti napore da općina postane privlačeno mjesto za stanovanje i poslovanje. Stvaranjem povoljnog ambijenta u općini otvaraju se mogućnosti ne samo za poboljšanje kvaliteta života stanovništva, već i za privlačenje novih investicija i ostvaranje novih radnih mjesta.

Prirodni resursi kojima općina raspolaže, mogućnosti stvaranja kooperantskih odnosa u ponudi poljoprivrednih proizvoda, i mogućnost angažovanja velikog broja radnika u uslovima visoke stope nezaposlenosti stavljuju poljoprivrednu proizvodnju u fokus kada je u pitanju privredni razvoj općine. Strateški fokus općine je da se trenutno solidan i relativno dobro razvijen društveni život i privredni sektor općine podigne na viši nivo, da se kreira privlačno društveno okruženje i stvorи prepoznatljiva poslovna sredina sa razvijenim preduzetništvom i poljoprivrednom proizvodnjom.

2. Aktivnosti na zaštiti zemljišta, voda i okoliša

Jedan od principa na kojima se zasniva miPRO metodologija je održivost, koja se zasniva na odgovornom upravljanju životnom sredinom i prirodnim resursima. Zahtjevi životne sredine su da se životno važni prirodni resursi koriste tako da zadovoljavanje sadašnjih potreba ne ugrožava mogućnosti budućih generacija da zadovolje svoje potrebe. Ovo je posebno važno za Doboј Istok imajući u vidu da općina spada u ekološki čiste sredine i da raspolaže sa značajnim rezervama pitke vode. Socio ekomska i SWOT analiza općine Doboј Istok u prvi plan stavljuju probleme koji se odnose na neizgrađenost kanalizacione mreže i postojanje velikog broja registrovanih klizišta koja ugrožavaju poljoprivredne površine i naselja. Ovo su problemi koji se prioritetno moraju riješavati kako zagađenost vode, ugroženost zemljišta i okoliša ne bi ugrozila zdravlje građana.

Ovaj strateški fokus je takođe u korelaciji sa orijentisanošću općine na razvoj poljoprivredne proizvodnje.

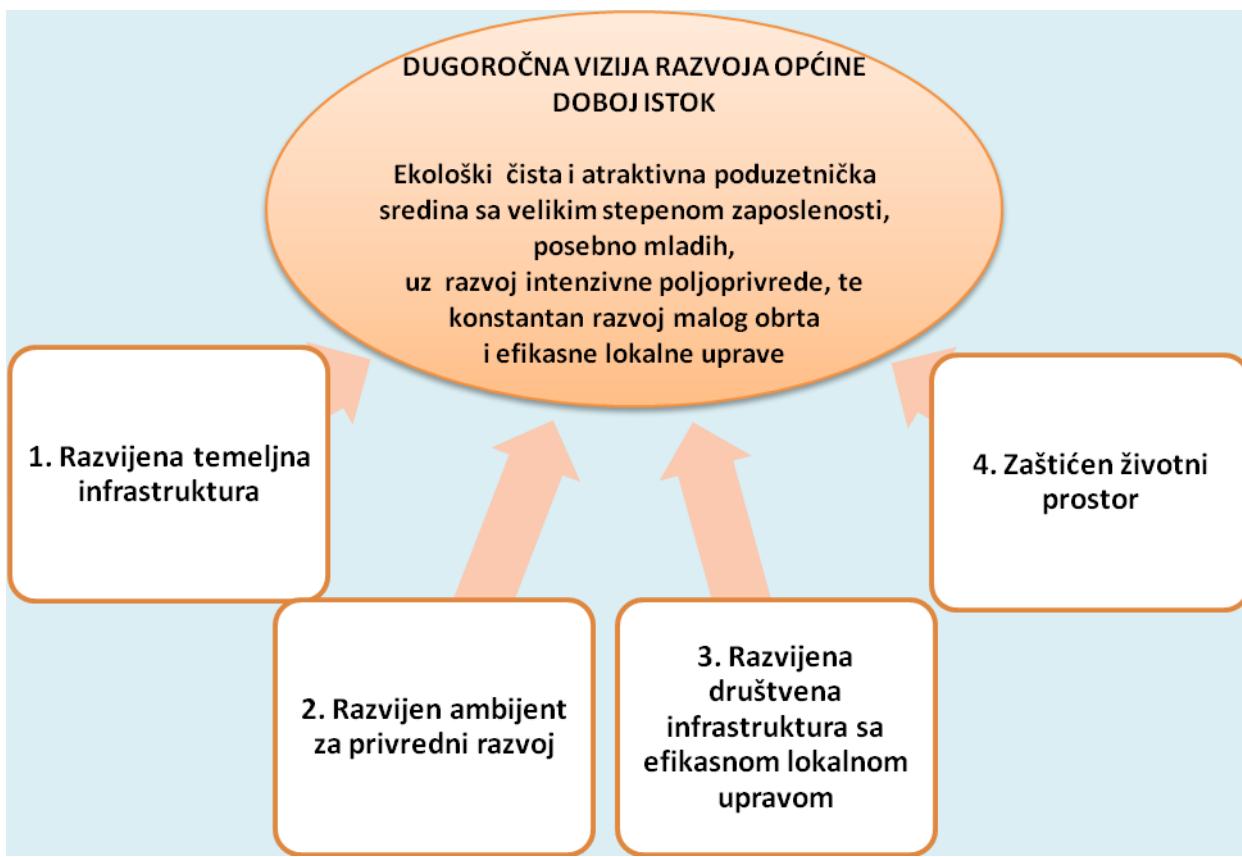
3. Jačanje kapaciteta lokalne uprave, javnog sektora i civilnog društva

I pored postojeće orijentisanosti lokalne uprave prema lokalnom razvoju i pružanju visokokvalitetnih usluga građanima još uvijek ima dosta prostora za poboljšanja. jedno od ključnih pitanjana koja se treba fokusirati je nedovoljna saradnja lokalne uprave sa preduzetnicima, nedovoljan općinski budžet i fukcionisanje predstavnicičke vlasti u općini. Ovaj strateški fokus je takođe orijentisan na prevazilaženje glavnih slabosti općine, koje se odnose na nefunkcionisanje organizacija civilnog društva ali i neizgrađene kapacitete određenih javnih institucija na području općine.

4. Institucionalno korištenje ljudskih resursa i pristupnih fondova kroz saradnju sa okruženjem

Visoka stopa nezaposlenosti na području općine je jednom dijelom uzrokovanu i neusaglašenošću ponude i tražnje radne snage, odnosno postojeći kvalifikacioni profili nezaposlenih lica ne odgovaraju potrebama tržišta rada. Izražena je zainteresovanost ali i potrebe općina u okruženje za učestovanjem u implementaciji zajedničkih projekata, posebno velikih infrastrukturnih projekata kao što su uređenja obala rijeka. Međutim, potrebno je uspostaviti oblike i sisteme saradnje koji će biti funkcionalni i brzo odgovoriti zahtjevima općina ali i zahtjevima mogućih finansijera i donatora.

3. 3. Vizija i strateški ciljevi razvoja

Vizijom i strateškim ciljevima oblikuju se namjeravana konkurentska pozicija, u kojoj je ugrađeno načelo stvaranja i održavanja konkurentske prednosti, i zajednička perspektiva, u kojoj je ugrađeno načelo održivosti.

Strateški ciljevi predstavljaju prvu transformaciju vizije razvoja. S druge strane, ovi ciljevi imaju uporište u definisanim strateškim fokusima kao finalnom rezultatu sprovedene socio-ekonomske i SWOT analize. Tako zasnovanim i definisanim strateškim ciljevima ocrtavaju se glavni pravci i očekivani dometi transformacije Doboј Istoka kao cjeline.

Strateški cilj 1. Razvijena temeljna infrastruktura

Na planu izgradnje temeljne infrastrukture u određenim segmentima, općina Doboј Istok je od svog osnivanja pa do danas postigla značajne rezultate. To se posebno odnosi na izgradnju putne infrastrukture gdje su angažovanjem sredstava građana, sredstava iz različitih donatorskih izvora i budžetskim sredstvima Općine asvaltirani gotovo svi putni pravci u naseljenim mjestima. Takođe je izgrađen i regionalni put Klokotnica-Lukavica-Lukavica Rijeka, a po istom sistemu finansiranja izgrađena je i mreža ulične rasvjete na preko 90 % naseljene teritorije općine. Osim toga, općina Doboј Istok ima jako dobar sistem vodosnadbjevanja, gdje se četiri Mjesne zajednice snadbjevaju vodom iz tri centralna vodovoda pri čemu nema reduciranja u potrošnji vode. Određene probleme u ovoj oblasti ima jedino MZ Stanić Rijeka.

Određeni problemi postoje u snabdijevanju domaćinstava i privrednih subjekata električnom energijom, jer su prekidi dotoka električne energije u toku vremenskih nepogoda jako česti, a ni kvalitet snadbjevanja nije dobar i pričinjava probleme kako domaćinstvima tako i privrednim subjektima.

Najslabiji rezultati postignuti su u izgradnji kanalizacione mreže gdje je u proteklom periodu urađen idejni i izvedbeni projekat, a položen je i najveći dio kolektorskog voda u MZ Klokotnica sa pripadajućim šahtovima. U svim planovima razvoja izgradnje kanalizacije se navodi kao prioritetan projekat, ali rješevanje ovog problema, prvenstveno zbog visine investicije ide jako sporo. Problemi koji se javljaju zbog neizgrađene kanalizacione mreže i njen značaj za razvoj u narednom periodu i dalje izgradnju kanalizacije svrstavaju u prvi plan, zbog čega je potrebno u najskorije vrijeme izgraditi kolektore, primarne mreže barem u centralnim dijelovima naseljenih mjesta kao i uređaja za prečišćavanje otpadnih voda i to anagažovanjem sredstava svih korisnika, budžetskih sredstava, kreditnih sredstava i drugih izvora finansiranja.

U narednom periodu je takođe potrebno sanirati postojeću dotrajalu elektro mrežu i na području Općine locirati i izgraditi trafo stanicu određene snage koja će osigurati kvalitet u napajanju električnom energijom, nesmetan rad svih kućanskih aparata, te rad privrede bez redukcije.

Kao ruralno područje od velike je važnosti nastaviti saniranje i izgradnju putne mreže izvan naselejnih mjesta čime se stvaraju uslovi za potpuno i kvalitetno iskorištavanje zemljишnih resursa i šuma, izgradnja izletišta i pokretanje određenih aktivnosti vezanih za agroturizam i druge sadržaje. Osim toga u kontinuitetu je potrebno osigurati sredstva za održavanje izgrađenih putnih pravaca.

Započete aktivnosti na rješavanju problema vodosnadbjevanja MZ Stanić Rijeka treba brzo završiti, razdvojiti mreže centralnih i lokalnih vodovoda i time osigurati hemijsku i biološku ispravnost vode za piće. Uzimajući u obzir sve veći značaj koji voda ima u svijetu, svakako treba planirati saniranje lokalnih vodovodnih mreža, zaštitu kaptiranih i drugih izvorišta vode i iskorištavanje ovog resursa i na drugi način.

Svakako treba napomenuti da općina Doboј Istok spada u kategoriju općina bolje pokrivenih PTT mrežom u kojoj su skoro sva domaćinstva priključena na fiksnu telefonsku mrežu i koja je gotovo u cijelosti pokrivena signalima mobilne telefonije, interneta, ali treba konstantovati da je u odnosu na broj domaćinstava relativno mali broj registrovanih korisnika interneta.

Strateški cilj 2. Razvijen ambijent za privredni razvoj

Snažan razvoj privrede na općini Doboj istok desio se u periodu između 1995-2000. god, kada je registrovano i aktivno djelovalo više od 200 privrednih subjekata, od čega je oko 100 pravnih lica, a druga polovina čine fizička lica koja obavljaju samostalnu djelatnost.

U posljednjih deset godina broj registrovanih privrednih subjekata se nije značajnije mjenjao, ali je dolazilo do promjene u njihovoј strukturi, organizaciji, načinu funkcionisanja, kontinuirano je rasla vrijednost njihove imovine, a sve do 2009. godine u porastu je bio i obim njihove proizvodnje, kao i broj stalno uposlenih radnika. Vodeću ulogu prema svim ekonomskim pokazateljima ima prerađivačka industrija, zatim trgovina i građevinarstvo, a kada je u pitanju vlasništvo važno je istaći da su sva preduzeća u privatnoj svojini.

Da bi došlo do novog zamaha u razvoju privrede, efikasnijeg iskorištavanja postojeće resurse, ted a bi se uposlila postojeća slobodna radna snaga potrebno je pokrenuti određene aktivnosti i stvoriti preduslove koji su u domenu lokalne uprave. Prije svega, potrebno je incirati izgradnju privrednih zona koje su prostorno planskom dokumentacijom predviđene na 2 lokaliteta. U početnom periodu neophodno je uraditi potrebnu projektnu dokumentaciju i izgraditi kvalitetnu infrastrukturu., a djelimično se mogu riješiti i određeni problemi vezani za imovinske odnose. Takođe je nužno stvoriti mehanizme bržeg rješavanja zahtjeva privrednika, što se može umnogome postići i uspostavljanjem funkcionalne asocijacije privrednika i boljom komunikacijom između lokalne uprave i privrednika, te uspostavaljem partnerskih odnosa između javnog i privatnog sektora.

Najdirektniji uticaj u oblasti privrede lokalna uprava može objektivno ostvariti u oblasti poljoprivredne proizvodnje kroz projekte razvoja stočarstva, voćarstva, povrtlarstva, proizvodnje u zaštićenom prostoru i pčelarstva. I u ovom slučaju potrebno je osigurati funkcionisanje organizacionih oblika poljoprivrednih proizvođača, osigurati edukaciju poljoprivrednicima i uvesti nove tehnologije u proizvodnji, obezbjediti otkupna mjesta za mlijeko, voće i povrće, a moguće je uvesti i direktnе općinske stimulacije za pojedine vrste proizvodnje. Posebno veliki doprinos razvoju poljoprivrede bi se postigao zaštitom zemljišta od poplava, čime bi se stvorili uslovi za intenzivno korištenje najplodnijeg dijela poljoprivrednog zemljišta. Lokalna uprava u skladu sa svojim mogućnostima treba pomoći uspostavljanje i funkcionisanje prerade voća, povrća i mlijeka i proizvodnju stočne hrane, čime će se stvariti uslovi da se pored zemljišnih resursa u funkciju stave i neiskorišteni smještajni kapaciteti u stočarskoj prizvodnji.

U sklopu udruženja privrednika poželjno bi bilo stvoriti asocijacije drvoprerađivača, tekstilaca i proizvođača građevinskog materijala s ciljem objedinjavanja njihovih kapaciteta, zajedničke finalizacije i nastupa na tržištu. Uvezivanjem sa srodnim djelatnostima na drugom području i smanjenje njihove međusobne konkurenциje.

Neiskorištene mogućnosti postoje i u području oživljavanja starih zanata kao što su kovački, tlakalački, krojački isl., kao i mogućnosti pokretanja kućne radinosti kao što su vezenje, keranje, izrada odjevnih predmeta i suvenira, te spremanje određenih vrsta tradicionalnih jela i pića. Pokretanje ovih aktivnosti može se postići kroz posticanje za edukaciju, nabavku repromaterijala, izložbe i prezentacije, te kroz korištenje sredstava sa Biroa za zapošljavanje i viših nivoa vlasti za samozapošljavanje, zapošljavanje invalidnih lica, zapošljavanje žena i starijih osoba.

U posljednje vrijeme evidentan je porast registrovanih samostalnih radnji, naročito obrtničkih koje pružaju prostor zapošljavanju užih članova obitelji. To su male porodične radnje koje zapošljavaju

manji broj radnika, a koji u svom obimu poslovanja imaju tendenciju rasta. I u svom segmentu postoji dosta prostora za dalji razvoj ove djelatnosti.

Manifestacije od općinskog značaja kao što su „Izbor najuspješnijih poljoprivrednika“, „Najuspješnijih privrednika“, „Izbor humaniste godine“, zatim pomoć u brendiranju lokalnih proizvoda i njihova promocija mogu takođe dati dobre rezultate u podizanju nivoa i kvaliteta proizvodnje.

Strateški cilj 3. Razvijena društvena infrastruktura sa efikasnom lokalnom upravom

Sa aspekta izgrađenosti društvene infrastrukture posebno kada se govori o sistemu zdravstvene zaštite i obrazovanja, situacija u općini Doboј Istok je zadovoljavajuća. Posljednjih 40 godina u ovu infrastrukturu uložena su značajna sredstva. Općina Doboј Istok je jedna od prvih u BiH u kojoj je uspostavljen sistem prevetivne porodične zdravstvene zaštite, pri čemu u svakoj MZ postoji ambulanta sa pratećom opremom i sadržajem, dok u Klokotnici postoji Dom zdravlja, u kome pored ostalog funkcioniše i služba Hitne pomoći. Pored toga, na području Općine funkcionišu tri apoteke i jedna privatna stomatološka ordinacija. U cjelini se može reći da trenutno u oblasti zdravstvene zaštite nema potrebe za većim ulaganjima, ali da treba djelovati u pravcu osposobljavanja vlastitog medicinskog kadra, koji bi u skorijoj budućnosti mogao na kvalitetniji način pokrivati određene oblasti. Obrazovna mreža na ovom području uključuje JU za predškolsko obrazovanje, 2 osnovne i 1 srednju školu. A objektu za predškolsko obrazovanje u najkraće vrijeme treba finalizirati započete građevinske radove i opremiti 2 nove učionice, čime će ova ustanova biti u mogućnosti da u potpunosti ispunjava svoje zakonom predviđene obaveze.

Školski objekti za osnovno obrazovanje odgovarajućeg kapaciteta postoje u svim MZ osim u MZ Lukavica Rijeka. Gotovo u svim slučajevima u sklopu njihovog redovnog održavanja potrebni su određeni građevinski zahvati na vanjskom i unutrašnjem održavanju i sanaciji sanitarnih čvorova, a što je posebno važno potrebno je osigurati učila i opremu za kabinetsku nastavu. Svakako treba naglasiti da je samo u Klokotnici izgrađena školska fiskulturna sala, a da je izgradnja iste započete u Brijesnici Velikoj. Značajno bi bilo staviti u funkciju ovaj objekat, jer bi on zadovoljio i potrebe srednje škole, a u dijelu i potrebe sportskih kolektiva. Isto tako svi školski sportski poligoni zahtjevaju određenu dogradnju i sanciju, što takođe treba rješavati u bliskoj budućnosti.

Mješovita srednja škola je locirana u Brijesnici Velikoj i sve što je naprijed rečeno važi i u ovom slučaju uz konstataciju da obrazovni profili koji su trenutno prisutni u školi nisu u potpunosti usklađeni sa potrebama lokalne privrede.

Iako sve mjesne zajednice imaju ranije izgrađene Domove kulture može se slobodno konstatovati da kulturnih sadržaja i kulturnog života na području općine Doboј Istok praktično nema. Ovi objekti po pravilu ne odgovaraju svojoj prvoj namjeni, a osim BKZ „Preporod“ ne postoje organizacije koje bi se bavile organizacijom kulturnog života. Svakako bi dobro bilo objekte kulture vratiti prvoj namjeni, postaći organizacije koje se bave kulturom, opremiti ih i napraviti kalendar kulturnih dešavanja na području Općine sa tendencijom da određene manifestacije postanu tradicionalne i da u njima učešća u velikom broju uzimaju građani Općine. Kao problem posebno se ističe nedostatak bilo kakvog informativnog glasnika, a korištenje radio stanica u susjednim općinama i njihovih printanih medija ne daje željeni efekat. Prema svim pokazateljima u oblasti informisanja bi se najviše postiglo osposobljavanjem i ponovnim pokretanjem radio stanice, za što je uslov dobijenja frekvencije od RAK-a.

Iako na području općine Doboј Istok zvanično djeluju 24 Udruženja građana, njihov uticaj i njihova snaga se ne osjećaju u dovoljnoj mjeri. Nešto bolja organizovanost i funkcionisanje su prisutni u sportskim i boračkim udruženjima, dok se druga udruženja povremeno aktiviraju. Izuzetno je UG HO „MFS“ koje se bavi različitim problemima, dobro je organizovano i kadrovski osposobljeno, tako da polako i sigurno postaje brend općine Doboј Istok. Sve druge organizacije iz ove oblasti je potrebno materijalno ojačati i kadrovski osposobiti kako bi odgovorili svojoj funkciji, a kao prijeka potreba nameće se još i registrovanje Udruženja privrednika, Udruženja žena, Udruženja osoba sa invaliditetom i Udruženja iz oblasti ekologije. Veliki broj problema kojim se bavi Služba civilne zaštite počev od redovnog plavljenja poljoprivrednog zemljišta i objekata, preko velikog broja registrovanih klizišta do kontaminacije relativno značajnih površina minskim poljima. Svi ovi problemi uveliko prevazilaze mogućnosti lokalne uprave, ali se moraju rješavati sinhronizovano sa drugim općinama, višim institucijama vlasti, stručnim i specijalizovanim ustanovama, te sa domaćim i stranim organizacijama i ustanovama.

Bezbjednosni aspekt i stopa kriminaliteta na području općine Doboј Istok nisu bitno drugačiji u odnosu na područje TK, a lokalna uprava može uticati na poboljšanje situacije u ovoj oblasti obezbjeđenjem preduslova za uključivanje prevenstveno omladine u sportske i kulturne asocijacije kao i edukaciju.

Sportska udruženja za trenutne procese i takmičenja koriste 2 fudbalska stadiona i školsku fiskulturnu salu. Atletski klub nema dekvatan prostor za treninge, dok bi za rekreativno bavljenje sportom bilo potrebno izgraditi 2-3 sportska poligona i izgraditi staze za šetnju i izletišta.

Ukupan razvoj Općine je u uskoj vezi sa funkcionisanjem lokalne uprave. Lokalna uprava mora biti opremljena i obučena kako bi bila u funkciji građana i privrede. S tim u vezi nužno je dodatno pojednostaviti procedure oko izdavanja dozvola i dokumenata i intenzivnosti i dodatno izgraditi sisteme komunikacije lokalne uprave sa građanima i privredom.

Takođe je važno da se konstituiše funkcionalno tijelo koje bi upravljalo ukupnim razvojem općine, sinhronizuje aktivnosti na tom planu, predlaže i koordinira realizaciju subregionalnih međuopćinskih projekata i predlaže i realizuje projekte koje zadovoljavaju međunarodne standarde.

Strateški cilj 4. Zaštićen životni prostor

Doboј Istok je ruralno područje na kome je oko 30 % ukupne površine pod naseljenim mjestima, koje nema većih zagađivača lociranih na ovom području, a takvih zagađivača nema ni u blizini općine.

Privredni subjekti čiji je rad u izvjesnoj mjeri mogao imati negativne posljedice po okolinu imaju sve potrebne saglasnosti i ispunjavaju sve kriterije za zaštitu okoline previdene zakonom u izvjesnoj mjeri manja fizička lica, kao što su automehaničarske radnje i autopraonice, svoje otpadne vode na posredan i neposredan način ispuštaju u lokalne vodotokove, što u izvjesnoj mjeri sa aspekta zaštite okoline predstavlja problem.

U suštini potencijalno najveći zagađivač zemljišta i vode na području općine Doboј Istok može da bude rijeka Spreča koja u vrijeme plavljanja može na poljoprivrednom i drugom zemljištu

ostavljati organske materije, teške metale i druge štetne produkte hemijske industrije, rudnika i drugih velikih privrednih subjekata iz tuzlanskog industrijskog bazena. Dosadašnja ispitivanja zemljišta čiji su rezultati dostupni pokazuju da su ove i slične materije u zemljištu pristune u dozvoljenim količinama, ali česta trovanja ribe i drugih životinja u rijeci spreči govore da ovi pokazatelji mogu biti i drugačiji. Isto tako treba napomenuti da je analiza iz doline rijeke spreč pokazala da ono nije kontaminirano radio aktivnim materijama. Iako se radi o poljoprivrednom području količine hemijskih materija koje se upotrebljavaju u poljoprivredi posebno u posljednje vrijeme, ne mogu ni u jednom segmentu negativno djelovati na okolinu.

Najveći zagađivači okoline na području općine Doboј Istok su domaćinstva, koja svojim nesavjesnim postupcima i odlaganjem krutog i drugog otpada na različita mjesta stvaraju veći broj divljih deponija, zagađuju i onečišćavaju lokalne vodotokove, što sve skupa stvara ružnu sliku o kompletном području. Osim toga upotrebom velike količine energenata za grijanje domaćinstava tokom zime u ravničarskom dijelu Općine često dolazi do pojave smoga i zagađenja vazduha.

Pravci djelovanja u narednom periodu su na edukaciju stanovništva i uključivanje svih porodica u organizovan otkup krutog i drugog otpada te opremanje JKP i njegovo jačanje u svakom pogledu kako bi ono moglo kvalitetno ispunjavati svoje obaveze na ovom planu. Takođe je potrebno organizovati ekološki promet i uspostaviti sistem redovne kontrole zemljišta, vode i vazduha i zajedno sa drugim općinama insistirati na dosljednjoj primjeni Zakona o zaštiti okoline, koga moraju da se pridržavaju i privredni subjekti u Tuzlanskom bazenu, a uporedo s tim provoditi aktivnosti koje se odnose na ukorićavanje rijeke Spreče i zaštitu od poplava. Isto tako potrebno je racionalnije organizovati sistem grijanja u centralnim dijelovima naseljenih mjesta, mjenjati navike stanovništva i u praksi uvoditi druge izvore energije. Projekti koji se odnose na saniranje divljih deponija i čišćenje vodotokova treba da se kontinuirano izvode uz primjenu Odluke o komunalnom redu i kažnjavanju nesavjesnih pojedinaca. U narednom periodu trebalo bi izgraditi u skladu sa izrađenim prostornim dokumentima predviđena izletišta, organizovati sadnju šuma na goletima i sjeću u šumama uskladiti sa prirastom i sanitarnim potrebama nastojeći da se sve kako biljne tako i životinske vrste očuvaju i da njihov opstanak ne bude ugrožen.

Kada su u pitanju groblja treba naglasiti da tu još uvijek važi tradicija i da je to neuređena oblast. Najbolje rješenje bi bilo da uređenje i održavanje grobalja, uređenje javnih površina budu u nadležnosti JKP ili nekog drugog specijalizovanog pravnog lica.

Mali broj kulturno historijskih spomenika, prvenstveno stećaka koji su ostali na ovom području potrebno je dislocirati i konzervisati, čime bi se sačuvali od potpunog nestajanja.

4. Sektorski razvojni planovi

4.1. Plan lokalnog ekonomskog razvoja

4.1.1. Sektorsko fokusiranje

SWOT analiza ekonomskog razvoja općine Doboј Istok

U pogledu ekonomskog razvoja općina Doboј Istok posebnu pažnju treba da posveti maksimiziranju svojih najbitniji snaga koje se odnose na položaj općine, povoljnu privrednu strukturu sa dominantnom prerađivačkom industrijom, prirodne resurse i kvalifikovanu radnu snagu. Kod maksimiziranja prednosti općine potrebno je uzeti u obzir i prilike koje općini stoje na raspolađanju a koje se odnose na blizinu preduzetničkih sredina, potražnju za zdravom hranom i mogućnosti realizacije velikih projekata kroz međuopćinsku saradnju. Sa druge strane, općina treba da uloži napore za minimiziranje glavnih slabosti i prijetnji koje utiču na ekonomski razvoja. Najbitnije slabosti su vezane za nepostojanje saradnje lokalne privrede i privrednika, nepostojanje udruženja privrednika i neizgrađena poslovna infrastruktura dok se prijetnje odnose na neadekvatnu podršku viših nivoa vlasti lokalnih zajednici, manjak povoljnih finansijskih sredstava kao i politička i pravna nestabilnost u BiH i okruženju.

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Povoljan geografski položaj; ❖ Povoljna privredna struktura sa dominantnom prerađivačkom industrijom; ❖ Zemljišni i vodni resursi (izvorišta plitkih voda); ❖ Kvalifikovana radna snaga.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Funkcionisanje predstavnicike vlasti; ❖ Nedovoljno razvijen odnos između privrede i lokalne uprave; ❖ Loša organizovanost privrednika -nepostojanje udruživanja privrednika; ❖ Nepostojanje poslovnih zona; ❖ Pasivnost građana u odnosu na aktuelne probleme (poplave, nezakonita ispaša, velike administrativne takse).
PRIЛИKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Nezagađena sredina; ❖ Blizina poduzetničkih sredina i industrijskih razvijenih sredina i tržišta; ❖ Potražnja za zdravom hranom u oblasti voćarstva i povrtlarstva; ❖ Razvoj kućne radnosti (kovači, krojačke radnje, obućari); ❖ Međuopćinska saradnja na realizaciji zajedničkih razvojnih projekata/ programa.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Loša zakonska regulativa u oblasti privrede i neprovodivost postojećih zakona; ❖ Odnos viših organa vlasti prema lokalnoj zajednici i neadekvatna podrška (u oblasti poljoprivrede, obrta); ❖ Manjak kvalitetnih finansijskih sredstava; ❖ Političko i pravna nestabilnost u BiH i okruženju.

Socio-ekonomski i SWOT analiza su postavile osnov za definisanje ekonomskih ciljeva razvoja koji daju odgovore na sljedeća pitanja:

1. Na koji način iskoristiti postojeće znanje i kapacitete (od proizvodnje sirovina do postojećih materijalnih kapaciteta) za bavljenje prerađivačkom industrijom i podstaći razvoj industrija sa većim stepenom prerade proizvoda?
2. Kako stvoriti stimulativno poslovno okruženje, za razvoj postojećih preduzeća i malih porodičnih firmi, kao i za privlačenje novih investitora?
3. Na koji način uspostaviti funkcionalnu i trajnu saradnju sa drugim općinama u okruženju za riješavanje zajedničkih problema i realizaciju zajedničkih razvojnih projekata, posebno projekata iz oblasti zaštite životne sredine?

4.1.2. Operativni ciljevi ekonomskog razvoja

Definisani su sljedeći ciljevi ekonomskog razvoja općine Doboј Istok:

- 1. Uspostavljene i opremljene dvije poslovne zone i uspostavljena bolja organizacija i saradnja preduzetnika do kraja 2015. godine;**
- 2. Obezbeđeni uslovi za razvoj poljoprivredne proizvodnje koji će obezbjediti 5% više poljoprivrednih proizvođača svake godine do 2014.godine;**
- 3. Obezbeđena podrška za postojeće i uspostavljanje novih prerađivačkih kapaciteta sa najmanje 200 novih radnih mesta u do kraja 2013. godine;**
- 4. Podržano i razvijeno samostalno preuzetništvo i kućna radinost tako da broj radnji ne bude manji od 150 u 2014. godini;**
- 5. Uspostavljena mreža međuopćinske saradnje o 2013. godine.**

Ciljevi ekonomskog razvoja su u direktnoj vezi sa strateškim ciljem 2. Razvijen ambijent za privredni razvoj ali njihova realizacija je u uskoj korelaciji sa navedenim ciljevima iz oblasti društvenog razvoja i zaštite životne sredine.

Sektorski cilj 2. Obezbeđeni uslovi za razvoj poljoprivredne proizvodnje koji će obezbjediti 5% više poljoprivrednih proizvođača svake godine do 2014. godine

Sektorski cilj 2. je u uskoj korelaciji sa implementacijom cilja društvenog razvoja: 4. Izgrađen održiv sistem civilne zaštite od prirodnih nepogoda do 2015. godine. Realizacija ovog cilja iz oblasti društvenog razvoja će doprinijeti razvoju poljoprivredne proizvodnje, posebno u oblasti sprečavanja ugroženosti zemljišta od poplava i klizišta. Sektorski cilj 2. je takođe u vezi sa ciljem zaštite životne sredine 3. Organizovan sistem praćenja zagađenosti zemljišta, zraka i vode do 2015. godine. Ovaj cilj je posebno bitan iz aspekta mogućnosti orientisanosti općine na proizvodnju zdrave hrane.

Sektorski cilj 5. Uspostavljena mreža međuopćinske saradnje do 2013. godine

Značaj međuopćinske saradnje za općinu Doboј Istok naglašen je kroz nekoliko sektorskih ciljeva. Sektorski cilj 5. je u direktnoj vezi sa realizacijom cilja zaštite životne sredine 6. Uspostavljena međuopćinska saradnja u cilju zaštite životne sredine do 2015. Godine, ali i cilja društvenog razvoja 5. Opremljena i funkcionalna lokalna uprava do 2013. godine jer funkcionalna lokalna uprava podrazumjeva i funkcionalnu saradnju sa općinama u okruženju i implementaciju zajedničkih projekata.

Integracija sa strateškim dokumentima viših nivoa

Prilikom izrade sektorskih planova razvoja razmatrane su strategije, planovi i zakoni na višim nivoima, koji direktno ili indirektno mogu uticati ili utiću na razvoja općine. Strategiji planovi na višim nivoima su najčešće generalne i predstavljaju okvir za razvoj lokalne zajednice. Opština Doboј Istok je definisala svoju strategiju razvoja, i u okviru nje sektorske razvojne planove, identificujući svoje sopstvene prednosti i prioritete i u isto vrijeme, obezbeđujući vertikalnu usklađenost korištenjem najvažnijih nalaza i orientacija iz navedenih strategija na višim nivoima koje mogu imati uticaja na razvoj općine.

Strategijom razvoja BiH je u okviru **strateškog cilja koji se odnosi na konkurentnost predviđeno** kontinuisano poboljšavanje produktivnosti preduzeća, te podrška klasterima i jačanju lanaca vrijednosti. Strategijom razvoja BiH je u okviru **strateškog cilja koji se odnosi na zapošljavanje** predviđen razvoj malih i srednjih preduzeća i otvaranje novih radnih mesta kroz: razvoj instrumenata finansijske podrške razvoju MSP-ova, osiguravanje finansijske podrške osnivanju MSP-ova, te podsticanje razvoja inkubatora.

Istovremeno, u okviru **strateškog cilja koji se odnosi na održivi razvoj**, Strategija razvoja BiH navodi na potrebu daljeg razvoja poljoprivrede na bazi korištenja prirodnih kompetitivnih prednosti te modernizacije poljoprivredne proizvodnje radi povećanje njene efikasnosti, konkurentnosti i koncepta održivog razvoja ruralnog područja, što je u skladu s EU politikama poljoprivrede. S tim u vezi se navodi potreba poboljšanja konkurentnosti u proizvodnji, preradi i trgovini uz podizanje nivoa kvaliteta i sigurnosti domaćih proizvoda kroz:

1. Investicije u poljoprivredna gazdinstva/organizacije i investicije u modernizaciju postojećih i izgradnju novih kapaciteta za preradu i doradu poljoprivrednih proizvoda
2. Uređenje poljoprivrednog zemljišta
3. Uspostavljanje i unapređenje saradnje u proizvodnji i preradi poljoprivrednih proizvoda
4. Podrška za uvođenje sistema kontrole i kvaliteta
5. Podrška organizacijama poljoprivrednih proizvođača
6. Ribarstvo, politika za unapređenje domaćeg i izvoznog tržišta

Kada govorimo o **Strategiji razvoja FBiH u periodu 2010-2020 godine**, može se reći da je njome u okviru jačanja konkurentnosti predviđeno sljedeće:

- ⇒ Poboljšavanje poslovne okoline
- ⇒ Modernizacija i standardizacija poslovanja
- ⇒ Konkurenčnost u izvozu, promocija izvoza

- ⇒ Klasteri
- ⇒ Kompetetnost ljudskih resursa
- ⇒ Naučno-tehnološka i poslovna infrastruktura struktura
- ⇒ Smanjenje uvoza, uvozna suptsitacija
- ⇒ Rast i podrška investicijama, podrška ino investicija
- ⇒ Završetak privatizacije (do 2015. godine)
- ⇒ Unapređenje javno-privatnog partnerstva
- ⇒ Saradnja univerziteti – privreda
- ⇒ Rekonstrukcija Razvojne banke (otvaranje novih kreditnih linija za MSP i farmere)

Realizacija strateških i prioritetnih ciljeva **Regionalne strategije ekonomskog razvoja – ekonomска regija Sjeveroistočna BiH** (sa okvirom za implemetaciju strategije), posebno onih koji se donose na regeneraciju ekonomije, mogu doprinijeti razvoju općine Doboј Istok. Definisani Strateški i prioritetni ciljevi razvoja Sjeveroistočne regije, u velikoj mjeri, odražavaju potrebe i prioritete općine Doboј Istok. Dole su dati strateški i prioriteni ciljevi i posebno su označeni ciljevi koji, direktno mogu uticati na ekonomski razvoj Doboј Istoka i koji su posebno razmatrani prilikom izrade plana ekonomskog razvoja općine Doboј Istok.

Strateški cilj 1. Regeneracija ekonomije Sjeveroistočne BiH i povećanje inovativnog potencijala regije

- Prioritetni cilj 1.1. **Povećanje konkurentnosti industrijskog sektora i MSP**
- Prioritetni cilj 1.2. **Poboljšanje poslovnog okruženja**
- Prioritetni cilj 1.3. **Povećanje inovativnog potencijala regije**
- Prioritetni cilj 1.4. **Razvoj turizma**
- Prioritetni cilj 1.5. **Razvoj ruralne ekonomije**
- Prioritetni cilj 1.6. **Poboljšanje i razvoj transportne i komunalne infrastrukture i zaštita okoliša**

Strateški cilj 2. Poboljšanje vještina, konkurentnosti i mobilnosti ljudskih resursa, razvoj tržišta rada i borba protiv društvenog isključenja

- Prioritetni cilj 1.1. Razvoj ljudskih resursa
- Prioritetni cilj 1.2. Promoviranje društvenog uključivanja

Strateški cilj 3. Poboljšanje kvaliteta atraktivnog okruženja u zajednici

- Prioritetni cilj 1.1. Poboljšanje društvene infrastrukture i kvaliteta socijalnih usluga
- Prioritetni cilj 1.2. Urbana i ruralna rehabilitacija, te zaštita i očuvanje kulturnog nasljeđa

Strategija razvoja poljoprivrede Tuzlanskog 2009. – 2013. godine je strukturirana tako da obuhvata ciljeve po ključnim vrstama primarne poljoprivrede proizvodnje te prehrambene industrije za koju je direktno vezana.

Strategijom je definisano pet strateških ciljeva:

- Strateški cilj 1: Povećati konkurentnost i održivost poljoprivrednog sektora, zasnovanu na prirodnim resursima i prilagođenosti potrebama tržišta
- Strateški cilj 2: Izraditi konkurentan prehrambeni sektor zastvaranje veće dodajne vrijednosti i promovirati kvalitet domaćih proizvoda

Strateški cilj 3: Afirmirati razvoj ruralnih područja na prirodnim i tradicionalnim vrijednostima za unaprijeđenje kvaliteta života u ruralnim sredinama

Strateški cilj 4: Razviti politike održivosti prirodnih resursa za poljoprivredu kroz ispunjavanje ekoloških zahtjeva

Strateški cilj 5: Uspostaviti adekvatan institucionalni i pravni okvir za podršku razvoju poljoprivrede za konkurentnost na EU tržištu, uz adekvatnu agrarnu politiku usaglašenu sa dobrom praksom EU

Projekat koji je naveden u Strategiji, a koji se direktno odnosi na općinu Doboј Istok je Projekat 4.1.2. Izgraditi protugradni sistem zaštite TK uz mini metorološke stanice, uz uspostavljanje saradnje sa općinama RS-a kod graničnih općina (npr. Doboј Istok, Gradačac i sl.). Kratak opis projekta: Modernizirati i opremiti sistem protivgradne zaštite cijelog područja TK u cilju pravovremenog djelovanja; Nabavka savremene opreme, edukacije osoblja o upotrebi iste; Uspostavljanje saradnje sa općinama RS-a kod graničnih općina.

Strategija zapošljavanja Tuzlanskog kantona

(Vlada Tuzlanskog kantona, 2009. godina)

Vlada TK je **Strategijom zapošljavanja TK pokrenula** inicijativu kojom želi da uspostavi takav sistem rješavanja problema zapošljavanja/nezaposlenosti na području kantona koji će biti sposoban da permanentno, planski, organizovano, stručno i sistematično pristupa ovim pitanjima. Cilj je uspostava optimalnog sistema koji će biti u stanju da se permanentno efikasno i efektno odnosi prema ovoj višedimenzionalnoj i izuzetno kompleksnoj problematiki te koji će, stoga, moći u kontinuitetu osiguravati zadovoljavajuće rezultate u vidu značajnog smanjenja stope nezaposlenosti.

Strateški ciljevi definisani strategijom su sljedeći:

- 5.1. Očuvanje postojećih radnih mjesta – kratkoročno razdoblje
- 5.2. Stvaranje novih radnih mjesta
- 5.3. Jačanje institucionalnog kapaciteta za pomoć i podršku zapošljavanju
- 5.4. Smanjenje nejednakosti pri zapošljavanju

Za realizaciju ekonomskog plana razvoja definisano je 18 projekata, koji su grupisani u 6 programa:

1. Uspostavljanje poslovnih zona
2. Podrška preduzetnicima
3. Podrška plasmanu domaćeg proizvoda
4. Podrška poljoprivrednicima
5. Međuopćinska saradnja
6. Zaštita autohtonih biljnih i životinjskih vrsta

Definisani su sljedeći projekti i mјere čijom realizacijom će biti ostvareni ciljevi ekonomskog razvoja:

Program 1: Uspostavljanje poslovnih zona

- Izrada projektne dokumentacije za privrednu zonu „Starače” u Klokočnici i pribavljanje dozvola
- Izrada projektne dokumentacije za privrednu zonu „Luke” u Brijesnici Maloj
- Izgradnja infrastrukture za privrednu zonu „Starače” u Klokočnici
- Izgradnja infrastrukture za privrednu zonu „Luke” u Brijesnici Maloj

Program 2: Podrška preduzetnicima

- Mјera: Pristupanje regionalnom garantnom fondu sjeveroistočna BiH (NERDA)
- Osnivanje Udruženja privrednika
- Povezivanje proizvođača građevinskih sortimenata (fasade, proizvodnja betona i betonske galerije)
- Proglašenje najuspješnijeg privrednika na području općine Doboј Istok
- Projekat: Stimulativne mјere za registraciju deficitarnih zanimanja

Program 3: Podrška plasmanu domaćeg proizvoda

- Formiranje pijace za prodaju lokalnih proizvoda
- Uspostavljanje otkupne stanice za poljoprivredne proizvode i preradu
- Uspostavljanje kapaciteta za otkup i preradu mlijeka

Program 4: Podrška poljoprivrednicima

- Podrška formirajući i razvoju mini farmi (stočne i peradarske)
- Mјera: Podrška poljoprivrednim proizvođačima za nabavku zasada (jagodičastog, koštičavog i jabučastog voća, industrijskog krastavca)
- Proglašenje najuspješnijih poljoprivrednih proizvođača općine Doboј Istok

Program 5: Međuopćinska saradnja

- Uspostavljanje tijela za međuopćinsku saradnju

Program 6. Zaštita autohtonih biljnih i životinjskih vrsta

- Projekat: Podizanje autohtonih zasada voća
- Projekat: Podrška očuvanju domaćih pasmina goveda

4.1.3.Programi, projekti i mjere

Plan implementacije 2011 – 2015.										
Projekti / mjere		Program	Veza sa strateškim i operativnim ciljevima	Orijentacioni period realizacije					Nosioci implementacije	Ciljne grupe (korisnici)
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
1.	Izrada projektne dokumentacija za privrednu zonu „Starače” u Klokočnici i pribavljanje dozvola	Uspostavljanje poslovnih zona	Str. cilj 2. Oper. cilj 1.	Juni					Općina	Preduzetnici, investitori i građani
2.	Izrada projektne dokumentacije za privrednu zonu „Luke” u Brijesnici Maloj	Uspostavljanje poslovnih zona	Str. cilj 2. Oper. cilj 1.						Općina	Preduzetnici, investitori i građani
3.	Izgradnja infrastrukture za privrednu zonu „Starače” u Klokočnici	Uspostavljanje poslovnih zona	Str. cilj 2. Oper. cilj 1.						Općina	Preduzetnici, investitori i građani
4.	Izgradnja infrastrukture za privrednu zonu „Luke” u Brijesnici Maloj	Uspostavljanje poslovnih zona	Str. cilj 2. Oper. cilj 1.						Općina	Preduzetnici, investitori i građani
5.	Mjera: Pristupanje regionalnom garantnom fondu sjeveroistočna BiH (NERDA)	Podrška preduzetnicima	Str. cilj 2. Oper. cilj 3.	Juni					Općina NERDA Tuzla	Privrednici općine Dobojski Istok
6.	Osnivanje Udruženja privrednika	Podrška preduzetnicima	Str. cilj 2. Oper. ciljevi 1, 3. i 4.	Poč. God.					Općina	Privrednici
7.	Formiranje pijace za prodaju lokalnih proizvoda	Podrška plasmanu	Str. cilj 2.						Udruženje poljoprivrednika	Poljoprivredni proizvođači

Plan implementacije 2011 – 2015.										
Projekti / mjere		Program	Veza sa strateškim i operativnim ciljevima	Orijentacioni period realizacije						
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
		domaćeg proizvoda	Oper. cilj 2.							
8.	Uspostavljanje otkupne stanice za poljoprivredne proizvode i preradu	Podrška plasmanu domaćeg proizvoda	Str. cilj 2. Oper. cilj 2. i 3.						Udruženje poljoprivrednika	Poljoprivredni proizvođači
9.	Uspostavljanje kapaciteta za otkup i preradu mlijeka	Podrška plasmanu domaćeg proizvoda	Str. Cilj 2. Oper. Cilj 2. i 3.						Udruženje poljoprivrednika	Proizvođači mlijeka
10.	Podrška formiranju i razvoju mini farmi (stočne i peradarske)	Podrška poljoprivrednicima	Str. cilj 2. Oper. cilj 2.						Peradarska zadruga Peza, općina	Poljoprivrednici
11.	Mjera: Podrška poljoprivrednim proizvođačima za nabavku zasada (jagodičastog, koštičavog i jabučastog voća, industrijskog krastavca)	Podrška poljoprivrednicima	Str. cilj 2. Oper. cilj 2.						Udruženje poljoprivrednika	Poljoprivrednici Doboј Istok
12.	Uspostavljanje tijela za međuopćinsku saradnju	Međuopćinska saradnja	Str. cilj 2. Oper. cilj 5.						Općina	Privrednici, NVO I građani
13.	Povezivanje proizvođača građevinskih sortimenata(fasade, proizvodnja betona i betonske galerije)	Podrška preduzetnicima	Str. cilj 2. Oper. cilj 3.						Udruženje privrednika i Općina	Asocijacija građevinskih preduzeća (fasaderi, proizvođači betona i građevinske galerije)

Plan implementacije 2011 – 2015.										
Projekti / mjere		Program	Veza sa strateškim i operativnim ciljevima	Orijentacioni period realizacije						
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
14.	Proglašenje najuspješnijih poljoprivrednih proizvođača općine Doboј Istok	Podrška poljoprivrednicima	Str. cilj 2. Oper. cilj 1.						Udruženje poljoprivrednika	Poljoprivrednici općine Doboј Istok
15.	Proglašenje najuspješnijeg privrednika na području općine Doboј Istok	Podrška preduzetnicima	Str. cilj 2. Oper. cilj 1.						Druženje privrednika i Općina	Privrednici općine Doboј Istok
16.	Projekat: Stimulativne mјere za registraciju deficitarnih zanimanja	Podrška preduzetnicima	Str. cilj 2. Oper. Ccilj 4.						Općina	Privredni subjekti
17.	Projekat: Podizanje autohtonih zasada voća	Zaštita autohtonih biljnih i životinjskih vrsta	Str. cilj 2. i 5. Oper. cilj 2.						Udruženje poljoprivrednika i Općina	Poljoprivrednici Općine
18.	Projekat: Podrška očuvanju domaćih pasmina goveda	Zaštita autohtonih biljnih i životinjskih vrsta	Str. cilj 2. i 5. Oper. cilj 2.						Udruženje poljoprivrednika i Općina	Poljoprivrednici Općine

4.1.4. Procjena očekivanih ishoda sa indikatorima

Operativni cilj	Procjena očekivanih ishoda sa indikatorima	Projektno - programski indikatori
1.Uspostavljene i opremljene dvije poslovne zone i uspostavljena bolja organizacija i saradnja preduzetnika do kraja 2015. godine	Stvoreni uslovi, uspostavljene i infrastrukturno uređene dvije poslovne zone do kraja 2015. godine	<ul style="list-style-type: none"> Izrađena projektna dokumentacija za poslovne zone; Infrastrukturno opremljene dvije poslovne zone.
2.Obezbjedeni uslovi za razvoj poljoprivredne proizvodnje koji će obezbjediti 5% više poljoprivrednih proizvođača svake godine do 2014. godine	5% više poljoprivrednih proizvođača svake godine do 2014. godine	<ul style="list-style-type: none"> Površine pod zasadima jagodičastog voća povećane za 20%, Površine pod zasadima koštičavog i jabučastog voća povećane za 10%, Uspostavljena otkupna stanica.
3. Obezbjedena podrška za postojeće i uspostavljanje novih prerađivačkih kapaciteta sa najmanje 200 novih radnih mjeseta u do kraja 2013. godine	Kroz investicije u prerađivačku industriju otvoreno najmanje 200 novih radnih mjeseta do kraja 2013. godine	<ul style="list-style-type: none"> Osnovano udruženje privrednika Uspostavljena saradnja između najmanje 3 proizvođača građevinskih sortimenata.
4. Podržano i razvijeno samostalno preduzetništvo i kućna radinost tako da broj radnji ne bude manji od 150 u 2014. godini	Podržane nove ideje u oblasti preduzetništva (npr. turizam) i zadržati tendenciju rasta broja preduzetničkih radnji i osigurati da ovaj broj ne bude manji od 150 radnji u 2014. godini	<ul style="list-style-type: none"> Najmanje 5 preduzetnika primilo podršku za registraciju deficitarnih zanimanja.
5.Uspostavljena mreža međuopćinske saradnje do 2013. godine	Formirana funkcionalna radna tijela i započete aktivnosti na realizaciji projekata međuopćinske saradnje do 2013. godine	<ul style="list-style-type: none"> Uspostavljeno funkcionalno tijelo za međuopćinsku saradnju i realizovana 2 zajednička projekta.

4.2. Plan društvenog razvoja

4.2.1. Sektorsko fokusiranje

SWOT analiza društvenog razvoja općine Doboј Istok

U svrhu društvenog razvoja općina Doboј Istok posebnu pažnju treba posvetiti maksimiziranju svojih najbitniji snaga koje se odnose na unapređenje već solidno razvijene infrastrukture za osnovno obrazovanje, podršku lokalne zajednice i razvijen NVO sektor u određenim oblastima kao i mogućnosti iskorištavanja prilika koje joj stoje na raspolaganju, a koje se odnose na iskorištavanje međunarodnih fondova, blizinu srednjoškolskih centara, zaniteresovanost za saradnju sa NVO sektorom i već postojeća saradnja sa međunarodnim organizacijama.

Sa druge strane, općina treba da uloži napore za minimiziranje glavnih slabosti i prijetnji koje mogu uticati na društveni razvoj i na konkurentnost područja. Najbitnije slabosti su vezane za nedovoljno rezvijena „čvrsta“ društvena infrastruktura, nepostojanje ustanova srednjoškolskog obrazovanja i nedovoljna pokrivenost područja potrebnom snagom električne energije dok se prijetnje odnose na: odlazak mlađih zbog školovanja i zapošljavanja, udaljenost ustanova za zbrinjavanje starih lica, nedovoljna socijalna komponenta budžeta i neusklađenost i neprovođenje zakonske regulative.

SNAGE	SLABOSTI
<p>1 Razvijena preventivna porodična zdravstvena zaštita</p> <p>2 Infrastrukturna i institucionalna pokrivenost predškolskim, osnovnim i srednjim obrazovanjem</p> <p>3 Razvijena komunalna infrastruktura</p> <p>4 Prisustvo velikog broja sportskih kolektiva</p> <p>5 Veliki broj NVO</p> <p>6 Riješena stambena infrastruktura</p> <p>7 Kadrovski potencijal</p>	<p>1 Velika nezaposlenost</p> <p>2 Veliki broj korisnika socijalne pomoći</p> <p>3 Nefunkcionisanje predstavnicike vlasti i općinskih službi</p> <p>4 Nedostatak kulturnih sadržaja</p> <p>5 Nerazvijenost kanala informisanja građana</p> <p>6 Nefunkcionalne NVO</p> <p>7 Mala zastupljenost žena i mlađih u izvršnoj i zakonodavnoj vlasti i javnom životu uopšte</p> <p>8 Neusklađenost obrazovnog sistema sa potrebama lokalne privrede</p> <p>9 Povećanje broja korisnika narkotičkih i opojnih sredstava</p> <p>10 Loši materijalni uslovi u obrazovanju</p>
PRILIKE	PRIJETNJE
<p>1 Dijaspora i njeni resursi</p> <p>2 Blizina i dostupnost visokoškolskih obrazovnih institucija</p> <p>3 Postojanje fondova na višim razinama vlasti međunarodnih fondova</p> <p>4 Saradnja sa vladinim i nevladinim sektorom u BiH i u svijetu</p>	<p>1 Loša i nestabilna prerasposjela sredstava sa viših nivoa</p> <p>2 Politička nestabilnost, lična i imovinska nesigurnost građana</p> <p>3 Loša zakonska rješenja i neprovodivost u praksi</p> <p>4 Laka dostupnost narkotika opojnih sredstava</p>

4.2.2. Operativni ciljevi društvenog razvoja

Definisano je 5. operativnih ciljeva društvenog razvoja općine Doboј Istok:

- 1. Izgrađena i uređena komunalna i putna infrastruktura do 2015. godine;**
- 2. Stvoren kvalitetni uslovi za funkcionisanje ustanova obrazovanja do 2015. godine;**
- 3. Značajno unapređena kulturna, informativna i sportska infrastruktura i sadržaji i ojačana uloga civilnog društva u društveno – ekonomskom razvoju općine do 2015. godine;**
- 4. Izgrađen održiv sistem civilne zaštite od prirodnih nepogoda do 2015. godine;**
- 5. Opremljena i funkcionalna lokalna uprava do 2013. godine.**

Ciljevi društvenog razvoja su u direktnoj vezi sa realizacijom strateškog cilja 1. Razvijena temeljna infrastruktura i 3. Razvijena društvena infrastruktura sa efikasnom lokalnom upravom i indirektno doprinose realizaciji druga dva strateška cilja: 2. Razvijen ambijent za privredni razvoj i 4. Zaštićen životni prostor.

Operativni cilj 1. Izgrađena i uređena komunalna i putna infrastruktura do 2015. godine doprinosi realizaciji strateškog cilja 1. Razvijena temeljna infrastruktura ali i strateškom cilju 2. Razvijen ambijent za privredni razvoj. Sektorski cilj 1. takođe je u vezi sa ciljem zaštite životne sredine 1. Organizovan odvoz krutog otpada i sanirane divlje deponije smeća do 2015. godine jer ovaj sektorski cilj uključuje izgradnju kapaciteta JKP Čisto koje se bavi održavanjem puteva, održavanjem čistoće i ostalim komunalnim poslovima. Kada je u pitanju izgradnja komunalne i putne infrastrukture, ovaj sektorski cilj će svakako biti u direktnoj vezi sa realizacijom cilja ekonomskog razvoja koji se odnosi na izgradnju poslovnih zona. Infrastruktursko opremanje poslovnih zona će uključiti i izgradnju komunalne i putne infrastrukture do i unutar poslovne zone.

Operativni cilj 2. Stvoren kvalitetni uslovi za funkcionisanje ustanova obrazovanja do 2015. godine doprinosi realizaciji strateškog cilja 3. Razvijena društvena infrastruktura sa efikasnom lokalnom upravom.

Operativni cilj 3. Značajno unapređena kulturna, informativna i sportska infrastruktura i sadržaji i jača uloga civilnog društva u društveno – ekonomskom razvoju općine do 2015. godine doprinosi realizaciji strateškog cilja 3. Razvijena društvena infrastruktura sa efikasnom lokalnom upravom. Ovaj sektorski cilj je u korelaciji sa realizacijom planova ekonomskog razvoja i zaštite okoliša, posebno u domenu jačanja uloge civilnog društva u društveno ekonomskom razvoju općine.

Operativni cilj 4. Izgrađen održiv sistem civilne zaštite od prirodnih nepogoda do 2015. godine doprinosi realizaciji strateških ciljeva 3. razvijena društvena infrastruktura i jednim dijelom strateškom cilju 4. Zaštićen životni prostor. Ovaj sektorski cilj je u vezi sa realizacijom operativnih ciljeva iz oblasti zaštite okoliša, posebno ciljeva 3. Organizovan sistem praćenja zagađenosti zemljišta, zraka i vode do 2015. godine i 5. Zaštićen šumski biodivezitet do 2015. godine.

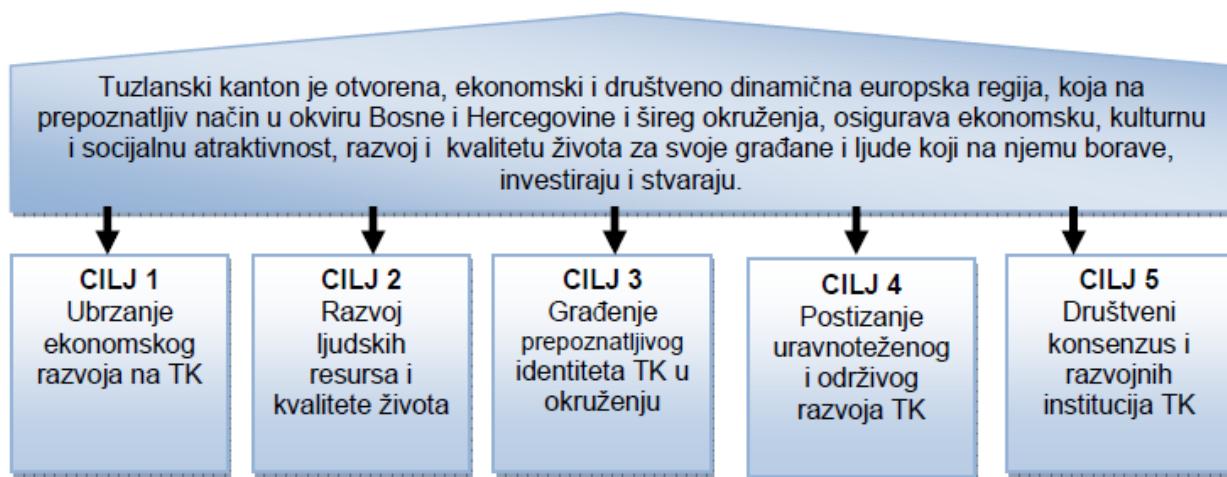
Operativni cilj 5. Opremljena i funkcionalna lokalna uprava do 2013. godine

Operativni cilj 5. je u vezi sa realizacijom strateškog cilja 3. Razvijena društvena infrastruktura sa efikasnom lokalnom upravom. Efikasna lokalna uprava predstavlja preduslov za upravljanje razvojem općine i podizanje kvaliteta života stanovništva. Da bi se stvorila efikasna lokalna uprava potrebno je obezbjediti materijalne, ljudske i tehničke kapacitete za nesmetano funkcionisanje kao i uspostaviti stalni sistem obuka i unapređenja ljudskih kapaciteta lokalne uprave. Operativni cilj 5. je takođe u korelaciji sa realizacijom sektorskih ciljeva iz oblasti društvenog razvoja i zaštite okoliša, posebno u oblasti uspostavljanja saradnje sa općinama u okruženju i realizaciji zajedničkih projekata.

Integracija sa strateškim dokumentima viših nivoa

Prošireni razvojni tim za društveni sektor općine Doboј Istok je identificirato sljedeće strateške dokumente koje utiču na društveni razvoj općine Doboј Istok

Strategija razvoja Tuzlanskog kantona (nadležna institucija: Vlada Tuzlanskog kantona, 2009. godina) je bitna za sve aspekte života u općini Doboј Istok, kako društvene tako i ekonomske i ekološke aspekte. Na donjem grafikonu su predstavljeni vizija i strateški ciljevi razvoja Tuzlanskog kantona za period 2008. – 2013. godina.

Strategija razvoja predškolskog obrazovanja BiH (kojom je planirano obavezno predškolsko obrazovanje djece što zahtijeva dodatne kapacitete predškolskih ustanova).

4.2.3. Programi, projekti i mjere

Za realizaciju društvenog razvoja plana razvoja definisano je 38 projekata, koji su grupisani u 8 programa:

Program 1: Program snabdjevanja vodom i odvođenje oborinskih voda

- Izgradnja kolektora i prioritetne primarne mreže fekalne kanalizacije (Klokotnica, Brijesnica Velika, Brijesnica Mala, Stanić Rijeka, Lukavica Rijeka)
- Poboljšanje vodosnabdjevanja u MZ Stanić Rijeka
- Uključivanje prirodnih izvorišta u postojeće vodovodne mreže
- Izgradnja prioritetnih vodozaštitnih zona (kod centralnih vodovoda na području općine i kod lokalnih vodovoda na području općine)

Program 2: Program izgradnje infrastrukture

- Izgradnja novih puteva i sanacija postojećih puteva na općini Doboј Istok
- Izgradnja i montiranje 110 kW trafostanice za općinu Doboј istok

Program 3: Program unapređenja obrazovnog sistema

- Izgradnja i adaptacija školskih objekata
- Poboljšanje kapaciteta Dječjeg obdaništa
- Dovršetak fiskulturne sale u Brijesnici Velikoj
- Izgradnja školskog poligona u Brijesnici Velikoj
- Završetak izgradnje školskog poligona u Klokotnici
- Rekonstrukcija petogodišnje škole i izgradnja poligona u Habibovićima
- Izgradnja petogodišnje škole u Lukavica Rijeci

Program 4: Program jačanja nevladinog sektora

- Formiranje udruženja žena
- Formiranje udruženja za zaštitu životne sredine
- Jačanje partnerstva NVO-lokalne vlasti
- Uspostavljanje radio stanice
- Opremanje i vraćanje objekata kulture prvo bitnoj namjeni u Klokotnici, Brijesnici Velikoj, Brijesnici Maloj, Stanić Rijeci i Lukavici Rijeci

Program 5: Program razvoja kulture i sporta

- Izrada jedinstvenog plana sportskih i kulturnih djelovanja na području općine Doboј Istok i njihova implementacija
- Izgradnja prioritetne infrastrukture prema istraživanju potreba Općine za sportom

Program 6: Program jačanja lične i imovinske sigurnosti

- Regulacija toka rijeke Spreče (subregionalni projekat)
- Izrada projektne dokumentacije za ugroženo naselje od poplava „Stadion“ u Klokotnici
- Zaštita i sprečavanje plavljenje lokaliteta naselje „Stadion“ u Klokotnici
- Zaštita i sprečavanje plavljenje centru Brijesnica Mala
- Sanacija prioritetnih klizišta na općini Doboј Istok
- Uspostavljanje partnerskih odnosa zdravstvenih, školskih, socijalnih, policijskih i organa Uprave na smanjenju devijantnih pojava
- Jačanje kapaciteta Civilne zaštite (Opremanje Civilne zaštite i Obuka volontera za poslove Civilne zaštite)
- Deminiranje zemljišta od mina na evidnetiranim područjima općine Doboј Istok

Program 7: Program unapređenja rada lokalne uprave

- Uspostavljanje trezorskog poslovanja
- Unapređenje rada lokalne uprave sa mjesnim zajednicama
- Edukacija uposlenih za izradu različitih projekata
- Unapređenje šalter sale (Uvođenje video nadzora i Unapređenje i uređenje informativnog pulta)
- Uspostavljanje, opremanje i osposobljavanje kancelarije za razvoj

Program 8: Uređenje javnih površina

- Određivanje i izgradnja lokacije stočnog groblja
- Izrada projektne dokumentacije centralnog spomen obilježja
- Izgradnja centralnog spomen obilježja
- Konzerviranje i dislokacija registrovanih stećaka
- Sakupljanje i konzerviranje starih predmeta i rukotvorina

R.B.	Plan implementacije 2011 – 2015.									
	Projekti / mjere	Program	Veza sa strateškim i sektorskim ciljevima	Orijentacioni period realizacije/					Nosilac implementacije	Ciljne grupe (korisnici)
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
1	Izgradnja kolektora i prioritetne primarne mreže fekalne kanalizacije (Klokotnica, Brijesnica Velika, Brijesnica Mala, Stanić Rijeka, Lukavica Rijeka)	1. Program snadbjevanja vodom i odvođenje oborinskih voda	S.C.1.i S.C.5. Oper.cilj 1.						Općina	Građani Općine
2	Rješavanje vodosnadbjevanja u MZ Stanić Rijeka	1. Program snadbjevanja vodom i odvođenje oborinskih voda	S.C.1.i S.C.5. Oper.cilj 1.						Općina i Mjesna zajednica	Građani MZ Stanić Rijeka
3	Uključivanje prirodnih izvorišta u postojeće vodovodne mreže	1. Program snadbjevanja vodom i odvođenje oborinskih voda	S.C.1.i S.C.5. Oper. cilj 1.						Općina i Mjesne zajednice	Građani Općine
4	Izgradnja prioritetnih vodozaštitnih zona (kod centralnih vodovoda na području općine i kod lokalnih vodovoda na području općine)	1. Program snadbjevanja vodom i odvođenje oborinskih voda	S.C.1.i S.C.5. Oper. cilj 1.						Općina i JKP „Čisto”	Građani Općine
5	Izgradnja novih puteva i sanacija postojećih puteva na općini Doboј Istok	2. Program izgradnje infrastrukture	S.C.1. Oper. cilj 1.						Općina i Mjesne zajednice	Građani
6	Izgradnja I montiranje 110 kW trafostanice za općinu Doboј istok	2. Program izgradnje infrastrukture	S.C.1. Oper.cilj 1.						Elektroprivreda BiH	Građani i privredni subjekti općine Doboј Istok
7	Izgrađivanje i adaptacija školskih objekata	3. Program unapređenja obrazovnog sistema	S.C.3. Oper.cilj 2.						Škole i Općina	Učenici osnovnih i srednjih škola

R.B.	Plan implementacije 2011 – 2015.									
	Projekti / mjere	Program	Veza sa strateškim i sektorskim ciljevima	Orijentacioni period realizacije/					Nosilac implementacije	Ciljne grupe (korisnici)
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
8	Poboljšanje kapaciteta Dječijeg obdaništva (dopremanje sprata objekta Dječijeg obdaništa i nabavka opreme i didatičkih sredstava za sprat objekta Dječijeg obdaništa)	3. Program unapređenja obrazovnog sistema	S.C.3. Oper.cilj 2.						Dječije obdanište	Djeca predškolskog uzrasta
9	Dovršetak fiskulturne sale u Brijesnici Velikoj	3. Program unapređenja obrazovnog sistema	S.C.3. Oper.cilj 2.						Općina	Građani MZ Brijesnica Velika
10	Izgradnja školskog poligona u Brijesnici Velikoj	3. Program unapređenja obrazovnog sistema	S.C.3. Oper. cilj 2.						OŠ Brijesnica Velika	Učenici Osnovne i Srednje škole Brijesnica Velika
11	Završetak izgradnje školskog poligona u Klokočnici	3. Program unapređenja obrazovnog sistema	S.C.3. Oper. cilj 2.						OŠ Klokočnica	Učenici Osnovne škole u Klokočnici
12	Rekonstrukcija petogodišnje škole u Habibovićima i Izgradnja poligona u školi u Habibovićima	3. Program unapređenja obrazovnog sistema	S.C.3. Oper. cilj 2.						OŠ Klokočnica	Učenici Osnovne škole u Klokočnici
13.	Izgradnja petogodišnje škole u Lukavica Rijeci	3. Program unapređenja obrazovnog sistema	S.C.3. Oper. cilj 2.						Općina Dobojski Istok	Učenici Osnovne škole u Lukavica Rijeci
14.	Formiranje Udruženja žena	4. Program jačanja Nevladinog sektora	S.C.3. Oper. cilj 3.						Općina i NVO	Žene općine Dobojski Istok

R.B.	Plan implementacije 2011 – 2015.									
	Projekti / mjere	Program	Veza sa strateškim i sektorskim ciljevima	Orijentacioni period realizacije/					Nosilac implementacije	Ciljne grupe (korisnici)
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
15	Formiranje Udruženja za zaštitu životne sredine	4. Program jačanja Nevladinog sektora	S.C.3. Oper. cilj 3.						Općina i NVO	Građani Općine
16.	Projekat obezbeđenja i opremanja kancelarije za rad registrovanih udruženja	4. Program jačanja Nevladinog sektora	S.C.3. Oper. cilj 3.							
17	Jačanje partnerstva NVO-Lokalne vlasti	4. Program jačanja Nevladinog sektora	S.C.3. Oper. cilj 3.						Kajak kanu klub Doboј Istok	NVO
18	Uspostavljanje radio stanice	4. Program jačanja Nevladinog sektora	S.C.3. Oper. cilj 3.						Općina Doboј Istok	Građani Općine
19	Opremanje i vraćanje objekata kulture prвobitnoj namjeni u Klokočnici, Brijesnici Velikoj, Brijesnici Maloj, Stanić Rijeci i Lukavici Rijeci	4. Program jačanja Nevladinog sektora	S.C.3. Oper. cilj 3.						MZ i Općina	Građani i NVO
20	Izrada jedinstvenog plana sportskih i kulturnih djelovanja na području općine Doboј Istok i njihova implementacija	5. Program razvoja kulture i sporta	S.C.3. Oper. cilj 3.						Općina	Građani i NVO
21.	Izgradnja prioritetne infrastrukture prema istraživanju potreba Općine za sportom	5. Program razvoja kulture i sporta	S.C.3. Oper. cilj 3.						Općina	Registrani sportski kolektivi na području općine Doboј Istok i građani
22.	Regulacija toka rijeke Spreče (subregionalni projekt)	6. Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	S.C.1. i S.C.3. Oper. cilj. 1.						Općine u slivu rijeke Spreče	Građani u slivu rijeke Spreče

R.B.	Plan implementacije 2011 – 2015.									
	Projekti / mjere	Program	Veza sa strateškim i sektorskim ciljevima	Orijentacioni period realizacije/					Nosilac implementacije	Ciljne grupe (korisnici)
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
23.	Izrada projektne dokumentacije za ugroženo naselje od poplava „Stadion“ u Klokočnici	6. Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	S.C.1. i S.C.3. Oper. ciljevi 1. i 4.						Općina	Građani naselja "Stadion"
24.	Zaštita i sprečavanje plavljenje lokaliteta naselje „Stadion“ u Klokočnici	6. Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	S.C.1. i S.C.3. Oper. cilj 4.						Općina	Građani naselja "Stadion"
25.	Zaštita i sprečavanje plavljenje centru Brijesnica Mala	6. Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	S.C.1. i S.C.3. Oper. cilj 4.						Općina	Građani i Javne ustanove u Brijesnici Maloj
26.	Sanacija prioritetnih klizišta na općini Doboј Istok	6. Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	S.C.1. i S.C.3. Oper. cilj 4.						Općina	Građani Općine
27.	Uspostavljanje partnerskih odnosa zdravstvenih, školskih, socijalnih, policijskih i organa Uprave na smanjenju devijantnih pojava	6. Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	S.C.3. Oper. cilj 4.						Općina	Građani Općine
28.	Jačanje kapaciteta Civilne zaštite (Opremanje Civilne zaštite i Obuka volontera za poslove Civilne zaštite)	6. Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	S.C.3. Oper. cilj 4.						Civilna zaštita	Građani
29.	Deminiranje zemljišta od mina na evidentiranim područjima općine Doboј Istok	6. Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	S.C.3. Oper. cilj 4.						Civilna zaštita	Građani
30.	Uspostavljanje trezorskog poslovanja	7. Program unapređenja rada lokalne uprave	S.C.3. Oper. cilj 5.						Općina	Budžetski korisnici

R.B.	Plan implementacije 2011 – 2015.									
	Projekti / mjere	Program	Veza sa strateškim i sektorskim ciljevima	Orijentacioni period realizacije/					Nosilac implementacije	Ciljne grupe (korisnici)
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
31.	Unapređenje rada lokalne uprave sa mjesnim zajednicama	7. Program unapređenja rada lokalne uprave	S.C.3. Oper.cilj 5.						Općina	MZ i građani
32.	Edukacija uposlenih za izradu različitih projekata	7. Program unapređenja rada lokalne uprave	S.C.3. Oper.cilj 5.						Općina	Uposlenici Općine
33.	Unapređenje šalter sale (Uvođenje video nadzora i Unapređenje i uređenje informativnog pulta)	7. Program unapređenja rada lokalne uprave	S.C.3. Oper.cilj 5.						Općina	Građani i uposlenici Općine
34.	Uspostavljanje, opremanje i osposobljavanje kancelarije za razvoj	7. Program unapređenja rada lokalne uprave	S.C.3. Oper.cilj 5.						Općina	Građani, privredni subjekti i NVO
35.	Određivanje i izgradnja lokacije stočnog groblja	8. Uređenje javnih površina	S.C. 3. Oper.cilj2.						Općina	Poljoprivrednici
36.	Izrada projektne dokumentacije centralnog spomen obilježja	8. Uređenje javnih površina	S.C. 3. Oper.cilj 3.						NVO i Općina	Porodice poginulih boraca
37.	Izgradnja centralnog spomen obilježja	8. Uređenje javnih površina	S.C. 3. Oper.cilj 3.						NVO i Općina	Porodice poginulih boraca
38.	Konzerviranje i dislokacija registrovanih stećaka	8. Uređenje javnih površina	S.C. 3. Oper.cilj 3.						Općina	Građani
39.	Sakupljanje i konzerviranje starih predmeta i rukotvorina	8. Uređenje javnih površina	S.C. 3. Oper. cilj 3.						NVO i Općina	Građani

4.2.4. Procjena očekivanih ishoda sa indikatorima

Operativni cilj	Inidikatori na nivou sektorskog cilja	Inidikatori na programsko-projektnom nivou
1. Izgrađena i uređena komunalna i putna infrastruktura do 2015. godine	Dužina izgrađenih puteva Povećano zadovoljstvo građana komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> Izgrađena primarna mreža fekalne kanalizacije dužini 5000 m. Izgrađena vodozaštitna zona kod centralnih i prioritetnih lokalnih vodovoda. Izgrađena i montirana 110 KV km trafostanica. Rješeno pitanje vodosnadbjevanja u Stanić Rijeci do 2013 godine
2. Stvoreni kvalitetni uslovi za funkcionisanje ustanova obrazovanja do 2015. godine	Adaptirana i infrastrukturno opremljeno 5 ustanova obrazovanja	<ul style="list-style-type: none"> Kapaciteti dječjeg obdaništa povećani na 70 djece Izgrađena tri školska poligona Izgrađena fiskulturna sala Adaptirano 5 obrazovnih objekata Izgrađena petogodišnja škola u Habibovićima i Lukavica Rijeci do 2015 godine
3. Značajno unapređena kulturna, informativna i sportska infrastruktura i sadržaji i jača uloga civilnog društva u društveno – ekonomskom razvoju općine do 2015. godine	Povećanje broja kulturnih i sportskih manifestacija za 20% do 2015 g.	<ul style="list-style-type: none"> Izgrađena 3 sportska terena/poligona Opremljena tri objekta kulture NVO sektor učestvuju u donošenju svih važnih razvojnih odluka
4. Izgrađen održiv sistem civilne zaštite od prirodnih nepogoda do 2015. godine	<ul style="list-style-type: none"> Smanjen broj površina ugroženih od poplava za 25 %. Smanjen broj klizišta za 10 godišnje. Smanjena površina miniranog zemljišta za 10% godišnje. 	<ul style="list-style-type: none"> Kapaciteti civilne zaštite na zadovoljavajućem nivou; Sanirano 20 prioritenih klizišta Uređeno 5 površina ugroženih od poplava
5. Opremljena i funkcionalna lokalna uprava do 2013. godine	<ul style="list-style-type: none"> Uspostavljena saradnja lokalne uprave sa mjesnim zajednicama Povećano zadovoljstvo građana i privrednika radom lokalne uprave 	<ul style="list-style-type: none"> Uspostavljeno trezorsko poslovanje u 2011. godini Povećan broj uposlenih za izradu različitih projekata za 2 do 2014. godine. 10 projekata godišnje pripremljenih i apliciranih za finansiranje; Uveden video nadzor u info pult.

4.3. Plan zaštite okoliša

4.3.1. Strateško fokusiranje

SWOT analiza stanja okoliša

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Postojanje registrovanih NVO koje se bave zaštitom životne sredine („FAZANKA“, Kajak klub, Udruženje pčelara, izviđači, ribari...); ❖ Funkcionalno JKP koji se bavi odvozom smeća i čišćenje javnih površina, održavanje vodovoda; ❖ Velike rezerve pitke vode; ❖ Integralna poljoprivredna proizvodnja; ❖ Prisustvo i brojnost raznih vrsta divljači; ❖ Postojanje izletišta sa uređenim ljetnikovcima i lovačkim kućama. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Zagađenost zraka u toku zimskog perioda zbog rada centralnih grijanja; ❖ Zagađenost vodotoka rijeke Spreče od strane hemijskih industrija iz TK; ❖ Učestala bespravna sječa šuma; ❖ Nepostojanje odlagališta za smeće; ❖ Zastoj na projektu fekalne kanalizacije; ❖ Nepostojanje sistema za praćenje stepena zagađenosti zemljišta, vode i vazduha; ❖ Nekontrolisano odlaganje otpada; ❖ Neprovođenje zakona iz oblasti zaštite životne sredine.
PRIЛИKE	PRIЈETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Subregionalni projekat regulacije toka rijeke Spreče; ❖ Instaliranje protivgradne zaštite od strane Kantonalnog ministarstva poljoprivrede; ❖ Izgradnja kantonalne eko deponije; ❖ Kandidovanje NVO na javne pozive iz oblasti ekologije (domaći pozivi i projekti EU); ❖ EU fondovi. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Nekontrolisano gazdovanje branom na rijeci Spreći; ❖ Minirana područja na granici sa Republikom Srpskom; ❖ Učestalo plavljenje rijeke Spreče 400-800 ha godišnje; ❖ Zagađenost poljoprivrednih zemljišta teškim metalima uslijed plavljenja; ❖ Izgradnja termoelektrane u Stanarima; ❖ Nepostojanje provodivosti zakona; ❖ Nekontrolisano korištenje prirodnih resursa.

U cilju zaštite okoliša općina Doboј Istok posebnu pažnju treba da posveti maksimiziranju svojih najbitniji snaga koje se odnose na dobro razvijen NVO sektor iz oblasti zaštite životne sredine i relativno dobro očuvanu životnu sredinu kao i mogućnosti iskorištavanja prilika koje joj staje na raspolaganju a koje se odnose na međuopćinsku saradnju, donatorsko finansiranje projekata iz oblasti ekologije i izgradnja kantonalne eko deponije.

Sa druge strane, općina treba da uloži napore za minimiziranje glavnih slabosti i prijetnji koje utiču na životnu sredinu. Najbitnije slabosti su vezane za zagađenost zraka i vodotokova, bespravna sječa šume, zastoj na projektu fekalne kanalizacije, nekontrolisano odlaganje otpada dok se prijetnje odnose na zagađenost i plavljenje poljoprivrednih površina, minirana područja i nekontrolisano gazdovanje branom na rijeci Spreči.

4.3.2. Operativni ciljevi zaštite i unaprijeđenja okoliša

Definisano je 6 operativnih ciljeva u sektoru zaštite i unaprijeđenja okoliša:

- 1. Organizovan odvoz krutog otpada i sanirane divlje deponije smeća do 2015. godine**
- 2. Uređeno 5 izletišta do 2015. godine**
- 3. Organizovan sistem praćenja zagađenosti zemljišta, zraka i vode do 2015. godine**
- 4. Uređene javne površine do 2015. godine**
- 5. Zaštićen šumski biodiverzitet do 2015. godine**
- 6. Uspostavljena međuopćinska saradnja u cilju zaštite okoliša do 2015. godine**

Ciljevi zaštite okoliša doprinose realizaciji strateškog cilja 2. Zaštićen životni prostor. Prvi i drugi cilj zaštite okoliša indirektno doprinose realizaciji strateških ciljeva: 1. Razvijena temeljna infrastruktura i 2. Razvijen ambijent za privredni razvoj.

Operativni cilj 1. Organizovan odvoz krutog otpada i sanirane divlje deponije smeća do 2015. godine i opereativni cilj 2. Uređeno 5 izletišta do 2015. godine doprinose realizaciji cilju društvenog razvoja: 1. Izgrađena i uređena komunalna i putna infrastruktura do 2015. godine, u dijelu koji se odnosi na komunalnu infrastrukturu. I ostali ciljevi zaštite okoliša indirektno doprinose realizaciji ciljeva iz oblasti društvenog razvoja.

Integracija sa strateškim dokumentima viših nivoa

Najznačajniji strateški dokument iz oblasti životne sredine na nivou BiH je Akcioni plan zaštite životne sredine Bosne i Hercegovine (NEAP BiH). Osam prioritetnih oblasti NEAP-a su:

- Vodni resursi / otpadne vode
- Održivi razvoj ruralnih područja
- Upravljanje životnom sredinom (informacioni sistem/integralno planiranje/edukacija)
- Zaštita biološke i pejzažne raznolikosti
- Otpad / upravljanje otpadom
- Privreda / održivi razvoj privrede
- Javno zdravlje
- Deminiranje

Inače, oblasti - „Zakonsko i institucionalno jačanje“ i „Izrada dokumentacione osnove za planiranje i upravljanje životnom sredinom“ su prepoznate kao uslov za implementaciju predviđenih aktivnosti u svim drugim oblastima.

Operativni ciljevi 2, 4 i 5 su povezani sa prioritetnom oblašću 4 - Zaštita biološke i pejzažne raznolikosti, dok je operativni cilj 1 povezan sa prioritetnom oblašću 5 - Otpad / upravljanje otpadom. Integracija operativnog cilja 3 je prisutna sa prioritetnom oblašću 3 - Upravljanje okolišem (informacioni sistem/integralno planiranje/edukacija).

Jedno od dva prioritetna područja u okviru oblasti Otpad/upravljanje otpadom jeste i „Uklanjanje divljih odlagališta i sanacija degradiranih područja“ i ono korespondira sa dijelom operativnog cilja 1 (sanirane divlje deponije smeća). Drugi dio operativnog cilja 4 integriše se sa prioritetnim područjem „Zaštita kulturnog nasljeđa“ u okviru prioritetne oblasti 4 - Zaštita biološke i pejzažne raznolikosti.

Jedno od pet prioritetnih područja u okviru oblasti Upravljanje okolišem (informacioni sistem/integralno planiranje/edukacija) jeste „Uvođenje monitoringa“. Među prioritetnim aktivnostima u ovom području jeste i “Uspostavljanje cjelovitog monitoringa životne sredine u BiH“, što direktno korespondira sa operativnim ciljem 3.

Drugi značajan strateški dokument iz ove oblasti, a koji je donesen na entitetskom nivou, jeste Strategija zaštite okoliša Federacije Bosne i Hercegovine (usvojena u januaru 2009. godine). Operativni cilj 1 se može integrisati sa strateškim ciljem 7.1 - Smanjenje rizika po okoliš i zdravlje ljudi i uspostava prioritetne infrastrukture za integrirano upravljanje otpadom, odnosno operativnim ciljevima 7.1.1 - Povećati broj stanovnika obuhvaćen organiziranim prikupljanjem otpada i 7.1.3 – Ukloniti nelegalna odlagališta i sanirati područja na kojem su se nalazila.

Operativni ciljevi broj 2 i 5 se mogu integrisati sa strateškim ciljem 4.2 – Održiva upotreba prirodnih resursa, odnosno operativnim ciljem 4.2.4 – Razvoj održivog turizma.

Integracija operativnog cilja 3 moguća je sa strateškim ciljem 7.4 - Osiguranje sistemskog praćenja parametara za ocjenu stanja okoliša.

4.3.3. Programi, projekti i mjere

Za realizaciju plana zaštite i unaprijeđenja okoliša definisano je 17 projekata, koji su grupisani u 4 programa:

Program 1: Održavanje čistoće

- Izgradnja kapaciteta JKP „Čisto”
- Reciklaža, sortiranje i razdvajanje sekundarnih sirovina i komunalnog otpada
- Uključivanje svih domaćinstava i privrednih subjekata u organizovano prikupljanje i odvoz komunalnog otpada
- Organizovanje Dana Čistoće i besplatnog odvoza komunalnog i krutog otpada
- Rješavanje trajne deponije komunalnog otpada općine Doboј istok (subregionalni projekat)
- Mjera: Saniranje divljih deponija na području općine Doboј istok
- Mjera: Čišćenje vodotokova na području općine Doboј istok
- Opremanje javnih površina korpama za smeće
- Izrada LEAP-a

Program 2: Praćenje i sprečavanje zagađenosti okoline

- Uređenje 5 izletišta na području općine Doboј Istok
- Mjera 3.2. Uspostavljanje sistema i praćenje zagađenosti vode
- Uspostavljanje sistema praćenja zagađenosti zraka u naseljenim dijelovima Općine

Program 3: Uređenje javnih površina

- Uređenje postojećih groblja
- Određivanje lokacija za nova groblja, izrada projekata i potrebnih saglasnosti i dozvola

Program 4: Zaštita biljnih i životinjskih vrsta

- Pošumljavanje privatnih i državnih šumskih površina na području cijele općine Doboј Istok
- Izrada i održavanje mesta za ishranu divljači tokom zime
- Porobljavanje rijeke Spreče

R.B.	Plan implementacije 2011 – 2015.									
	Projekti / mjere	Program	Veza sa strateškim i sektorskim ciljevima	Orijentacioni period realizacije					Nosilac implementacije	Ciljne grupe (korisnici)
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
1.	Izgradnja kapaciteta JKP „Čisto“ (obezbjedenje kancelarijskog prostora, sanacija magacinskog prostora, kupovina transportnog vozila, cisterne za vodu, cisterne za odvoz fekalija, traktora sa priključima za zimsko održavanje)	Održavanje čistoće	Str. ciljevi 1 i 5. oper. cilj 1.						Općina, Komunalno preduzeće	Građani
2.	Reciklaža, sortiranje i razdvajanje sekundarnih sirovina i komunalnog otpada	Održavanje čistoće	Str. ciljevi 1 i 5. oper. cilj 1.						JKP „Čisto“	Građani
3.	Mjera:Uključivanje svih domaćinstava i privrednih subjekata u organizovano prikupljanje i odvoz komunalnog otpada	Održavanje čistoće	Str. ciljevi 1 i 5. oper. cilj 1.						Općina i JKP „Čisto“	Građani
4.	Organizovanje Dana čistoće i besplatnog odvoza komunalnog i krutog otpada	Održavanje čistoće	Str. ciljevi 1 i 5. oper. cilj 1.						Općina I JKP „Čisto“	Građani
5.	Rješavanje trajne deponije komunalnog otpada općine Doboј istok (subregionalni projekat)	Održavanje čistoće	Str. ciljevi 1 i 5. Oper. cilj 1.						Općina	Građani
6.	Mjera: Saniranje divljih deponija na području općine Doboј istok	Održavanje čistoće	Str. ciljevi 1 i 5. oper. cilj 1.						JKP „Čisto“	Građani

R.B.	Plan implementacije 2011 – 2015.									
	Projekti / mjere	Program	Veza sa strateškim i sektorskim ciljevima	Orijentacioni period realizacije					Nosilac implementacije	Ciljne grupe (korisnici)
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
7.	Mjera: Čišćenje vodotokova na području općine Doboј istok	Održavanje čistoće	Str. ciljevi 1 i 5. oper. cilj 1.						JKP „Čisto“ i NVO	Građani
8.	Opremanje javnih površina korpama za smeće	Održavanje čistoće	Str. ciljevi 1 i 5. oper. cilj 1.						JKP „Čisto“ i NVO	Građani
9.	Izrada LEAP-a	Održavanje čistoće	Str. cilj 5. oper. cilj 3.						Kajak kanu klub „Doboј Istok“	Građani, priv.i subjekti i NVO
10.	Uređenje 5 izletišta na području općine Doboј Istok	Praćenje i sprečavanje zagadenosti okoline	Str. ciljevi 2 i 5. oper. cilj 2.						Općina, NVO	Građani
11.	Mjera Uspostavljanje sistema i praćenje zagađenosti vode (kvaliteta vode u vodotocima, kvaliteta vode u centralnim i lokalnim vodovodima i kvaliteta vode u javnim česmama)	Praćenje i sprečavanje zagađenosti okoline	Str. cilj 5. oper. Cilj 3.						Općina, Tuzlanski kanton	Građani
12.	Mjera: Uspostavljanje sistema praćenja zagađenosti zraka u naseljenim dijelovima Općine	Praćenje i sprečavanje zagađ.okoline	Str. cilj 5. Oper. cilj 3.						Općina, Tuzlanski kanton	Građani
13.	Uređenje postojećih grobalja	3. Uređenje javnih površina	Str. cilj 5. oper. cilj 4.						JKP “Čisto“	Građani

R.B.	Plan implementacije 2011 – 2015.									
	Projekti / mjere	Program	Veza sa strateškim i sektorskim ciljevima	Orijentacioni period realizacije					Nosilac implementacije	Ciljne grupe (korisnici)
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
14.	Određivanje lokacija za nova groblja, izrada projekata i potrebnih saglasnosti i dozvola	Uređenje javnih površina	Str. cilj 5. oper. cilj 4.						Općina	Građani
15.	Pošumljavanje privatnih i državnih šumskih površina na području cijele općine Doboј Istok	4. Zaštita prirode	Str. cilj 5. oper. cilj 5.						Općina, NVO i škole	Građani
16.	Izrada i održavanje mesta za ishranu divljači tokom zime	4. Zaštita prirode	Str. cilj 5. oper. cilj 5.						Lovačko društvo „Fazanka“ Doboј Istok	Poljoprivrednici
17.	Porobljavanje rijeke Spreče	4. Zaštita prirode	Str. cilj 5. oper. cilj 5.						Ribolovno društvo „Spreča“	Ribari općine Doboј Istok

Inicijative međuopćinske saradnje

Najznačajniji projekti koji uključuju inicijative međuopćinske saradnje u oblasti zaštite životne sredine su:

- ❖ Projekat: Rješavanje trajne deponije komunalnog otpada općine Doboј istok (subregionalni projekat)
- ❖ Projekat: Porobljavanje rijeke Spreče

Prepoznajući značaj međuopćine ske saradnje u implementaciji velikih projekata i pripremi projekata za finansiranje međunarodnim institucijama, općina Doboј Istok je definisala sektorski cilj koji se odnosi na uspostavljanje međuopćinske saradnje u cilju zaštite životne sredine do 2015. godine. Za realizaciju ovog cilja biće potrebno uspostaviti kontakte sa općinama u okruženju i zajednički raditi na definisanju modaliteta saradnje.

4.3.4. Procjena očekivanih ishoda sa indikatorima

Operativni cilj	Procjena očekivanih ishoda sa indikatorima	Projektno – programski inidikatori
1. Organizovan odvoz krutog otpada i sanirane divlje deponije smeća do 2015. godine	<ul style="list-style-type: none"> Povećanje pokrivenosti odvozom otpada za 30%do 2013. godine; Smanjen broj divljih deponija otpada za 50%do 2013. godine; 	<ul style="list-style-type: none"> Nabavljeno 5 velikih kontejnera i 1 specijalizovano vozilo za otpad za JKP do 2013. godine; Sanirana sva područja na kojima su se nalazile divlje deponije do 2015 Broj naselja pokrivenih odvozom otpada do 2013. godine; Broj divljih deponija do 2013. godine
2. Uređeno 5 izletišta do 2015. godine	Sanirani i obnovljeni šumski ekosistemi u okviru izletišta do 2015. godine	<ul style="list-style-type: none"> Izrađena projektna dokumentacija za uređenje izletišta; Broj novozasađenih sadnica šumske kulture u periodu do 2013. godine
3. Organizovan sistem praćenja zagađenosti zemljišta, zraka i vode do 2015. godine	Uspostavljen sistem praćenja zagađenosti zemljišta, zraka i vode	Instaliran monitoring sistem za praćenje stanja zemljišta, vode i zraka do 2015. godine;
4. Uređene javne površine do 2015. godine	Uređene dvije javne površina u naseljenim mjestima	Uređena dva groblja do 2014 godine.
5. Zaštićen šumski biodiverzitet do 2015. godine	<ul style="list-style-type: none"> Povećanje pošumljenih površina do 2015. godine; Povećanje broja divljači; smanjenje bespravne sječe šuma; smanjenje krivolova; očuvanje domaćih sorti biljaka i pasmina životinja do 2015. godine 	<ul style="list-style-type: none"> Zasađeno 5000 novih sadnica šumske kulture godišnje u periodu do 2015. godine; Ukupna površina pod šumom povećana za 1 do 3 % do 2015. godine; povećano brojno stanje različitih vrsta divljači za 5 % do 2015. godine;
6. Uspostavljena međuopćinska saradnja u cilju zaštite životne sredine do 2015. godine	Potpisani međuopćinski ugovori do 2015. godine	Realizovano 3 zajedničkih projekta godišnje do 2015 g.

5. OPERATIVNI DIO

5.1. Plan implementacije integrisane strategije razvoja

5.1.1. Plan implementacije za 2011 – 2013

Plan implementacije 2011 – 2013.							
Projekti / mjere	Program	Veza sa strateškim i ekonomskim ciljevima	Orijentacioni period realizacije			Nosilac/nosioci implementacije	Ciljne grupe (korisnici)
			2011.	2012.	2013.		
Sektor 1: Ekonomski razvoj							
1.	Izrada projektne dokumentacije za privrednu zonu „Starače” u Klokočnici i pribavljanje dozvola	Uspostavljanje poslovnih zona	Str. cilj 2. Oper. cilj 1.	Juni			Općina Preduzetnici, investitori i građani
2.	Izrada projektne dokumentacije za privrednu zonu „Luke” u Brijesnici Maloj	Uspostavljanje poslovnih zona	Str. cilj 2. Oper. cilj 1.				Općina Preduzetnici, investitori i građani
3.	Izgradnja infrastrukture za privrednu zonu „Starače” u Klokočnici	Uspostavljanje poslovnih zona	Str. cilj 2. Oper. cilj 1.				Općina Preduzetnici, investitori i građani
4.	Izgradnja infrastrukture za privrednu zonu „Luke” u Brijesnici Maloj	Uspostavljanje poslovnih zona	Str. cilj 2. Oper. cilj 1.				Općina Preduzetnici, investitori i građani
5.	Mjera: Pristupanje regionalnom garantnom fondu sjeveroistočna BiH (NERDA)	Podrška preduzetnicima	Str. cilj 2. Oper. cilj 3.	Juni			Općina NERDA Tuzla Privrednici općine Dobojski Istok
6.	Osnivanje Udruženja privrednika	Uspostavljanje saradnje preduzetnika	Str. Cilj 2. Oper. Ciljevi 1, 3. i 4.	Poč. God.			Općina Privrednici

Plan implementacije 2011 - 2013.								
Projekti / mjere		Program	Veza sa strateškim i ekonomskim ciljevima	Orijentacioni period realizacije			Nosilac/nosioci implementacije	Ciljne grupe (korisnici)
				2011.	2012.	2013.		
7.	Formiranje pijace za prodaju lokalnih proizvoda	Podrška plasmanu domaćeg proizvoda	Str. Cilj 2. Oper. Cilj 2.				Udruženje poljoprivrednika	Poljoprivredni proizvođači
8.	Uspostavljanje otkupne stanice za poljoprivredne proizvode i preradu	Podrška plasmanu domaćeg proizvoda	Str. Cilj 2. Oper. Cilj 2. i 3.				Udruženje poljoprivrednika	Poljoprivredni proizvođači
9.	Uspostavljanje kapaciteta za otkup i preradu mlijeka	Podrška plasmanu domaćeg proizvoda	Str. Cilj 2. Oper. Cilj 2. i 3.				Udruženje poljoprivrednika	Proizvođači mlijeka
10.	Podrška formiranju i razvoju mini farmi (stočne i peradarske)	Podrška poljoprivrednicima	Str. Cilj 2. Oper. Cilj 2.				Peradarska zadruga Peza, općina	Poljoprivrednici
11.	Mjera: Podrška poljoprivrednim proizvođačima za nabavku zasada (jagodičastog, koštičavog i jabučastog voća, industrijskog krastavca)	Podrška poljoprivrednicima	Str. Cilj 2. Oper. Cilj 2.				Udruženje poljoprivrednika	Poljoprivrednici Doboј Istok
12.	Uspostavljanje tijela za međuopćinsku saradnju	Međuopćinska saradnja	Str. Cilj 2. Oper. Cilj 5.				Općina	Privrednici, NVO I građani
13.	Povezivanje proizvođača građevinskih sortimenata (fasade, proizvodnja betona i betonske galerije)	Jačanje prerađivačkih kapaciteta	Str. Cilj 2. Oper. Cilj 3.				Udruženje privrednika i Općina	Asocijacija građevinskih preduzeća (fasaderi, proizvođači betona i građevinske galerije)
14.	Proglašenje najuspješnijih poljoprivrednih proizvođača općine Doboј Istok	Dodatno stimulisanje samostalnih privrednih aktivnosti	Str. Cilj 2. Oper. Cilj 1.				Udruženje poljoprivrednika	Poljoprivrednici općine Doboј Istok

Plan implementacije 2011 - 2013.								
Projekti / mjere		Program	Veza sa strateškim i ekonomskim ciljevima	Orijentacioni period realizacije			Nosilac/nosioci implementacije	Ciljne grupe (korisnici)
				2011.	2012.	2013.		
15.	Proglašenje najuspješnijeg privrednika na području općine Doboј Istok	Dodatno stimulisanje samostalnih privrednih aktivnosti	Str. Cilj 2. Oper. Cilj 1.				Druženje privrednika i Općina	Privrednici općine Doboј Istok
16.	Projekat: Stimulativne mjere za registraciju deficitarnih zanimanja	Kreiranje i praćenje razvoja Općine	Str. Cilj 2. Oper. Cilj 4.				Općina	Privredni subjekti
17.	Projekat: Podizanje autohtonih zasada voća	Zaštita autohtonih biljnih i životinjskih vrsta	Str. Cilj 2. I 5. Oper. Cilj 5.				Udruženje poljoprivrednika i Općina	Poljoprivrednici Općine
18.	Projekat: Podrška očuvanju domaćih pasmina goveda	Zaštita autohtonih biljnih i životinjskih vrsta	Str. Cilj 2. I 5. Oper. Cilj 5.				Udruženje poljoprivrednika i Općina	Poljoprivrednici Općine
Društveni sektor								
1	Izgradnja kolektora i prioritetne primarne mreže fekalne kanalizacije (Klokotnica, Brijesnica Velika, Brijesnica Mala, Stanić Rijeka, Lukavica Rijeka)	1. Program snadbjevanja vodom i odvodnjom oborinskih voda	S.C.1.i S.C.5. Oper.cilj. br. 1.				Općina	Gradani Općine
2	Rješavanje vodosnadbjevanja u MZ Stanić Rijeka	1. Program snadbjevanja vodom i odvodnjom oborinskih voda	S.C.1.i S.C.5. Oper.cilj. br. 1.				Općina i Mjesna zajednica	Građani MZ Stanić Rijeka
3	Uključivanje prirodnih izvorišta u postojeće vodovodne mreže	1. Program snadbjevanja vodom i odvodnjom oborinskih voda	S.C.1.i S.C.5. Oper.cilj. br. 1.				Općina i Mjesne zajednice	Građani Općine

4	Izgradnja prioritetnih vodozaštitnih zona (kod centralnih vodovoda na području Općine i kod lokalnih vodovoda na području Općine)	1. Program snadbjevanja vodom i odvodnjom oborinskih voda	S.C.1.i S.C.5. Oper.cilj. br. 1.				Općina i JKP „Čisto”	Građani Općine
5	Izgradnja novih puteva i sanacija postojećih puteva na općini Doboј Istok	2. Program izgradnje infrastrukture	S.C.1. Oper.cilj. br. 1.				Općina i Mjesne zajednice	Građani
6	Izgradnja I montiranje 110 kW trafostanice za općinu Doboј istok	2. Program poboljšanja elektrosnadbjevanja	S.C.1. Oper.cilj. br. 1.				Elektroprivreda BiH	Građani i privredni subjekti općine Doboј istok
7	Mjera: Izgrađivanje i adaptacija školskih objekata	3. Program unapređenja obrazovnog sistema	S.C.3. Oper.cilj. br. 2.				Škole i Općina	Učenici osnovnih i srednjih škola
8	Poboljšanje kapaciteta Dječijeg obdaništva (dopremanje sprata objekta Dječijeg obdaništa i nabavka opreme i didatičkih sredstava za sprat objekta Dječijeg obdaništa)	3. Program unapređenja obrazovnog sistema	S.C.3. Oper.cilj. br. 2.				Dječje obdanište	Djeca predškolskog uzrasta
9	Dovršetak fiskulturne sale u Brijesnici Velikoj	3. Program unapređenja obrazovnog sistema	S.C.3. Oper.cilj. br. 2.				Općina	Građani MZ Brijesnica Velika
10	Izgradnja školskog poligona u Brijesnici Velikoj	3. Program unapređenja obrazovnog sistema	S.C.3. Oper.cilj. br. 2.				OŠ Brijesnica Velika	Učenici Osnovne i Srednje škole Brijesnica Velika
11	Završetak izgradnje školskog poligona u Klokočnici	3. Program unapređenja obrazovnog sistema	S.C.3. Oper.cilj. br. 2.				OŠ Klokočnica	Učenici Osnovne škole u Klokočnici
12	Rekonstrukcija petogodišnje škole u Habibovićima i Izgradnja poligona u školi u Habibovićima	3. Program unapređenja obrazovnog sistema	S.C.3. Oper.cilj. br. 2.				OŠ Klokočnica	Učenici Osnovne škole u Klokočnici
13.	Izgradnja petogodišnje škole u Lukavica Rijeci	3. Program unapređenja obrazovnog sistema	S.C.3. Oper.cilj. br. 2.				Općina Doboј istok	Učenici Osnovne škole u Lukavica Rijeci

14	Formiranje Udruženja žena	4. Program jačanja Nevladinog sektora	S.C.3. Oper.cilj. br. 3.				Općina i NVO	Žene općine Doboј Istok
15	Formiranje Udruženja za zaštitu životne sredine	4. Program jačanja Nevladinog sektora	S.C.3. Oper.cilj. br. 3.				Općina i NVO	Građani Općine
16.	Projekat obezbjeđenja i opremanja kancelarije za rad registrovanih udruženjana području općine	4. Program jačanja Nevladinog sektora	S.C.3. Oper.cilj. br. 3.				Općina i NVO	Građani Općine
17	Jačanje partnerstva NVO-Lokalne vlasti	4. Program jačanja Nevladinog sektora	S.C.3. Oper.cilj. br. 3.				Kajak kanu klub Doboј Istok	NVO
18	Uspostavljanje radio stanice	4. Program jačanja Nevladinog sektora	S.C.3. Oper.cilj. br. 3.				Općina Doboј Istok	Građani Općine
19	Opremanje i vraćanje objekata kulture prvobitnoj namjeni u Klokotnici, Brijesnici Velikoj, Brijesnici Maloj, Stanić Rijeci i Lukavici Rijeci	4. Program jačanja Nevladinog sektora	S.C.3. Oper.cilj. br. 3.				MZ i Općina	Građani i NVO
20	Izrada jedinstvenog plana sportskih i kulturnih djelovanja na području općine Doboј Istok i njihova implementacija	5. Program razvoja kulture i sporta	S.C.3. Oper.cilj. br. 3.				Općina	Građani i NVO
21.	Izgradnja prioritetne infrastrukture prema istraživanju potreba Općine za sportom	5. Program razvoja kulture i sporta	S.C.3. Oper.cilj. br. 3.				Općina	Registrovani sportski kolektivi na području općine Doboј Istok i građani
22	Regulacija toka rijeke Spreče (subregionalni projekat)	6. Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	S.C.1. i S.C.3. Oper.cilj. br. 1.				Općine u slivu rijeke Spreče	Građani u slivu rijeke Spreče
23	Izrada projektne dokumentacije za ugroženo naselje od poplava „Stadion“ u Klokotnici	6. Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	S.C.1. i S.C.3. Oper.cilj. br. 1. i				Općina	Građani naselja "Stadion"

			4.					
24	Zaštita i sprečavanje plavljenje lokaliteta naselje „Stadion“ u Klokotnici	6. Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	S.C.1. i S.C.3. Oper.cilj. br. 4.				Općina	Građani naselja "Stadion"
25	Zaštita i sprečavanje plavljenje centru Brijesnica Mala	6. Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	S.C.1. i S.C.3. Oper.cilj. br. 4.				Općina	Građani i Javne ustanove u Brijesnici Maloj
26	Sanacija prioritetnih klizišta na općini Doboј Istok	6. Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	S.C.1. i S.C.3. Oper.cilj. br. 4.				Općina	Građani Općine
27	Uspostavljanje partnerskih odnosa zdravstvenih, školskih, socijalnih, policijskih i organa Uprave na smanjenju devijantnih pojava	6. Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	S.C.3. Oper.cilj. br. 4.				Općina	Građani Općine
28	Jačanje kapaciteta Civilne zaštite (Opremanje Civilne zaštite i Obuka volontera za poslove Civilne zaštite)	6. Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	S.C.3. Oper.cilj. br. 4.				Civilna zaštita	Građani
29	Deminiranje zemljišta od mina na evidnetiranim područjima općine Doboј Istok	6. Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	S.C.3. Oper.cilj. br. 4.				Civilna zaštita	Građani
30	Uspostavljanje trezorskog poslovanja	7. Program unapređenja rada lokalne uprave	S.C.3. Oper.cilj. br. 5.				Općina	Budžetski korisnici
31.	Unapređenje rada lokalne uprave sa mjesnim zajednicama	7. Program unapređenja rada lokalne uprave	S.C.3. Oper.cilj. br. 5.				Općina	MZ i građani
32	Edukacija uposlenih za izradu različitih projekata	7. Program unapređenja rada lokalne uprave	S.C.3. Oper.cilj. br. 5.				Općina	Upozlenici Općine
33	Unapređenje šalter sale (Uvođenje video nadzora i Unapređenje i uređenje informativnog pulta)	7. Program unapređenja rada lokalne uprave	S.C.3. Oper.cilj. br. 5.				Općina	Građani i upozlenici Općine

34.	Uspostavljanje, opremanje i osposobljavanje kancelarije za razvoj	7. Program unapređenja rada lokalne uprave	S.C.3. Oper.cilj. br. 5.				Općina	Građani, privredni subjekti i NVO
35	Određivanje i izgradnja lokacije stočnog groblja	8. Uređenje javnih površina	S.C. 3. Oper.cilj. br. 2.				Općina	Poljoprivrednici
36	Izrada projektne dokumentacije centralnog spomen obilježja	8. Uređenje javnih površina	S.C. 3. Oper.cilj. br. 3.				NVO i Općina	Porodice poginulih boraca
37	Izgradnja centralnog spomen obilježja	8. Uređenje javnih površina	S.C. 3. Oper.cilj. br. 3.				NVO i Općina	Porodice poginulih boraca
38	Konzerviranje i dislokacija registrovanih stećaka	8. Uređenje javnih površina	S.C. 3. Oper.cilj. br. 3.				Općina	Građani
39.	Sakupljanje i konzerviranje starih predmeta i rukotvorina	8. Uređenje javnih površina	S.C. 3. Oper.cilj. br. 3.				NVO i Općina	Građani

Zaštita i unaprijeđenje okoliša

1.	Projekat Izgradnja kapaciteta JKP „Čisto”	Održavanje čistoće	Str. ciljevi 1 i 5. Oper. cilj 1.				Općina, Komunalno preduzeće	Građani
2.	Projekat: Reciklaža, sortiranje i razdvajanje sekundarnih sirovina i komunalnog otpada	Održavanje čistoće	Str. ciljevi 1 i 5. Oper. cilj 1.				JKP “Čisto”	Građani
3.	Projekat: Uključivanje svih domaćinstava i privrednih subjekata u organizovano prikupljanje i odvoz komunalnog otpada	Održavanje čistoće	Str. ciljevi 1 i 5. Oper. cilj 1.				Općina i JKP “Čisto”	Građani
4.	Projekat: Organizovanje Dana Čistoće i besplatnog odvoza komunalnog i	Održavanje čistoće	Str. ciljevi 1 i 5.				Općina I JKP “Čisto”	Građani

	krutog otpada		Oper. cilj 1.					
5.	Projekat: Rješavanje trajne deponije komunalnog otpada općine Doboј istok (subregionalni projekat)	Održavanje čistoće	Str. ciljevi 1 i 5. Oper. cilj 1.				Općina	Građani
6.	Projekat: Saniranje divljih deponija na području općine Doboј istok	Održavanje čistoće	Str. ciljevi 1 i 5. oper.cilj 1.				JKP „Čisto”	Građani
7.	Projekat: Čišćenje vodotokova na području općine Doboј istok	Održavanje čistoće	Str. ciljevi 1 i 5. oper.cilj 1.				JKP „Čisto” i NVO	Građani
8.	Projekat: Opremanje javnih površina korpama za smeće	Održavanje čistoće	Str. ciljevi 1 i 5. oper.cilj 1.				JKP „Čisto” i NVO	Građani
9.	Projekat: Izrada LEAP-a	Održavanje čistoće	Str. cilj 5. oper. cilj 3.				Kajak kanu klub „Doboј Istok”	Građani, privredni subjekti i NVO
10.	Projekat: Uređenje 5 izletišta na području općine Doboј Istok	Praćenje i sprečavanje zagađenosti okoline	Str. ciljevi 2 i 5. Oper. cilj 2.				Općina, NVO	Građani
11.	Mjera 3.2. Uspostavljanje sistema i praćenje zagađenosti vode (kvaliteta vode u vodotocima, kvaliteta vode u centralnim i lokalnim vodovodima i kvaliteta vode u javnim česmama)	Praćenje i sprečavanje zagađenosti okoline	Str. cilj 5. Oper. cilj 3.				Općina, Tuzlanski kanton	Građani
12.	Projekat: Uspostavljanje sistema praćenja zagađenosti zraka u naseljenim dijelovima Općine	Praćenje I sprečavanje zagađenosti okoline	Str. cilj 5. Oper. cilj 3.				Općina, Tuzlanski kanton	Građani
13.	Projekat: Uređenje postojećih grobalja	Uređenje javnih površina	Str. cilj 5. Oper. cilj 4.				JKP “Čisto”	Građani

14.	Projekat: Određivanje lokacija za nova groblja, izrada projekata i potrebnih saglasnosti i dozvola	Uređenje javnih površina	Str. cilj 5. Oper. cilj 4.				Općina	Građani
15.	Projekat: Pošumljavanje privatnih i državnih šumskih površina na području cijele općine Doboј Istok	Zaštita autohtonih biljnih i životinjskih vrsta	Str. cilj 5. Oper. cilj 5.				Općina, NVO i škole	Građani
16.	Projekat: Izrada i održavanje mjesto za ishranu divljači tokom zime	Zaštita autohtonih biljnih i životinjskih vrsta	Str. cilj 5. Oper. Cilj 5.				Lovačko društvo „Fazanka“ Doboј Istok	Poljoprivrednici
17.	Projekat: Porobljavanje rijeke Spreče	Zaštita autohtonih biljnih i životinjskih vrsta	Str. cilj 5. Oper. cilj 5.				Ribolovno društvo „Spreča“	Ribari općine Doboј Istok

5.2. Finansijski plan imlementacije strategije razvoja

5.2.1. Indikativni finansijski plan za period 2011 – 2013. godina

R.B.	Projekat/mjera	Procjenj. vrijednost	Procjena finansiranja iz općinskog budžeta, u %				Procjenjena finansiranja iz ostalih izvora (%)					
			2011	2012	2013	Ukupno	Kredit	TK / FBiH	BiH	JP	Priv. izvori	IPA Donatori
Ekonomski razvoj												
1	Izrada projektne dokumentacije za privrednu zonu „Starače” u Klokotnici i pribavljanje dozvola	15.000,00	7.500,00 ili 50 %			7.500,00 ili 50 %		7.500,00 ili 50 %				
2	Izrada projektne dokumentacije za privrednu zonu „Luke” u Brijesnici Maloj	15.000,00		7.500,00 ili 50 %		7.500,00 ili 50 %		7.500,00 ili 50 %				
3	Izgradnja infrastrukture za privrednu zonu „Starače” u Klokotnici	1.200.000,00 (300.000 u periodu 2013. - 2015g.)			20.000,00 ili 20 %	20.000,00 ili 20 %				80.000,00 ili 80 %		
4	Izgradnja infrastrukture za privrednu zonu „Luke” u Brijesnici Maloj	800.000,00 (300.000 u periodu 2013.- 2015 g.)			20.000,00 ili 20 %	20.000,00 ili 20 %				80.000,00 ili 80 %		
5	Mjera: Pristupanje regionalnom garantnom fondu sjeveroistočna BiH	50.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	30.000,00 ili 100 %						

	(NERDA)											
6	Osnivanje Udruženja privrednika	5.000,00	1.500,00 Ili 100 %			1.500,00 ili 100 %						
7	Formiranje pijace za prodaju lokalnih proizvoda	5.000,00	2.000,00 ili 40 %			2.000,00 ili 40%						Udružen je poljoprivrednika 3.000,00 ili 60 %
8	Uspostavljanje otkupne stanice za poljoprivredne proizvode i preradu	50.000,00			10.000,0 0 ili 20 %	10.000,0 0 ili 20 %	30.000, 00 ili 60 %			10.000,0 0 ili 20 %		
9	Uspostavljanje kapaciteta za otkup i preradu mlijeka	52.000,00	26.000,00			26.000,0 0 ili 50%					26.000,0 0 ili 50%	
10	Mjera: Podrška poljoprivrednim proizvođačima za nabavku zasada (jagodičastog, koštičavog i jabučastog voća, industrijskog krastavca)	150.000,0 0	5.000,00	5.000,00	5.000,00	15.000,0 0 ili 16,67%		30.000,0 0 ili 33,33%	45.000,0 0 ili 50%			
11	Uspostavljanje tijela za međuopćinsku saradnju	25.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	15.000,0 0 ili 100 %						
12	Povezivanje proizvođača građevinskih sortimenata (fasade, proizvodnja betona i betonske galerije)	20.000,00			5.000,00 ili 25 %	5.000,00 ili 25%				15.000,0 0 ili 75 %		
13	Proglašenje najuspješnijih poljoprivrednih proizvođača općine Doboј Istok	15.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	3.000,00 ili 33,33 %						Udružen je poljoprivrednika 6.000,00 ili 66,66 %

14	Proglašenje najuspješnijeg privrednika na području općine Doboј Istok	20.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	6.000,00 ili 50 %							Udružen je privredni ka 6.000,00 ili 50 %
15	Stimulativne mjere za registraciju deficitarnih zanimanja	15.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	9.000,00 ili 100 %							
16	Podizanje authtonih zasada voća	60.000,00	2.040,00	2.040,00	2.040,00	6.120,00 ili 17 %			14.940,0 0 ili 41,5 %		14.940,0 0 ili 41,5 %		
17	Podrška očuvanju domaćih pasmina goveda	25.000,00	+	+	+				15.000,0 0 FMP ili 100 %				
Ukupno za ekonomski razvoj		1.122.000	65.040	35.540	83.040	183.620	30.000	45.000	74.940		199.940		15.000

Društveni razvoj

1	Izgradnja kolektora i prioritetne primarne mreže fekalne kanalizacije (Klokotnica, Brijesnica Velika, Brijesnica Mala, Stanić Rijeka, Lukavica Rijeka)	6.700.000,00 (finansiran je počinje od 2014.g. po 200.000,00 KM na godišnjoj razini)				1.500.000,00 ili 20 %	2.000.00,00		Direkcija voda 1.800.000,00	Građani 1.400.000,00			
2	Poboljšanje vodosnadbjevanja u MZ Stanić Rijeka	30.000,00	10.000,00 ili 33,33 %			10.000,00 ili 33,33 %			Direkcija voda 20.000,00 ili 66,66 %				
3	Uključivanje prirodnih izvorišta u postojeće vodovodne mreže	100.000,00	14.000,00	14.000,00	14.000,00	42.000,00 ili 70 %		18.000,00 ili 30 %					
4	Izgradnja prioritetnih	100.000,00		10.000,00	10.000,00	20.000,00			20.000,00	60.000,00			

	vodozaštitnih zona (kod centralnih vodovoda na području Općine i kod lokalnih vodovoda na području Općine)	0			0	0 ili 20 %				0 ili 20 %	0 ili 60 %		
5	Izgradnja novih puteva i sanacija postojećih puteva na općini Doboј Istok	250.000,0 0	25.000,00	25.000,00	25.000,0 0	75.000,0 0 ili 50 %					75.000,0 0 Gradani 50 %		
6	Izgradnja i montiranje 110 kW trafostanice za općinu Doboј istok	2.500.000, 00	+							2.500.00 0,00 Elektrop rivreda BiH 100 %			
7	Mjera: Izgrađivanje i adaptacija školskih objekata	100.000,0 0	4.000,00	4.000,00	4.000,00	12.000,0 0 ili 20 %		48.000,0 0 ili 80 %					
8	Poboljšanje kapaciteta Dječjeg obdaništa	70.000,00		4.000,00	1.500,00	5.500,00 ili 10 %		27.500,0 0 ili 50 %			11.000,0 0 ili 20 %	11.000,0 0 ili 20 %	
9	Dovršetak fiskulturne sale u Brijesnici Velikoj	500.000,0 0		24.000,00	24.000,0 0	48.000,0 0 ili 20 %		120.000, 00 ili 50 %			72.000,0 0 Gradani 30 %		
10	Izgradnja školskog poligona u Brijesnici Velikoj	50.000,00		15.000,00		15.000,0 0 ili 30 %		35.000,0 0 ili 70 %					
11	Završetak izgradnje školskog poligona u Klokočnici	30.000,00			15.000,0 0	15.000,0 0 ili 50 %		15.000,0 0 ili 50 %					
12	Rekonstrukcija petogodišnje škole u Habibovićima i Izgradnja poligona u školi u Habibovićima	267.248,0 0	11.501,00			11.501,0 0 ili 8,38 %					68.226,0 0 ili Gradani 49,71 %	57.521,0 0 ili 41,91 %	
13	Formiranje Udruženja žena	1.500,00	1.500,00			1.500,00							

14	Formiranje Udruženja za zaštitu životne sredine	1.500,00	1.500,00			1.500,00 ili 100 %						
15	Obezbeđenje kancelarije za rad registrovanih Udruženja	15.000,00		3.000,00		3.000,00 ili 20%					10.500,00 ili 70%	1.500,00 MZ ili 10%
16	Jačanje partnerstva NVO-Lokalne vlasti	3.000,00	2.250,00			2.250,00 ili 75 %				750,00 KKK „Doboj Istok“ 25 %		
17	Uspostavljanje radio stanice	10.000,00		5.000,00		5.000,00 ili 50 %				2.500,00 ili 25 %	2.500,00 ili 25 %	
18	Opremanje i vraćanje objekata kulture prvo bitnoj namjeni u Klokočnici, Brijesnici Velikoj, Brijesnici Maloj, Stanić Rijeci i Lukavici Rijeci	130.000,00		18.000,00	30.000,00	48.000,00 ili 60 %				16.000,00 ili 20 %		16.000,00 ili MZ 20 %
19	Izrada jedinstvenog plana sportskih i kulturnih djelovanja na području općine Doboj Istok i njihova implementacija	100.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	60.000,00 ili 100 %						
20	Regulacija toka rijeke Spreče (subregionalni projekat)											
21	Izrada projektne dokumentacije za ugroženo naselje od poplava „Stadion“ u Klokočnici	16.000,00	8.000,00			8.000,00 ili 50 %				Direkcija voda 8.000,00 ili 50 %		
22	Zaštita i sprečavanje plavljenje lokaliteta naselje „Stadion“ u Klokočnici	70.000,00		+						50 % ili 35.000,00 ili 50	Gradići 35.000,00 ili 50	

										%		
23	Zaštita i sprečavanje plavljenje centru Brijesnica Mala	20.000,00		10.000,00		10.000,0 0 ili 50 %				Građani 10.000,0 0 ili 50 %		
24	Sanacija prioritetnih klizišta na općini Doboј Istok	400.000,0 0	8.000,00	8.000,00	8.000,00	24.000,0 0 ili 10 %		216.000, 00 ili 90 %				
25	Uspostavljanje partnerskih odnosa zdravstvenih, školskih, socijalnih, policijskih i organa Uprave na smanjenju devijantnih pojava	10.000,00		+							NVO 100 % ili 10.000,0 0	
26	Jačanje kapaciteta Civilne zaštite	100.000,0 0		+	+	0		40.000,0 0 ili 40 %				NVO 60.000,0 0 ili 60 %
27	Deminiranje zemljišta od mina na evidentiranim područjima općine Doboј Istok	250.000,0 0	+	+	+	0		75.000,0 0 ili 50 %				NVO 50 % ili 75.000,0 0
28	Uspostavljanje trezorskog poslovanja	40.000,00	20.000,00			20.000,0 0 ili 50 %					20.000,0 0 MDP ili 50 %	
29	Unapređenje rada lokalne uprave sa mjesnim zajednicama	5.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	3.000,00 ili 100 %						
30	Edukacija uposlenih za izradu različitih projekata	20.000,00	5.000,00	5.000,00		10.000,0 0 ili 50 %					50 % ili 10.000,0 0	
31	Unapređenje šalter sale (Uvođenje video nadzora i Unapređenje i uredenje informativnog pulta)	20.000,00	2.000,00 ili 10 %			2.000,00 ili 10 %		18.000,0 0 ili 90 %				

32	Uspostavljanje, opremanje i osposobljavanje kancelarije za razvoj	25.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	15.000,0 0 ili 100 %								
33	Određivanje i izgradnja lokacije stočnog groblja	25.000,00			+			25.000,0 0 ili 100 %						
34	Izrada projektne dokumentacije centralnog spomen obilježja	10.000,00			10.000,0 0	10.000,0 0 ili 100 %								
35	Konzerviranje i dislokacija registrovanih stećaka	5.000,00		5.000,00		5.000,00 ili 100 %								
36	Sakupljanje i konzerviranje starih predmeta i rukotvorina	10.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	6.000,00 ili 100 %								
Ukupno za društveni razvoj		5.284.248	140.751	178.000	169.500	488.251		637.500	0	2.583,00 0,00	350.476	111.521	146.500	

ZAŠTITA I UNAPRIJEĐENJE OKOLIŠA

1	Izgradnja kapaciteta JKP „Čisto“	200.000,00		5.000,00	5.000,00	10.000,0 0 ili 10 %	90.000, 00 ili 90 %							
2	Reciklaža, sortiranje i razdvajanje sekunarnih sirovina i komunalnog otpada	90.000,00			+	0		12.000,0 0 ili 40 %			6.000,00 ili 20 %	12.000,0 0 ili 40 %		
3	Uključivanje svih domaćinstava i privrednih subjekata u organizovano prikupljanje i odvoz komunalnog otpada	20.000,00	5.000,00 ili 25 %			5.000,00 ili 25%				15.000,0 0 ili 75 %				
4	Organizovanje Dana Čistoće i besplatnog odvoza komunalnog i krutog otpada	20.000,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00	12.000,0 0 ili 100 %								

5	Rješavanje trajne deponije komunalnog otpada općine Doboј istok	Subregionalni projekat u toku											
6	Saniranje divljih deponija na području općine Doboј istok	50.000,00	+	+	+	0		30.000,00 ili 100 %					
7	Čišćenje vodotokova na području općine Doboј istok	25.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	3.000,00 ili 20 %		12.000,00 ili 80 %					
8	Opremanje javnih površina korpama za smeće	5.000,00		5.000,00 ili 100 %		5.000,00 ili 100 %							
9	Izrada LEAP-a	5.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	3.000,00 ili 100 %							
10	Uređenje 5 izletišta na području općine Doboј Istok	100.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	18.000,00 ili 30 %			24.000,00 ili 40 %			18.000,00 ili 30 %	
11	Mjera 3.2. Uspostavljanje sistema i praćenje zagađenosti vode (kvaliteta vode u vodotocima, kvaliteta vode u centralnim i lokalnim vodovodima i kvaliteta vode u javnim česmama)	10.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	6.000,00 ili 100 %							
12	Uspostavljanje sistema praćenja zagađenosti zraka u naseljenim dijelovima Općine	25.000,00	+	+	+	0		15.000,00 ili 100 %					
13	Uređenje postojećih grobalja	48.000,00		+	+						18.000,00 ili 50 % građani		18.000,00 MZ ili 50 %

14	Određivanje lokacija za nova groblja, izrada projekata i potrebnih saglasnosti i dozvola	30.000,00		3.000,00	3.000,00	6.000,00 ili 30 %					14.000,00 Gradani ili 70 %		
15	Pošumljavanje državnih i privatnih šumskih provršina na području cijele općine Doboј Istok	15.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	9.000,00 ili 100 %							
16	Izrada i održavanje mjesa za ishranu divljači tokom zime	6.000,00		1.000,00	1.000,00	2.000,00 ili 50 %						2.000,00 Lovačko udruženje 50 %	
17	Poribljavanje rijeke Spreče	8.000,00		1.000,00	1.000,00	2.000,00 ili 50 %						2.000,00 Udruženje ribara „Spreča“ 50 %	
Ukupno za zaštitu okoliša		657.000	22.000	32.000	27.000	81.000	90.000	69.000	24.000	15.000	38.000	30.000	22.000

Ukupna vrijednost projekata koji su definisani za realizaciju u **oblasti ekonomskog razvoja** općine Doboј Istok, za petogodišnji period realizacije Strategije razvoja, je 1.268.500 KM. Ukupna vrijednost definisanih projekata govori o realnosti prilikom definisanja projekata, gdje je općinski razvojni tim vodio računa koji projekti se zaista mogu realizovati u navedenom periodu i za koje projekte je moguće obezbjediti izvore finansiranja.

Predviđena sredstva za realizaciju projekata iz oblasti ekonomskog razvoja iz budžeta općine Doboј istok za trogodišnji period realizacije strategije su 183.620 KM, tako da je u 2011. godini predviđeno 65.040 hiljada KM, u 2012 je predviđeno 35.540 KM i, pod pretpostavkom oporavka budžeta u 2013. godini, predviđeno je više sredstava iz budžeta, odnosno 83.040 KM u 2013. godini. Ostatak sredstava za realizaciju projekata iz oblasti ekonomskog razvoja potrebno je pribaviti najvećim dijelom iz privatnih izvora (s obzirom da su pitanju projekti koji se odnose na izgradnju poslovnih zona), odnosno iz privatnih izvora je potrebno 200 hiljada KM. Iz sredstava Federalne i kantonalne vlade planirano je da se obezbjedi oko 45 hiljada KM, državna ministarstva 75 hiljada KM a planiran je i kredit u iznosu od 30 hiljada KM.

Uspješnost realizacije strategije razvoja zavisi od višegodišnjeg planiranja budžeta opštine i izdvajanja sredstava u budžetu za realizaciju strategije razvoja. Vrlo važan preduslov za realizaciju Strategije razvoja i obezbjeđenje sredstava za implementaciju projekata predstavlja i izgradnja razvojnih kapaciteta opštine ili organizacije lokalne uprave za upravljanje razvojem, kao i kapaciteta opštine za pripremu i implementaciju razvojnih projekata.

Za projekte društvenog razvoja, u petogodišnjem periodu implementacije strategije razvoja, potrebno je izdvojiti sredstva u iznosu od 5,9 miliona KM. Procjena je da će u trogodišnjem periodu implementacije strategije biti neophodno iz opštinskog budžeta izdvojiti oko 488.251 KM, i to 140.751 KM u 2011 godini, 178.000 KM u 2012 godini i 169.500 KM u 2013. Prema finansijskom planuza period 2011-2013 predviđa se finansiranje projekata društvenog plana iz ostalih izvora i to : od kantonalnih i federalnih ministarstava i institucija 637.500, od javnih preduzeća 2.583.000 KM(od ovog iznosa JP Elektroprivreda BiH će finansirati projekat izgradnje 110 kw trafo staniceu iznosu od 2.500.000 KM),od privatnih izvora 350.476 KM, IPA fondova i donatora 111.521 KM i ostalih izvora 146500 KM.Od 2014 godine prema našem planu predviđa se nastavak projekta Izgradnje kolektora i prioritetne primarne mreže fekalne kanalizacije (ukupna vrijednost 6,7 miliona KM) koji će po našim predviđanjima trajati duže od 5 godina a za koji se iz budžeta općine predviđa izdvajanje u iznosu od 1,5 miliona KM,iz kreditnih sredstava predviđa se 2.000.000 KM , od kantonalne i federalne direkcije voda 1.800.000 KM i od građana 1.400.000 KM. Za period 2014 i 2015 godina predviđa se izdvajanje za ovaj projekat u iznosu od 400.000 KM.

Za projekte zaštite životne sredine, u petogodišnjem periodu implementacije strategije razvoja, potrebno je izdvojiti sredstva u iznosu od 657 hiljada KM. Procjena je da će u trogodišnjem periodu implementacije strategije biti neophodno iz opštinskog budžeta izdvojiti 81 hiljadu KM. Iz ostalih izvora za realizaciju strategije u trogodišnjem periodu potrebno je prikupiti 288 hiljada KM. Na raspolaganju će, uz opštinski budžet te fondove na nivou entiteta, kantona i BiH, stajati sve više izvora finansiranja razvojnih projekata, od predpristupnih fondova EU, drugih međunarodnih fondova i izvora (kao što je Svjetska banka ili Evropska banka za obnovu i razvoj), bilateralni donatori i izvori finansiranja, privatni sektor kroz projekte javno-privatnog partnerstva, itd. Ključni uslov za dobijanje sredstava za finansiranje razvojnih projekata biće njihova opravdanost (ne samo ekomska, već i društvena i ekološka),

pripremljenost u skladu sa kompleksnim zahtjevima i visokim standardima EU, te transparentnost i efikasnost u njihovoj realizaciji.

Bosni i Hercegovini je trenutno na raspolaganju IPA II fond (za prekograničnu saradnju), a kad BiH dobije status kandidata biće i IPA III (za izgradnju konkurentnosti, saobraćaj i **ekologiju**), IPA IV (za razvoj ljudskih resursa), te IPA V (za ruralni razvoj).

5.2.2. Akcioni plan za projekte koji se implementiraju u prvoj godini

Akcioni plan za 2011. godinu						
Projekti / mjere	Program	Veza sa strateškim i operativnim ciljevima	Osnovne informacije za praćenje		Nosioci implementacije	Vrijednost projekta (KM)
			Inidikatori	Trajanje		
Izrada projektne dokumentacije za privrednu zonu "Starača" u klokotnici i pribavljanje dozvola	Uspostavljanje poslovnih zona	SC 1, SC 2, OC 1	<ul style="list-style-type: none"> Povećan broj privrednih subjekata za 10 % godišnje, Povećani prihodi firmi koje posluju unutar poslovnih zona za 15 % godišnje 	januar – decembar	Općina / Kancelarija za upravljanje razvojem	15.000
Mjera: Pristupanje regionalnom garantnom fondu sjeveroistočna BiH (NERDA)		SC 2, OC 3	<ul style="list-style-type: none"> Broj članica iz Dobojskog istoka se povećava svake godine za 20 % Iznos investicija se povećava za 10 % 	januar – decembar	Općina	50.000 (10.000 godišnje)
Osnivanje udruženje privrednika	Podrška poduzetnicima	SC 2, OC 1, 3, 4	<ul style="list-style-type: none"> Povećan broj članica Udruženju privrednika za 20 % godišnje Broj održanih sastanaka za 10 % veći Broj kandidovanih projekata za 20 % veći godišnje 	januar – decembar	Incijativni odbor	1.500
Proglašenje najuspješnijeg privrednika godine na području općine Dobojski istok	Podrška poduzetnicima	SC 2, OC 1	<ul style="list-style-type: none"> Povećanje broja privrednika na takmičenju Broj zajedničkih akcija i aktivnosti Povećan broj partnerskih odnosa 	oktobar	Udruženje privrednika	4.000

Акциони план за 2011. годину						
Пројекти / мјере	Програм	Веза са стратешким и оперативним циљевима	Основне информације за праћење		Носиоци реализације	Вредност пројекта (KM)
			Индикатори	Траjanje		
Formiranje pijace za prodaju lokalnih proizvoda	Подршка полjoprivredni cima	SC 1, SC 2, OC 2	<ul style="list-style-type: none"> • Broj pijачних tezgi lokalnih производа већи за 5 svake године • Пovećan broj kućne radinosti za 10 % godišnje • Пovećana proizvodnja poljoprivrednih proizvoda коje se nude na pijaci за 10 % godišnje 	јануар – децембар	Удружење полjoprivrednika i JKP „Čisto“	5.000
Mjera: Подршка полjoprivrednim производаčима за набавку засада (јагодићастог, коštičavog и јабућастог воћа, industrijskog krastavca)	Подршка полjoprivredni cima		<ul style="list-style-type: none"> • Пovećan uzgoj jagodičastog воћа за 5-10 % godišnje • Пovećan uzgoj jabučastog воћа за 5-10 % godišnje • Пovećan uzgoj koštičavog воћа за 5-10 % godišnje • Пovećan uzgoj industrijskog krastavca за 5-10 % godišnje 		Опćina, Кантон, Federalno министрство полjoprivrede	150.000 (30.000 godišnje)
Uspostavljanje тijела за меđuopćinsku saradnju	Међуопćinska saradnja	SC 2, OC 5	<ul style="list-style-type: none"> • uspostavljena saradnja sa partnerskim опćинама и потписани уговори • број одрžаних састанака међуопćинске сарадње • број урађених пројеката од zajedničких интереса 	фебруар – септембар	Опćina	25. 000
Проглашење најuspješnijih	Подршка	SC 2, OC 2	<ul style="list-style-type: none"> • Пovećan broj полjoprivrednika 	јануар –	Удружење	15.000

Акциони план за 2011. годину						
Пројекти / мјере	Програм	Веза са стратешким и оперативним циљевима	Основне информације за праћење		Носиоци реализације	Вредност пројекта (KM)
			Индикатори	Траjanje		
poljoprivrednih proizvođača općine Doboј Istok	poljoprivredni cima		<ul style="list-style-type: none"> који се такмиче • Пovećan broj sjemenskih kuća • Пovećan broj distributera poljoprivrednih proizvoda 	decembar	poljoprivrednika	
Stimulativne мјере за регистрацију deficitarnih zanimanja			<ul style="list-style-type: none"> • скраћено и брže издавање потребих дозвола за разуман рок • смањене процедуре издавање дозволе за 5 корака 	januar – decembar	Опćina	3.000
Rješavanje vodosнadbjevanja u MZ Stanić Rijeka	Програм snadbjevanja водом и одвођење оборинских вода	SC3, OC 1	<ul style="list-style-type: none"> • редукција у snadbjevanju водом MZ Stanić Rijeka смањена за 90 % • уредно и пovećано plaćanje накнада за утрошено воду за 20 % 	2011.	Опćina i MZ Stanić Rijeka	30.000
Уključivanje природних извориšta u постојеће водоводне мrežе			<ul style="list-style-type: none"> • мањи износ računa воде за 20 % • смањена šтета од klizišta на инфраструктурним objektима за 30 % • restrikcija воде смањена за 50 % 	2011.-2015.	Опćina i JKP	100.000
Пројекат : Изградња нових путева i санација постојећих путева на опćini Doboј Istok	Програм изградње инфраструктуре	SC3, OC 1	<ul style="list-style-type: none"> • изgrađeno i аsfaltirano 5 putnih pravaca • povećanje zasijanih poljoprivrednih поврšina за 10 	2011.-2015.	Опćina	250.000

Акциони план за 2011. годину						
Пројекти / мјере	Програм	Веза са стратешким и оперативним циљевима	Основне информације за праћење		Носиоци реализације	Вредност пројекта (KM)
			Индикатори	Траjanje		
			% годишње • пovećan broj zahtjeva za sanaciju za 15 % godišnje			
Izgradnja i montiranje 110 kW trafostanice за опćину Doboј istok	Програм изградње инфраструктуре	SC3, OC 1	• manji broj žalbi građana i privrednika у urednom snadbjevanju električnom energijom за 20 %	2011.	Elekroprivreda FBiH	2.500.000
R.M.1.1. Изградње и адаптација школских објеката	Програм унапређења образовног система	SC3, OC 2	• сваке године адаптиран 1 школски објекат • задовољство ученика пovećано за 10 %	јануар-десембар	Škole i Općina	100.000 (20.000 годишње)
Formiranje Udruženja žena	Програм jačanja nevladinog sektora	SC3, OC 3	• Пovećана зainteresovanost жене за различите vrste aktivnosti за 30 % • Broj edukovanih, savjetodavnih i kulturnih sadržaja porastao за 30 % • Broj novih incijativa povećan за 20 %	2011.	Općina	1.500
Formiranje Udruženja за заштиту животне средине	Програм jačanja nevladinog sektora	SC3, SC 4, OC 3	• Сmanjen broj divljih deponija на Općini за 20 % • Пovećan broj članova Udruženja ekologa за 20 % mjesečno	2011.	Općina	1.500
Jačanje partnerstva NVO-Lokalne vlasti	Програм jačanja nevladinog	SC3, OC 3	• Пovećan broj sastanaka NVO-lokalne vlasti • Пovećan broj zajedničkih	2011.	Općina, Kajak kanu klub Doboј Istok	3.000

Akcioni plan za 2011. godinu

Projekti / mjere	Program	Veza sa strateškim i operativnim ciljevima	Osnovne informacije za praćenje		Nosioci implementacije	Vrijednost projekta (KM)
			Inidikatori	Trajanje		
	sektora		projekata • Povećan interes NVO za koordinacijom			
Izrada jedinstvenog plana sportskih i kulturnih djelovanja na području općine Doboј Istok i njihova implementacija	Program razvoja kulture i sporta	SC3, OC 3	• Veće prisustvo građana za 20 % • Masovnija posjećenost grđana	2011.-2015.	Općina	100.000
Izrada projektne dokumentacije za ugroženo naselje od poplava „Stadion“ u Klokotnici	Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	SC3, SC 4, OC 4	• Povećan interes građana naselja „Stadion“ za realizaciju ovog projekta	2011.	Općina	16.000
Sanacija prioritetnih klizišta na općini Doboј Istok	Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	SC3, SC 4, OC 4	• Smanjen broj klizišta na Općini za 20 % godišnja • Manji broj šteta na materijalnim dobrima za 30 % godišnje • Smanjen broj iseljenih domaćinstava	2011.-2015.	Općina	400.000
Deminiranje zemljišta od mina na evidentiranim područjima općine Doboј Istok	Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	SC3, SC 4, OC 4	• Manji broj stradalih lica za 40 % godišnje • Deminirano 1 ha godišnje šumskog I poljoprivrednog zemljišta	2011.-2015.	Civilna zaštita Doboј Istok	250.000
Uspostavljanje trezorskog poslovanja	Program unapređenja rada lokalne uprave	SC3, OC 5	• Transparentniji rad Općine • Do 90 % automatsko knjiženje • Automatska razmjena podataka • Povećana preciznost ulazne	2011.	Općina	40.000

Акциони план за 2011. годину						
Пројекти / мјере	Програм	Веза са стратешким и оперативним циљевима	Основне информације за праћење		Носиоци реализације	Вредност пројекта (KM)
			Индикатори	Траjanje		
			документације			
Unapređenje rada lokalne uprave sa mjesnim zajednicama	Програм унапређења рада lokalне uprave	SC3, OC 5	<ul style="list-style-type: none"> • Veći broj kandidovanih projekata od strane MZ • Veći broj sastanaka MZ-lokalna uprava • Veći broj rješenih socijalnih slučajeva • Povećan broj žena u organima 	2011.-2015.	Слуžба за društvene djelatnosti	5.000
Edukacija uposlenih za izradu različitih projekata	Програм унапређења рада lokalне uprave	SC3, OC 5	<ul style="list-style-type: none"> • Povećan broj urađenih projekata за трогодишње razdoblje • Povećan broj aplikacija • Uspostavljena saradnja sa другим опћинама у BiH I vani 	2011.-2012.	Опćina	20.000
Unapređenje šalter sale (Uvođenje video nadzora I unapređenje I uređenje informativnog pulta)	Програм унапређења рада lokalне uprave	SC3, OC 5	<ul style="list-style-type: none"> • Повећано задовољство грађана и привредника • Transparentnost u radu povećana za 10 % 	2011.	Опćina	20.000
Uspostavljanje, опремање и оснапавање кабинета за развој	Програм унапређења рада lokalне uprave	SC3, OC 5	<ul style="list-style-type: none"> • Broj lansiranih projekata повећани за 15 % • Повећан дио буџетских и осталих средстава за 15 % за развој • Повећан број контаката са другим организацијама 	2011.-2015.	Опćina	25.000

Акциони план за 2011. годину						
Пројекти / мјере	Програм	Веза са стратешким и оперативним циљевима	Основне информације за праћење		Носиоци реализације	Вредност пројекта (KM)
			Индикатори	Траjanje		
Сакупљање и конзервирање старијих предмета и рукотворина	Уређење јавних површина	SC3, OC 3	<ul style="list-style-type: none"> • Пovećана потраžnja за старијим предметима и предметима кућне радиности • Veći broj lica koja se bave сакупљањем и понудом ствари 	2011.-2015.	Опćина	10.000
Укључивање свих домаћinstava I привредних subjekata u организовано прикупљање I одвоз комуналног otpada	Одржавање чистоće	SC 3, SC 4, OC 1	<ul style="list-style-type: none"> • Veći broj склопљених уговора • Пovećана количина смећа у организованом прикупљању 	mart – juni	Опćinska služba за просторно uređenje, JKP „Čisto“	20.000 KM
Организовање Dana Čistoće i бесплатног одвоza комуналног и krutog otpada	Одржавање чистоće	SC 3, SC 4, OC 1	<ul style="list-style-type: none"> • Пovećана количина преузетог otpada za 20 % • Novih 50 porodica sklopilo уговор о организованом одвоzu смећа • Manja загађеност водотокова за 20 % 	april, 2011. Godine	Опćinska služba за просторно uređenje, JKP „Čisto“	4.000
Saniranje divljih deponija на подручју опćine Doboј istok	Одржавање чистоće	SC 3, SC 4, OC 1	<ul style="list-style-type: none"> • Годишње санирани 7 divljih deponija на опćини Doboј Istok 	april – juli	Опćina, Министарство окoliša, (кантонално) MZ, Civilna заштита Doboј Istok, JKP „Čisto“	10.000
Čišćenje vodotokova на подручју опćine Doboј istok	Одржавање чистоće	SC 4, OC 1	<ul style="list-style-type: none"> • Sanirano i очишћено 14 vodotokova u опćini Doboј Istok 	maj – juli	Опćina, Министарство водопривреде (кантонално) MZ, JKP „Čisto“	5.000

Акциони план за 2011. годину						
Пројекти / мјере	Програм	Веза са стратешким и оперативним циљевима	Основне информације за праћење		Носиоци реализације	Вредност пројекта (КМ)
			Индикатори	Траjanje		
			<ul style="list-style-type: none"> • Смањен број породица за 10 % које бачају смеће у водотокове 			
Izrada LEAP-a	Održavanje чистоće	SC 4, OC 1	<ul style="list-style-type: none"> • Доношење десет докумената за заштиту окoliша • Већи број грађана укључених у активности окoliша 	mart – juni	Općina	20.0 / годишње Ова средства су недовољна за израду LEAP-a.
Уређење 5 излетишта на подручју опćine Doboј Istok	Praćenje i sprečavanje загађenosti okoline	SC 4, OC 2	<ul style="list-style-type: none"> • Посете излетиштима пovećane за 20 % годишње • Урађено 1 km приступних путева према излетиштима 		Općina, Удружење „Eko zeleni”, Удружење извиђача и школа	20.000
Mjera 3.2. Uspostavljanje sistema i praćenje загаđenosti vode (kvaliteta vode u vodotocima, kvaliteta vode u centralnim I lokalnim vodovodima I kvaliteta vode u javnim česmama)	Praćenje i sprečavanje загађenosti okoline	SC 4, OC 3, OC 1	<ul style="list-style-type: none"> • Redovno i vanредно праћење квалитета вода • Izvještавање грађана путем медија најманje 1 седмицно 		Općina	10.000 (2.000 годишње)
Uspostavljanje система праћења загађености zraka u	Praćenje i sprečavanje загађenosti	SC 4, OC 3	<ul style="list-style-type: none"> • Dva puta годишње анагађовање покретне станице за одређивање 	juni-decembar	Ministarstvo okoliša Tuzlanskog kantona	10.000 (2.000 годишње)

Акциони план за 2011. годину						
Пројекти / мјере	Програм	Веза са стратешким и оперативним циљевима	Основне информације за праћење		Носиоци реализације	Вредност пројекта (KM)
			Индикатори	Траjanje		
населjenim dijelovima Općine	окoline		<p>кавалитета зрака од стране Министарства околног Tuzlanskog kantona</p> <ul style="list-style-type: none"> • Смањење загађености зрака од стрane домаћinstava za 15 % гodišnje 			
Пошумљавање државних и приватних шумских површина на подручју цијеле опćine Doboj Istok	Заштита биљних и животинских vrsta	SC 4, OC 5	<ul style="list-style-type: none"> • Засадено 15.000 sadnica шумских vrsta • Ангаžovanje 5 razreda školske djece 	juni - oktobar	Općina	3.000
Подизање autohtonih zasada voća – ово би можда требало ići pod sektor ekonomije	Заштита биљних и животинских vrsta		<ul style="list-style-type: none"> • Засадено воћа за 4 ha godišnje • Пovećanje novčanih podsticaja за zasadе за 15 % u odnosu na prošlu godinu • Пovećana потрајња за sadnim materijalom за 20 % 	juli - oktobar	Općina, Federalno ministarstvo poljoprivrede,	12.000
Подршка очuvanju домаћих пасмина говеда – ово би можда требало ići pod sektor ekonomije	Заштита биљних и животинских vrsta		<ul style="list-style-type: none"> • Пovećanje броја домаћinstava за узгој домаћих пасмина (5 домаћinstava godišnje) 	mарт - juni	Općina, Federalno ministarstvo poljoprivrede	5.000

5.2.3. Detaljan finansijski plan za projekte koji se implementiraju u 2011. godini

Projekat/ mjera	Procjenj. troškovi	Procjenjeno finansiranje po izvorima za 2011. godinu								
		Budžet općine	Kredit	FBiH / TK	Država	JP	Privat. izvori	IPA	Donatori	Ostalo
Ekonomski razvoj										
Izrada projektne dokumentacija za privrednu zonu „Starače“ u Klokotnici i pribavljanje dozvola	15.000,00	7.500,00 ili 50 %		7.500,00 ili 50 %						
Mjera: Pristupanje regionalnom garantnom fondu sjeveroistočna BiH (NERDA)	10.000,00	10.000,00 ili 100 %								
Osnivanje Udruženja privrednika	1.500,00	1.500,00 ili 100 %								
Formiranje pijace za prodaju lokalnih proizvoda	5.000,00	2.000,00 ili 40%								Udruž. Poljoprivr ednika 3.000 ili 60%
Uspostavljanje kapaciteta za otkup i preradu mlijeka	52.000,00	26.000,00 ili 50%						26.000,00 MDP ili 50%		

Projekat/ mjera	Procjenj. troškovi	Procjenjeno finansiranje po izvorima za 2011. godinu								
		Budžet općine	Kredit	FBIH / TK	Država	JP	Privat. izvori	IPA	Donatori	Ostalo
Mjera: Podrška poljoprivrednim proizvođačima za nabavku zasada (jagodičastog, koštičavog i jabučastog voća, industrijskog krastavca)	30.000,00	5.000,00 ili 16,67%		10.000,00 ili 33,33%	15.000,00 ili 50%					
Uspostavljanje tijela za međuopćinsku saradnju	5.000,00	5.000,00 ili 100 %								
Proglašenje najuspješnijih poljoprivrednih proizvođača općine Doboј Istok	3.000,00	1.000,00 ili 33,33%								Udruž. poljopriv rednika 2.000,00 ili 66,66%
Proglašenje najuspješnijeg privrednika na području općine Doboј Istok	4.000,00	2.000,00 ili 50%								Udruž. privredni 2.000,00 ili 50%
Stimulativne mjere za registraciju deficitarnih zanimanja	3.000,00	3.000,00 ili 100 %								
Podizanje autohtonih zasada voća	12.000,00	2.040			Fed. ministar stvo poljoprivr ede 4.980,00 ili 41.50 %		4.980,00 ili 41.15 %			

Projekat/ mjera	Procjenj. troškovi	Procjenjeno finansiranje po izvorima za 2011. godinu								
		Budžet općine	Kredit	FBIH / TK	Država	JP	Privat. izvori	IPA	Donatori	Ostalo
Podrška očuvanju domaćih pasmina goveda	5.000,00				Fed. ministars tvo poljoprivr ede 5.000,00 ili 100 %					
Ukupno za ekonomski razvoj	145.500	65.040	0	17500	24.980	0	4.980	0	26.000	7000
Društveni razvoj										
Poboljšanje vodosnadbjevanja u MZ Stanić Rijeka	30.000,00	10.000,00 ili 33,33%				Direkcija voda 20.000,00 ili 66,66%				
Uključivanje prirodnih izvorišta u postojeće vodovodne mreže	20.000,00	14.000,00 ili 70 %		6.000,00 ili 30 %						
Projekat : Izgradnja novih puteva i sanacija postojećih puteva na općini Doboј Istok	50.000,00	25.000,00 ili 50 %				Gradići 25.000,00 ili 50 %				
Izgradnja I montiranje 110 kW trafostanice za općinu Doboј istok	2.500.000,00					Elektropr ivreda BiH 2.500.00 0,00				
R.M.1.1. Izgrađivanje i adaptacija školskih objekata	20.000,00	4.000,00 ili 20%		Minist. obrazova 16.000,00 ili 80%						

Projekat/ mjera	Procjenj. troškovi	Procjenjeno finansiranje po izvorima za 2011. godinu								
		Budžet općine	Kredit	FBIH / TK	Država	JP	Privat. izvori	IPA	Donatori	Ostalo
Rekonstrukcija petogodišnje škole u Habibovićima i Izgradnja poligona u školi u Habibovićima	137.248,00	11.504,00 ili 8,38 %					68.224,00 ili 49,71 % (MZ i građani)		57.520,00 ili 41,91 % (UNDP I SDC)	
Formiranje Udruženja žena	1.500,00	1.500,00 ili 100 %								
Formiranje Udruženja za zaštitu životne sredine	1.500,00	1.500,00 ili 100 %								
Jačanje partnerstva NVO-Lokalne vlasti	3.000,00	2.250,00 ili 75%					Kajak kanu klub 750,00 ili 25%			
Izrada jedinstvenog plana sportskih i kulturnih djelovanja na području općine Doboј Istok i njihova implementacija	20.000,00	20.000,00 ili 100 %								
Izrada projektne dokumentacije za ugroženo naselje od poplava „Stadion“ u Klokočnici	16.000,00	8.000,00 ili 50 %				Direkcija voda 8.000,00 ili 50 %				
Sanacija prioritetnih klizišta na općini Doboј Istok	80.000,00	8.000,00 ili 10 %		72.000,00 ili 90 %						
Deminiranje zemljišta od mina na evidentiranim područjima općine Doboј Istok	50.000,00			25.000,00 ili 50 %					NVO 25.000,00 ili 50 %	
Uspostavljanje trezorskog	40.000,00	20.000,00							MDP	

Projekat/ mjera	Procjenj. troškovi	Procjenjeno finansiranje po izvorima za 2011. godinu								
		Budžet općine	Kredit	FBIH / TK	Država	JP	Privat. izvori	IPA	Donatori	Ostalo
poslovanja		ili 50 %							20.000,00 ili 50 %	
Unapređenje rada lokalne uprave sa mjesnim zajednicama	1.000,00	1.000,00 ili 100 %								
Edukacija uposlenih za izradu različitih projekata	10.000,00	5.000,00 ili 50 %							5.000,00 ili 50 %	
Unapređenje šalter sale (Uvođenje video nadzora i Unapređenje i uređenje informativnog pulta)	20.000,00	2.000,00 ili 10 %		18.000,00 ili 90 %						
Uspostavljanje, opremanje i osposobljavanje kancelarije za razvoj	5.000,00	5.000,00 ili 100 %								
Sakupljanje i konzerviranje starih predmeta i rukotvorina	2.000,00	2.000,00 ili 100 %								
Ukupno za društveni razvoj	3.007.248	140.754	0	137000	0	2528000	93.974	0	82.520	25000
Zaštita i unaprijedenje okoliša										
Uključivanje svih domaćinstava i privrednih subjekata u organizovano prikupljanje i odvoz komunalnog otpada	20.000,00	5.000,00 ili 25 %				JKP „Čisto“ 15.000,0 0 ili 75 %				
Organizovanje Dana Čistoće i besplatnog odvoza komunalnog i krutog otpada	4.000,00	4.000,00 ili 100 %								
Saniranje divljih deponija na području općine Doboј istok	10.000,00			10.000,00 ili 100 %						
Čišćenje vodotokova na području općine Doboј istok	5.000,00	1.000,00 ili 20 %		Ministars tvo vodoprivr						

Projekat/ mjera	Procjenj. troškovi	Procjenjeno finansiranje po izvorima za 2011. godinu								
		Budžet općine	Kredit	FBIH / TK	Država	JP	Privat. izvori	IPA	Donatori	Ostalo
				ede 4.000,00 ili 80 %						
Izrada LEAP-a	1.000,00	1.000,00 ili 100 %								
Uređenje 5 izletišta na području općine Doboј Istok	20.000,00	6.000,00 ili 30 %			Federalno ministars tvo okoliša 8.000,00 ili 40 %				6.000,00 ili 30 %	
Mjera 3.2. Uspostavljanje sistema i praćenje zagađenosti vode (kvaliteta vode u vodotocima, kvaliteta vode u centralnim i lokalnim vodovodima i kvaliteta vode u javnim česmama)	2.000,00	2.000,00 ili 100 %								
Uspostavljanje sistema praćenja zagađenosti zraka u naseljenim dijelovima Općine	5.000,00			5.000,00 ili 100 %						
Pošumljavanje državnih i privatnih šumskih površina na području cijele općine Doboј Istok	3.000,00	3.000,00 ili 100 %								
Ukupno za zaštitu okoliša	70.000	22.000	0	19.000	8.000	15.000	0	0	6.000	0

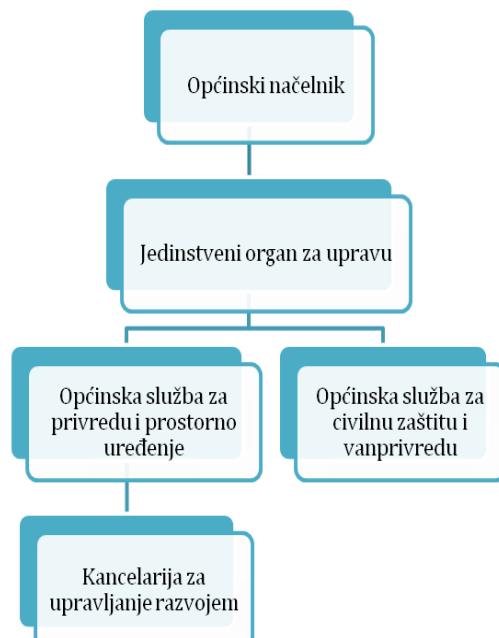
U 2011. godini, za realizaciju Strategije razvoja općine Doboј Istok, potrebno je izdvojiti sredstva u iznosu od oko 3 miliona KM. Najveći iznos potrebno je obezbjediti za realizaciju projekta iz oblasti društvenog razvoja u iznosu od 2,87 miliona KM. Međutim, potrebno je naglasiti da su sredstva za projekt Izgradnja i montiranje 110 kW trafostanice za općinu Doboј istok, u vrijednosti od 2,5 miliona KM, sredstva obezbjeđena od strane Elektroprivrede BiH.

5.3. Plan razvoja organizacijskih kapaciteta i ljudskih potencijala

Realizacija Strategije razvoja je veliki izazov za Općinu Doboј Istok. Stepen i kvalitet realizacije strategije, kao zbir svih pojedinačno realizovanih projekata i mjera, jasno će pokazati koliko je Općina blizu ili daleko od ostvarenja definisanih strateških ciljeva i vizije razvoja općine. Za uspješnu realizaciju Strategije razvoja potrebno je prilagoditi postojeće ili uspostaviti nove organizacione strukture i obezbijediti odgovarajuće ljudske kapacitete, te jasno definisati ključni operativni mehanizam za upravljanje razvojem. Zadatak tog mehanizma je svakodnevno staranje o realizaciji strategije kao cjeline i svakog projekta pojedinačno, koordinacija svih aktivnosti i aktera od promocije, pripreme i pokretanja projekata, izvođenja, praćenja, izvještavanja do iniciranja ažuriranja strategije.

Integrirana strategija razvoja općine objedinjuje sve sektore koji su u nadležnosti lokalnih vlasti (i više od toga), kao i sve aktere i zainteresovane strane na koordinisan način. Uključivanjem svih pitanja kojima se bavi jedna općina u jednu sveobuhvatnu strategiju otvaraju se mogućnosti za kreiranje sinergije, dodatnih vrijednosti i inovativnosti kroz međusektorsku saradnju. Stoga je važno navesti da je, pored djelotvorne uspostave i funkcionalnosti struktura za planiranje razvoja kao i struktura koje će pratiti provođenje strateških dokumenata, veoma značajno jačanje sveukupne koordinacije unutar općinske administracije u procesu implementacije strategije. Pored toga, neophodno je osigurati da provođenje strategije bude podržano od strane socio-ekonomskih partnera u općini. Svako od njih treba da ima značajne uloge u implementaciji, obezbjeđivanju finansijskih sredstava, te u praćenju i vrednovanju.

Postojeće stanje i organizacijske pretpostavke za implementaciju strategije

Općinsko vijeće općine Doboј Istok ima ključnu ulogu u razmatranju izvještaja o realizaciji strateških dokumenata Općine, uključujući i Strategiju razvoja kao vodećeg strateškog dokumenta Općine, koji treba predstavljati osnovu za kreiranje i donošenje svih ostalih razvojnih politika i prioriteta Općine.

Općinski načelnik ima ključnu ulogu u operacionalizaciji i implementaciji strategije razvoja putem uspostavljanja jasnih mehanizama i definisanja odgovornosti općinskih službi u pogledu implementacije dijelova strategije iz njihove nadležnosti, te obezbjeđivanja sveukupne koordinacije.

Jedinstveni organ za upravu Općine priprema program razvoja Općine, te prostorne, urbanističke i provedbene planove, budžet i završni račun, te se stara o zadovoljavanju određenih potreba građana u oblastima komunalnih djelatnosti, kulture, obrazovanja, sporta, zdravstvene i socijalne zaštite, civilne zaštite, informisanja, zanatstva, turizma i ugostiteljstva. Jedinstveni organ za upravu ima ključnu ulogu u izradi, realizaciji, praćenju, izvještavanju i ažuriranju Strategije razvoja, s ciljem kontinuiranog unaprijeđenja kvaliteta života građana općine. Jedinstveni organ za upravu sastoji se od općinskog načelnika, kao rukovodioca jedinstvenog organa za upravu, 6 samostalnih izvršioca i dve općinske službe.

Poslovi i zaduženja koja postojeća odjeljenja obavljaju iz oblasti **planiranja i upravljanja lokalnim razvojem** su sljedeći:

Općinska služba za privredu i prostorno uređenje	Općinska služba za civilnu zaštitu i vanprivredu	Kancelarija za upravljanje razvojem
<ul style="list-style-type: none"> Praćenje, podrška i izrada projekata koji imaju za cilj obezbjeđenje kreditnih i donatorskih sredstava Vrši kontinuiranu saradnju sa kancelarijom za upravljanje razvojem Daje prijedloge za preduzimanje mera, saraduje na poslovima planiranja, te vrši određene poslove u vezi sa razvojem u oblasti koje pokriva Vrši poslove u vezi sa izradom kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih planova razvoja Izrada dugoročnih planova i programa iz oblasti životne sredine Izrada kratkoročnih planova na lokalnom nivou u skladu sa dugoročnim Praćenje realizacije navedenih programa i planova uz podnošenje tromjesečnih i godišnjih izvještaja, te predlaže mjeru i aktivnosti Izrada projekata i konkuriše na tendere kod međunarodnih organizacija, vladinih i nevladinih organizacija Analizira i predlaže mjeru iz oblasti zaštite okoliša.	<ul style="list-style-type: none"> Učestvuju u konačnom kreiranju planova i izvještaja Učestvuju u planiranju kapitalnih investicija općine Planira i prati realizaciju planova i projekata iz Strategije razvoja općine Planira i provodi mjeru predviđene važećim Zakonom o zaštiti i spašavanju građana i njihove imovine na prostoru općine.	<ul style="list-style-type: none"> Strateški integrisani razvoj općine Uspostavljanje i razvoj partnerstva sa javnim, privatnim i nevladitim sektorom Izgradnja jakog i uspješnog privatnog sektora Analiziranje položajai razvoja privrede, te podsticanje ulaganja u privredne aktivnosti Identifikacija, prikupljanje, priprema i izrada projekata iz svih oblasti Koordinacija aktivnosti na planu obezbjeđenja i korištenja sredstava za finansiranje projekata Saradnja sa međunarodnim organizacijama i institucijama i drugo

Trenutno u jedinstvenom organu za upravu **ne postoji strukturiran pristup izradi i implementaciji strategije razvoja na integrisan način**, već se izradi i implementaciji strateških dokumenata pristupa parcijalno, odnosno sektorski. S tim u vezi, **ključni nedostatak je sistemski uređena funkcija planiranja i koordinacije implementacije strategije razvoja**, tj. poslovi i zadaci iz ove oblasti nisu jasno precizirani u okviru nadležnosti i zaduženja postojećih općinskih službi u okviru jedinstvenog organa za upravu. Dodatni nedostatak postojeće strukture **je nepostojanje projektnog pristupa** kao osnovnog pristupa implementaciji Strategije. Kancelarija za razvoj je predviđena sistematizacijom, ali za njeno funkcioniranje nisu osigurana sredstva u Budžetu, tako da je upitno njeno zaživljavanje u skoroj budućnosti.

U pogledu **prikupljanja, obrade i ažuriranja podataka za planiranje i praćenje razvoja**, niko od zaposlenih u okviru jedinstvenom organu za upravu nije zadužen isključivo za ovu oblast, niti postoji sveobuhvatna baza podataka neophodnih za planiranje i praćenje razvoja, već općinske službe pojedinačno prikupljaju podatke za svoje potrebe i u skladu sa svojim specifičnim formatima.

Kada je u pitanju osoblje unutar općinskih službi, koje u svojim opisima poslova ima zaduženja u oblasti planiranja i implementacije Strategije razvoja, situacija je sljedeća:

Općinska služba za privedu i prostorno uređenje

- Pravilnikom o organizaciji općinskih službi za upravu općine Doboј Istok predviđena su i popunjena 4 radna mesta:
  - Stručni savjetnik za lokalni razvoj
  - Stručni saradnik za privedu
  - Stručni saradnik za poljoprivrednu i stočarstvo
  - Stručni saradnik za prostorno uređenje

Općinska služba za civilnu zaštitu i vanprivrodu

- Pravilnikom o organizaciji općinskih službi za upravu općine Doboј Istok predviđena su i popunjena 4 radna mesta:
  - Pomoćnik općinskog načelnika
  - Viši stručni saradnik za finansije i trezor
  - Viši stručni sradnik za društvene djelatnosti
  - Stručni savjetnik za civilnu zaštitu

U sklopu jedinstvenog organa za upravu ne postoji osoba koja se bavi strateškim planiranjem niti sistemskom koordinacijom implementacije Strategije, već samo osoba koja se između ostalog bavi planiranjem ekonomskog razvoja i osoba koja se bavi planiranjem kapitalnih investicija.

Analiza raskoraka između raspoloživih i nužnih resursa i potrebe za prilagođavanjem

Imajući u vidu nedostatak jasnih nadležnosti u pogledu **koordinacije i organizacije implementacije Strategije, odnosno nedostak osobe koje bi se svakodnevno starala o realizaciji strategije kao cjeline i svakog projekta pojedinačno**, nužno je preduzeti proaktivne mjere kako bi se stanje u ovoj oblasti poboljšalo. Potrebno je ojačati razvojnu funkciju općine kroz preciznije definisanje zadataka i odgovornosti, ojačati kapacitete zaposlenih koji će biti direktno

angažovani u pripremi projekata i implementaciji Strategije, te uspostaviti djelotvoran sistem za praćenje i vrednovanje njene implementacije. Ovdje je posebno važna uloga

Stoga, ključni koraci obuhvataju sljedeće:

- Provođenje analize funkcija, procesa, aktera i uloga u upravljanju lokalnim razvojem, uključujući: pregled minimalnih funkcija upravljanja lokalnim razvojem i pregled procesa, aktera i uloga u planiranju, implementaciji, praćenju i vrednovanju Strategije razvoja.
- Identifikacija odgovarajućeg modela uspostavljanja razvojne funkcije općine, gdje je jedno od mogućih rješenja uspostavljanje **kancelarije za upravljanje razvojem** koja će preuzeti nadležnost koordinacije, redovnog praćenja, vrednovanja i izvještavanja o implementaciji Strategije. OVO BI TREBALO PRILAGODITI STVAROM STANJU U POGLEDU KACELARIJIE ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM.
- Priprema i usvajanje novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta prema odabranom modalitetu organizovanja kapaciteta za implementaciju strategije s ciljem preciziranja opisa poslova i pojedinačnih odgovornosti zaposlenika u sljedećim oblastima:
  - Sveukupna koordinacija implementacije razvojne strategije; uloge i odgovornosti jedinice za razvoj u pogledu implementacije strategije razvoja, praćenja, izvještavanja, izrade godišnjih akcionih planova, te ažuriranja strategije;
  - Izrada sveobuhvatne baze podataka u svrhu strateškog planiranja, praćenja i ocjenjivanja progresa, koja obuhvata društvene, ekonomske i okolišne parametre i relevantne indikatore. Preciziranje zaduženja osoblja zaduženog za bazu podataka, praćenje i vrednovanje, kao i dužnosti i odgovornosti ostalih relevantnih općinskih službi;
  - Izrada, implementacija i upravljanje projektima; uloge i odgovornosti na pripremi i implementaciji projekata, praćenje odgovarajućih izvora finansiranja, izbor projekata i odgovarajućih izvora, informisanje lokalnih socio-ekonomskih partnera o izvorima finansiranja, podrška u pripremi projekata.

Integrисана strategija kombinuje sektorska pitanja na strukturiran način, te je za njenu uspješnu realizaciju neophodno obezbjediti da sve općinske službe blisko sarađuju, kako bi se međusektorskom saradnjom obezbjedila odgovarajuća sinergija. Stoga je veoma važno jačanje **sveukupne sistemske koordinacije unutar jedinstvenog organa za upravu**, kako u procesu implementacije strategije, tako u procesima njenog praćenja, vrednovanja, izvještavanja i ažuriranja, te posebno:

- Prilagođavanja specifičnih elemenata postojećih opisa poslova kao i internih procedura i akata, da bi se obezbjedila nesmetana saradnja među općinskim službama unutar jedinstvenog organa za upravu, a sve to u svjetlu djelotvornog i efikasnog provođenja projekata i prioriteta definisanih Strategijom razvoja;
- Koordinacija sa kancelarijom za lokalni ekonomski razvoj u pogledu redovnog prikupljanja podataka iz nadležnosti datih općinskim službama u svrhu praćenja implementacije Strategije i akcionog planiranja za naredne godine; Povezivanje baze podatka sa svim relevantnim općinskim službama, gdje će ove pojedinačne odgovornosti biti jasno definisane u relevantnim opisima poslova;

- Kontinuirano usklađivanje višegodišnjeg i godišnjeg finansijskog plana Općine (budžet) sa višegodišnjim indikativnim i godišnjim finansijskim planom implementacije Strategije;
- Izrada, implementacija i upravljanje projektima.

Unutar plana upravljanja organizacionim i ljudskim resursima, poseban prioritet je stavljen na pripremu seta razrađenih projektnih prijedloga kao i **pripremu projekata spremnih za implementaciju** za održivi ekonomski i društveni razvoj, te zaštitu životne sredine, u skladu sa planom implementacije Strategije. Postojanje seta pripremljenih projekata bi obezbjedilo spremnost Općine da pristupi eksternim izvorima finansiranja (npr. međunarodne organizacije, kreditne linije, fondovi viših nivoa vlasti, itd.). Ovo ukazuje na snažnu potrebu za jačanjem kapaciteta zaposlenih u općini za izradu kvalitetnih prijedloga projekata.

Socio-ekonomski partneri treba da imaju precizno definisane uloge u implementaciji, obezbjeđenju finansijskih sredstava, te u praćenju i vrednovanju strategije.

- **Lokalno razvojno partnerstvo:** Imajući u vidu značajnu ulogu Partnerske grupe (lokalno razvojno partnerstvo) u djelotvornoj realizaciji, praćenju i ažuriranju Strategije razvoja, Općina Doboј Istok će i dalje u okviru ovog tijela nastaviti blisko sarađivati sa svim partnerima iz javnog, privatnog i nevladinog sektora.
- Općina Doboј Istok će, u skladu sa planom implementacije Strategije razvoja, kontinuirano raditi na unaprijeđenju međusobne informisanosti, uspostavljanju saradnje i partnerstva i sa drugim općinama, resornim ministarstvima, međunarodnim organizacijama i drugim partnerima u cilju djelotvorne implementacije strategije i postizanja većih razvojnih efekata.

Uloge i odgovornosti

U donjoj tabeli dat je kratak pregled ključnih uloga i odgovornosti u pogledu koordinacije, implementacije, monitoringa i evaluacije lokalne razvojne strategije:

Osnovne uloge i odgovornosti u procesu implementacije i koordinacije strategije	
Uloga	Nadležnost (ko?)
Definisanje odgovornosti u pogledu koordinacije implementacije strategije razvoja;	Općinski načelnik
Definisanje nadležnosti pojedinih općinskih službi za pripremu projektnih prijedloga i implementaciju projekata iz akcionog plana za 2011. godinu;	Općinski načelnik, pomoćnici općinskog načelnika
Razrada projektnih prijedloga i osiguravanje izvora finansiranja;	Općinska služba za privredu i prostorno uređenje

Provodenje procedura javnih nabavki;	Komisija za javne nabavke
Praćenje implementacije strategije i redovno izvještavanje;	Općinska služba za privredu i prostorno uređenje, općinski načelnik, Općinsko vijeće
Uspostavljanje i redovno ažuriranje baze podataka relevantnih za razvoj;	Općinska služba za privredu i prostorno uređenje
Razrada i usvajanje operativnih i finansijskih planova za naredne godine implementacije strategije (godišnje i indikativno trogodišnje);	Općinska služba za privredu i prostorno uređenje, Općinska služba za civilnu zaštitu i vanprivredu, općinski načelnik, Općinsko vijeće
Ažuriranje i revizija sektorskih planova i strategije;	Općinska služba za privredu i prostorno uređenje, Općinska služba za civilnu zaštitu i vanprivredu, općinski načelnik, Općinsko vijeće
Definisanje ključnih potreba za izgradnjom kapaciteta osoblja uključenog u implementaciju strategije (Priprema plana i sistemska izgradnja kapaciteta za djelotvornu implementaciju strategije razvoja);	Pomoćnici općinskog načelnika
Sveukupna komunikacija u pogledu implementacije strategije razvoja sa akterima van općinske uprave (građani, Lokalno razvojno partnerstvo), mediji, poslovni sektor, nevladin sektor, potencijalni finansijeri, viši nivoi vlasti, itd.).	Kancelarija za upravljanje razvojem

Sistemski pristup izgradnji kapaciteta

Djelotvorna implementacija Strategije razvoja zahtijeva odgovarajuća znanja i vještine svih uključenih. S tim u vezi, potrebno je obezbjediti da pojedinačni opisi poslova koji se tiču planiranja lokalnog razvoja i implementacije strategije odražavaju specifične zahtjeve u pogledu stručne spreme, iskustva, znanja i vještina, te zaposlenim obezbjediti dodatnu potrebnu obuku iz oblasti strateškog planiranja, programiranja, praćenja i procjene napretka. Za uspješno funkcionisanju razvojne funkcije općine je sistemski pristup upravljanju ljudskim resursima u cilju izgradnje i prilagođavanja kapaciteta stvarnim potrebama je od ključnog značaja.

Analiza postojećih kapaciteta izvršena u okviru ILDP-a u junu 2009. godine, identifikovala je sljedeća područja koja zahtijevaju pažnju i sistemski pristup izgradnji kapaciteta:

- Upravljanje lokalnim razvojem;
- Upravljanje projektnim ciklusom;
- Upravljanje ljudskim resursima;
- Javne nabavke u BiH i EU: pravni i praktični aspekti;
- Privatno-javno partnerstvo;
- EU IPA finansijski aspekti;
- Monitoring i evaluacija strategije razvoja i sektorskih planova;
- IT vještine za unos, obradu i upravljanje bazama podataka;
- Engleski jezik.

Resurs koji će općinama sve više biti na raspolaganju u pogledu izgradnje kapaciteta za djelotvorno upravljanje lokalnim razvojem jesu mehanizmi implementacije usvojene sistemom obuke za jedinice lokalne samouprave na čijem uspostavljanju se radi u okviru istoimenog projekta koji provodi UNDP.

5.4. Praćenje, ocjenjivanje i ažuriranje strategije razvoja

Stvarni rezultati razvoja, koji proizilaze iz implementacije integrirane strategije lokalnog razvoja, mogu biti vidljivi i mjerljivi jedino ukoliko općina Doboј Istok, kao najodgovornija za implementaciju strategije, bude sistematski provodila praćenje i vrednovanje realizacije strategije.

Stoga, sistematsko *praćenje i vrednovanje* (monitoring i evaluacija) realizacije strategije omogućava mjerjenje stepena ostvarenja postavljenih ciljeva, dajući takođe mogućnost za preduzimanje pravovremenih mjera u cilju eventualnih korekcija, te ocjenjivanje sveukupne uspješnosti realizacije strategije.

Praćenje podrazumjeva sistem prikupljanja i obrade podataka u svrhu upoređivanja postignutih rezultata sa planiranim. *Vrednovanje* je zasnovano na nalazima praćenja i daje sveukupnu ocjenu ostvarenja postavljenih ciljeva. Da bismo upravljali implementacijom strategije, kao i implementacijom projekata, moramo biti u mogućnosti da mjerimo stepen ostvarenja definisanih ciljeva i rezultata u određenom vremenskom periodu, za šta nam služe objektivno **provjerljivi indikatori**.

Indikatori praćenja

Strategija razvoja Općine Doboј Istok, kao konkretan i operativni alat za dugoročni razvoj općine, postavlja set mjerljivih operativnih/sektorskih ciljevima, koji su podržani sa nizom konkretnih indikatora, a koji će se koristiti za mjerjenje ukupnog napretka i ostvarenja strategije. Stoga, provođenje redovnog praćenja progrusa strategije će se temeljiti na mjerljivim sektorskim (društveni, ekonomski i ekološki), ciljevima i njihovim općim pokazateljima, kao što je navedeno u odjelicima: 4.1.4. "Procjena rezultata i pokazatelja za praćenje plana ekonomskog razvoja"; 4.2.4.

"Procjena rezultata i pokazatelja za praćenje plan društvenog razvojnog", i 4.3.4. "Procjena rezultata i pokazatelja za praćenje plana okolišnog razvoja".

Osim toga, konkretni pokazatelji su postavljeni takođe i na programsko/projektnom nivou, koji sa svojom mnogostrukostju, predstavljaju konkretnе pokazatelje praćenja napretka svakog sektorskog cilja strategije. Projektni pokazatelji definirani su u okviru projektnih prijedloga.

Okvir za praćenja plana ekonomskog razvoja je sljedeći:

Operativni cilj	Procjena očekivanih ishoda sa indikatorima	Projektno - programski indikatori
1.Uspostavljene i opremljene dvije poslovne zone i uspostavljena bolja organizacija i saradnja preduzetnika do kraja 2015. godine	Stvoreni uslovi, uspostavljene i infrastrukturno uređene dvije poslovne zone do kraja 2015. godine	<ul style="list-style-type: none"> Izrađena projektna dokumentacija za poslovne zone; Infrastrukturno opremljene dvije poslovne zone.
2.Obezbjedeni uslovi za razvoj poljoprivredne proizvodnje koji će obezbjediti 5% više poljoprivrednih proizvođača svake godine do 2014. godine	5% više poljoprivrednih proizvođača svake godine do 2014. godine	<ul style="list-style-type: none"> Površine pod zasadima jagodičastog voća povećane za 20%, Površine pod zasadima koštičavog i jabučastog voća povećane za 10%, Uspostavljena otkupna stanica.
3. Obezbjedena podrška za postojeće i uspostavljanje novih prerađivačkih kapaciteta sa najmanje 200 novih radnih mesta u do kraja 2013. godine	Kroz investicije u prerađivačku industriju otvoreno najmanje 200 novih radnih mesta do kraja 2013. godine	<ul style="list-style-type: none"> Osnovano udruženje privrednika Uspostavljena saradnja između najmanje 3 proizvođača građevinskih sortimenata.
4. Podržano i razvijeno samostalno preduzetništvo i kućna radinost tako da broj radnji ne bude manji od 150 u 2014. godini	Podržane nove ideje u oblasti preduzetništva (npr. turizam) i zadržati tendenciju rasta broja preduzetničkih radnji i osigurati da ovaj broj ne bude manji od 150 radnji u 2014. godini	<ul style="list-style-type: none"> Najmanje 5 preduzetnika primilo podršku za registraciju deficitarnih zanimanja.
5.Uspostavljena mreža međuopćinske saradnje do 2013. godine	Formirana funkcionalna radna tijela i započete aktivnosti na realizaciji projekata međuopćinske saradnje do 2013. godine	<ul style="list-style-type: none"> Uspostavljeno funkcionalno tijelo za međuopćinsku saradnju i realizovana 2 zajednička projekta.

Okvir za praćenje plana društvenog razvoja je sljedeći:

Operativni cilj	Inidikatori na nivou sektorskog cilja	Inidkatori na programsko-projektnom nivou
1. Izgrađena i uređena komunalna i putna infrastruktura do 2015. godine	Dužina izgrađenih puteva Povećano zadovoljstvo građana komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> Izgrađena primarna mreža fekalne kanalizacije dužini 5000 m do 2015. godine Izgrađena vodozaštitna zona kod centralnih i prioritetsnih lokalnih vodovoda do 2015. godine Izgrađena i montirana 110 KV km trafostanica u 2011. godini.
2. Stvoreni kvalitetni uslovi za funkcionisanje ustanova obrazovanja do 2015. godine	Adaptirana i infrastrukturno opremljeno 5 ustanova obrazovanja	<ul style="list-style-type: none"> Kapaciteti dječjeg obdaništa povećani na 70 djece Izgrađena tri školska poligona Izgrađena fiskulturna sala Adaptirano 5 obrazovnih objekata
3. Značajno unapređena kulturna, informativna i sportska infrastruktura i sadržaji i jača uloga civilnog društva u društveno – ekonomskom razvoju općine do 2015. godine	Povećanje broja kulturnih i sportskih manifestacija za 20% do 2015 g.	<ul style="list-style-type: none"> Izgrađena 3 sportska terena/poligona Opremljena tri objekta kulture NVO sektor učestvuju u donošenju svih važnih razvojnih odluka
4. Izgrađen održiv sistem civilne zaštite od prirodnih nepogoda do 2015. godine	<ul style="list-style-type: none"> Smanjen broj površina ugroženih od poplava za 25 %. Smanjen broj klizišta za 10 godišnje. Smanjena površina miniranog zemljišta za 10% godišnje.	<ul style="list-style-type: none"> Kapaciteti civilne zaštite na zadovoljavajućem nivou; Sanirano 20 prioritenih klizišta Uređeno 5 površina ugroženih od poplava
5. Opremljena i funkcionalna lokalna uprava do 2013. godine	<ul style="list-style-type: none"> Uspostavljena saradnja lokalne uprave sa mjesnim zajednicama Povećano zadovoljstvo građana i privrednika radom lokalne uprave 	<ul style="list-style-type: none"> Uspostavljeno trezorsko poslovanje u 2011. godini Povećan broj uposlenih za izradu različitih projekata za 2 do 2014. godine. 10 projekata godišnje pripremljenih i apliciranih za finansiranje; Uveden video nadzor u info pult.

Okvir za praćenje plana okolišnog razvoja je sljedeći:

Operativni cilj	Procjena očekivanih ishoda sa indikatorima	Projektno – programski inidikatori
1. Organizovan odvoz krutog otpada i sanirane divlje deponije smeća do 2015. godine	<ul style="list-style-type: none"> Povećanje pokrivenosti odvozom otpada za 30%do 2013. godine; Smanjen broj divljih deponija otpada za 50%do 2013. godine; 	<ul style="list-style-type: none"> Nabavljeno 5 velikih kontejnera i 1 specijalizovano vozilo za otpad za JKP do 2013. godine; Sanirana sva područja na kojima su se nalazile divlje deponije do 2015 Broj naselja pokrivenih odvozom otpada do 2013. godine; Broj divljih deponija do 2013. godine
2. Uređeno 5 izletišta do 2015. godine	Sanirani i obnovljeni šumski ekosistemi u okviru izletišta do 2015. godine	<ul style="list-style-type: none"> Izrađena projektna dokumentacija za uređenje izletišta; Broj novozasađenih sadnica šumske kulture u periodu do 2013. godine
3. Organizovan sistem praćenja zagađenosti zemljišta, zraka i vode do 2015. godine	Uspostavljen sistem praćenja zagađenosti zemljišta, zraka i vode	Instaliran monitoring sistem za praćenje stanja zemljišta, vode i zraka do 2015. godine;
4. Uređene javne površine do 2015. godine	Uređene dvije javne površina u naseljenim mjestima	Uređena dva groblja do 2014 godine.
5. Zaštićen šumski biodiverzitet do 2015. godine	<ul style="list-style-type: none"> Povećanje pošumljenih površina do 2015. godine; Povećanje broja divljači; smanjenje bespravne sječe šuma; smanjenje krivolova; očuvanje domaćih sorti biljaka i pasmina životinja 2015. godine 	<ul style="list-style-type: none"> Zasađeno 5000 novih sadnica šumske kulture godišnje u periodu do 2015. godine; Ukupna površina pod šumom povećana za 1 do 3 % do 2015. godine; povećano brojno stanje različitih vrsta divljači za 5 % do 2015. godine;
6. Uspostavljena međuopćinska saradnja u cilju zaštite životne sredine do 2015. godine	Potpisani međuopćinski ugovori do 2015. godine	Realizovano 3 zajedničkih projekta godišnje do 2015 g.

Ključni zadaci i pristup praćenju i vrednovanju strategije

Praćenje provedbe strategije će se organizirati kroz sljedeće zadatke, i biće pokrenuto već u 2011:

- Definiranje podataka potrebnih za postavljanje indikatora i utvrđivanje odgovornosti za njihovo prikupljanje;
- Prikupljanje početnih podataka kao osnove, s obzirom da je većina podataka dostupan u socio-ekonomskoj analizi strategije;
- Prikupljanje podataka u zahtijevanim intervalima (kvartalno);
- Analiza rezultata, procjena napretka u odnosu na postavljene ciljeve i opće indikatore i prijedlog kako bi to trebalo utjecati na daljnju provedbu, pa čak i ažuriranja strategije.

Proces prikupljanja podataka za potrebe praćenja će biti organizirani kroz uspostavu baze podataka, koja će omogućiti sistemsko ažuriranje podataka. U tu svrhu, elektronska baza podataka izrađena u toku proces pripreme socio-ekonomiske analize koristit će se i dalje, te redovito ažurirati.

Praćenje će biti takođe uskladeno sa ciklusom pripreme polugodišnjih i godišnjih izvještaja od strane odgovarajućih statističkih i drugih institucija (statistički zavodi, APIF/AFIP, itd).

Odgovornost za o praćenja i vrednovanja strategije

Na osnovu ažuriranih podataka praćenje realizacije strategije vršit će Kancelarija za upravljanje razvojem. Godišnje vrednovanje će provoditi Kancelarija za upravljanje razvojem i izvještavati načelnika, Općinsko vijeće i Partnersku grupu.

Vremenska dinamika praćenja i vrednovanja

Aktivnosti praćenja, vrednovanja i ažuriranja pojedinih dijelova strategije biće provođene u određenim vremenskim periodima, datim u narednoj tabeli.

Aktivnost praćenja i vrednovanja	Vremenski okvir
Praćenje realizacije programa (projekata, mjera)	Godišnje
Kontrolno vrednovanje	Nakon 3 godine za sektorske planove, a nakon 5 godina za strategiju
Ažuriranje sektorskih planova	Djelimično nakon 3 godine, a kompletno nakon 5 godina
Ažuriranje strategije	Djelimično nakon 5 godina, a kompletno nakon 10 godina
Finalno vrednovanje	Nakon 5 godina za sektorske planove, a nakon 10 godina za strategiju

5.5. Sinteza strategije

Pregled glavnih elemenata strategije razvoja općine Doboј Istok

VIZIJA RAZVOJA			
Ekološki čista i atraktivna poduzetnička sredina sa velikim stepenom zaposlenosti, posebno mladih, uz razvoj intenzivne poljoprivrede te konstantan razvoj malog obrta i efikasne lokalne uprave			
STRATEŠKI CILJEVI			
Razvijena temeljna infrastruktura	Razvijen ambijent za privredni razvoj	Razvijena društvena infrastruktura sa efikasnom lokalnom upravom	Zaštićen životni prostor
OPERATIVNI CILJEVI			
EKONOMSKI RAZVOJ	DRUŠTVENI RAZVOJ	ZAŠTITA I UNAPRIJEĐENJE OKOLIŠA	
1. Uspostavljene i opremljene dvije poslovne zone i uspostavljena bolja organizacija i saradnja preduzetnika do kraja 2015. godine; 2. Obezbjedeni uslovi za razvoj poljoprivredne proizvodnje koji će obezbjediti 5% više poljoprivrednih proizvođača svake godine do 2014. godine; 3. Obezbjedena podrška za postojeće i uspostavljanje novih prerađivačkih kapaciteta sa najmanje 200 novih radnih mesta u do kraja 2013. Godine; 4. Podržano i razvijeno samostalno preduzetništvo	1. Izgrađena i uređena komunalna i putna infrastruktura do 2015. godine; 2. Stvoreni kvalitetni uslovi za funkcionisanje ustanova obrazovanja do 2015. godine; 3. Značajno unapređena kulturna, informativna i sportska infrastruktura i sadržaji i ojačana uloga civilnog društva u društveno – ekonomskom razvoju općine za 20% do 2015. godine 4. Izgrađen održiv sistem civilne zaštite od prirodnih nepogoda do 2015. godine 5. Opremljena i funkcionalna lokalna uprava do 2013. godine	1. Organizovan odvoz krutog otpada i sanirane divlje deponije smeća do 2015. godine 2. Uređeno 5 izletišta do 2015. godine 3. Organizovan sistem praćenja zagađenosti zemljišta, zraka i vode do 2015. godine 4. Uređene javne površine do 2015. godine 5. Zaštićen šumski biodiverzitet do 2015. godine 6. Uspostavljena međuopćinska saradnja u cilju zaštite životne sredine do 2015. godine	

i kućna radinost tako da broj radnji ne bude manji od 150 u 2014.godini;		
5. Uspostavljena mreža međuopćinske saradnje o 2013. godine		
PROGRAMI		
1. Uspostavljanje poslovnih zona 2. Podrška preduzetnicima 3. Podrška plasmanu domaćeg proizvoda 4. Podrška poljoprivrednicima 5. Međuopćinska saradnja 6. Zaštita autohtonih biljnih i životinjskih vrsta	1. Program snadbjevanja vodom i odvođenje oborinskih voda 2. Program izgradnje infrastrukture 3. Program unapređenja obrazovnog sistema 4. Program jačanja nevladinog sektora 5. Program razvoja kulture i sporta 6. Program jačanja lične i imovinske sigurnosti 7. Program unapređenja rada lokalne uprave 8. Uređenje javnih površina	1. Održavanje čistoće 2. Praćenje i sprečavanje zagađenosti okoline 3. Uređenje javnih površina 4. Zaštita biljnih i životinjskih vrsta
PROJEKTI I MJERE		

<ul style="list-style-type: none"> - Izrada projektne dokumentacije za privrednu zonu „Starače” u Klokočnici i pribavljanje dozvola - Izrada projektne dokumentacije za privrednu zonu „Luke” u Brijesnici Maloj - Izgradnja infrastrukture za privrednu zonu „Starače” u Klokočnici - Izgradnja infrastrukture za privrednu zonu „Luke” u Brijesnici Maloj - Mjera: Pristupanje regionalnom garantnom fondu sjeveroistočna BiH (NERDA) - Osnivanje Udruženja privrednika - Formiranje pijace za prodaju lokalnih proizvoda - Uspostavljanje otkupne stanice za poljoprivredne proizvode i preradu - Uspostavljanje kapaciteta za otkup i preradu mlijeka - Podrška formirajući i razvoju mini farmi (stočne i peradarske) - Mjera: Podrška poljoprivrednim proizvođačima za nabavku zasada (jagodičastog, koštčavog i jabučastog voća, industrijskog krastavca) - Uspostavljanje tijela za međuopćinsku saradnju - Povezivanje proizvođača građevinskih sortimenata (fasade, proizvodnja betona i betonske galerije) - Proglašenje najuspješnijih poljoprivrednih proizvođača općine Doboј Istok - Proglašenje najuspješnijeg privrednika na području općine Doboј Istok - Projekat: Stimulativne mjere za registraciju deficitarnih zanimanja - Projekat: Podizanje autohtonih zasada voća - Projekat: Podrška očuvanju domaćih pasmina goveda 	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja kolektora i prioritetne primarne mreže fekalne kanalizacije (Klokočnica, Brijesnica Velika, Brijesnica Mala, Stanić Rijeka, Lukavica Rijeka) - Rješavanje vodosnadbjevanja u MZ Stanić Rijeka - Uključivanje prirodnih izvorišta u postojeće vodovodne mreže - Izgradnja prioritetnih vodozaštitnih zona (kod centralnih vodovoda na području općine i kod lokalnih vodovoda na području općine) - Izgradnja novih puteva i sanacija postojećih puteva na općini Doboј Istok - Izgradnja i montiranje 110 kW trafostanice za općinu Doboј istok - Mjera: Izgradnja i adaptacija školskih objekata - Poboljšanje kapaciteta Dječijeg obdaništva (dopremanje sprata objekta Dječijeg obdaništa i nabavka opreme i didatičkih sredstava za sprat objekta Dječijeg obdaništa) - Dovršetak fiskulturne sale u Brijesnici Velikoj - Izgradnja školskog poligona u Brijesnici Velikoj - Završetak izgradnje školskog poligona u Klokočnici - Rekonstrukcija petogodišnje škole u Habibovićima i Izgradnja poligona u školi u Habibovićima - Izgradnja petogodišnje škole u Lukavica Rijeci - Formiranje Udruženja žena - Formiranje Udruženja za zaštitu životne sredine - Jačanje partnerstva NVO-Lokalne vlasti - Uspostavljanje radio stanice - Opremanje i vraćanje objekata kulture prvo bitnoj namjeni u Klokočnici, Brijesnici Velikoj, Brijesnici Maloj, Stanić Rijeci i Lukavici Rijeci - Izrada jedinstvenog plana sportskih i kulturnih djelovanja na području općine Doboј Istok i njihova implementacija - Izgradnja prioritetne infrastrukture prema istraživanju potreba Općine za sportom - Regulacija toka rijeke Spreče (subregionalni projekat) 	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja kapaciteta JKP „Čisto“ (obezbjedjenje kancelarijskog prostora, sanacija magacinskog prostora, kupovina transportnog vozila, cisterne za vodu, cisterne za odvoz fekalija, traktora sa priključcima za zimsko održavanje) - Reciklaža, sortiranje i razdvajanje sekundarnih sirovina i komunalnog otpada - Mjera: Uključivanje svih domaćinstava i privrednih subjekata u organizovano prikupljanje i odvoz komunalnog otpada - Organizovanje Dana čistoće i besplatnog odvoza komunalnog i krutog otpada - Rješavanje trajne deponije komunalnog otpada općine Doboј istok (subregionalni projekat) - Mjera: Saniranje divljih deponija na području općine Doboј istok - Mjera: Čišćenje vodotokova na području općine Doboј istok - Opremanje javnih površina korpama za smeće - Izrada LEAP-a - Uređenje 5 izletišta na području općine Doboј Istok - Mjera: Uspostavljanje sistema i praćenje zagađenosti vode (kvaliteta vode u vodotocima, kvaliteta vode u centralnim i lokalnim vodovodima i kvaliteta vode u javnim česmama) - Mjera: Uspostavljanje sistema praćenja zagađenosti zraka u naseljenim dijelovima Općine - Uređenje postojećih groblja - Određivanje lokacija za nova groblja, izrada projekata i potrebnih saglasnosti i dozvola - Pošumljavanje privatnih i državnih šumskih površina na području cijele općine Doboј Istok - Izrada i održavanje mjesto za ishranu divljači tokom zime - Porobljavanje rijeke Spreče
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada projektne dokumentacije za ugroženo naselje od poplava „Stadion” u Klokotnici - Zaštita i sprečavanje plavljenje lokaliteta naselje „Stadion” u Klokotnici - Zaštita i sprečavanje plavljenje centru Brijesnica Mala - Sanacija prioritetnih klizišta na općini Doboј Istok - Uspostavljanje partnerskih odnosa zdravstvenih, školskih, socijalnih, policijskih i organa Uprave na smanjenju devijantnih pojava - Jačanje kapaciteta Civilne zaštite (Opremanje Civilne zaštite i Obuka volontera za poslove Civilne zaštite) - Deminiranje zemljišta od mina na evidentiranim područjima općine Doboј Istok - Uspostavljanje trezorskog poslovanja - Unapređenje rada lokalne uprave sa mjesnim zajednicama - Edukacija uposlenih za izradu različitih projekata - Unapređenje šalter sale (Uvođenje video nadzora i unapređenje i uređenje informativnog pulta) - Uspostavljanje, opremanje i osposobljavanje kancelarije za razvoj - Određivanje i izgradnja lokacije stočnog groblja - Izrada projektne dokumentacije centralnog spomen obilježja - Izgradnja centralnog spomen obilježja - Konzerviranje i dislokacija registrovanih stećaka - Sakupljanje i konzerviranje starih predmeta i rukotvorina 	
--	--	--

Aneks 1.Okvirna finansijska konstrukcija za sve sektore

Projekti / mjere	Program	Ukupna vrijednost projekta	Orijentacioni period realizacije/ dinamika implementacije					Izvori finansiranja	Napomena	
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.			
EKONOMSKI RAZVOJ										
1	Izrada projektne dokumentacije za privrednu zonu „Starače” u Klokočnici i pribavljanje dozvola	Uspostavljanje poslovnih zona	15.000,00	15.000					Općina 100%	
2	Izrada projektne dokumentacije za privrednu zonu „Luke” u Brijesnici Maloj	Uspostavljanje poslovnih zona	15.000,00		15.000				Općina 100%	
3	Izgradnja infrastrukture za privrednu zonu „Starače” u Klokočnici	Uspostavljanje poslovnih zona	(1.200.000,00) 300.000,00 za period 2013-2015			100.000	100.000	100.000	Općina 20% Privatni izvori 80 %	Ovaj projekat će trajati više od 5 godina
4	Izgradnja infrastrukture za privrednu zonu „Luke” u Brijesnici Maloj	Uspostavljanje poslovnih zona	(800.000,00) 300.000,00 za period 2013-2015			100.000	100.000	100.000	Općina 20 % Privatni izvori 80 %	Ovaj projekat će trajati više od 5 godina
5	Mjera: Pristupanje regionalnom garantnom fondu sjeveroistočna BiH (NERDA)	Podrška preduzetnicima	50.000,00	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	Općina 100 %	
6	Osnivanje Udruženja privrednika	Uspostavljanje saradnje preduzetnika	1.500,00	1.500,00					Općina 100%	

Projekti / mjere		Program	Ukupna vrijednost projekta	Orijentacioni period realizacije/ dinamika implementacije					Izvori finansiranja	Napomena
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
7	Formiranje pijace za prodaju lokalnih proizvoda	Podrška plasmanu domaćeg proizvoda	5.000,00	5.000					Općina 40% Udruž. Polj 60 %	
8	Uspostavljanje otkupne stanice za poljoprivredne proizvode i preradu	Podrška plasmanu domaćeg proizvoda	50.000,00			50.000			Općina 20% Kredit 60% Privatni izvori 20%	
9	Uspostavljanje kapaciteta za otkup i preradu mlijeka	Podrška plasmanu domaćeg proizvoda	52.000,00	52.000					Općina 50% MDP 50%	Projekat MDP
10	Podrška formiranju i razvoju mini farmi (stočne i peradarske)	Podrška plasmanu domaćeg proizvoda	150.000,00					150.000	Privatni izvori 40%, općina 30%, ministarstva 30%	
10	Mjera: Podrška poljoprivrednim proizvođačima za nabavku zasada (jagodičastog, koštičavog i jabučastog voća, industrijskog krastavca)	Podrška poljoprivredni cima	150.000,00	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	Općina 16,67 % Kanton 33,33% Feder min polj. 50%	
11	Uspostavljanje tijela za međuopćinsku saradnju	Međuopćinska saradnja	25.000,00	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	Općina 100%	

Projekti / mjere		Program	Ukupna vrijednost projekta	Orijentacioni period realizacije/ dinamika implementacije					Izvori finansiranja	Napomena
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
12	Povezivanje proizvođača građevinskih sortimenata (fasade, proizvodnja betona i betonske galerije)	Jačanje preradivačkih kapaciteta	20.000,00			20.000			Općina 25% Privatni izvori 75%	
13	Proglašenje najuspješnijih poljoprivrednih proizvođača općine Doboј Istok	Dodatno stimulisanje samostalnih privrednih aktivnosti	15.000,00	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	Općina 33,33 % Udr. Poljopr. 66,66%	
14	Proglašenje najuspješnijeg privrednika na području općine Doboј Istok	Dodatno stimulisanje samostalnih privrednih aktivnosti	20.000,00	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	Općina 50% Udruženje privrednika 50%	
15	Projekat: Stimulativne mјere za registraciju deficitarnih zanimanja	Kreiranje i praćenje razvoja Općine	15.000,00	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	Općina 100%	
16	Projekat: Podizanje autohtonih zasada jabučastog voća	Zaštita autohtonih biljnih i životinjskih vrsta	60.000,00	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	FMP 41,50 % GRAĐANI 41,50 % Općina 17 %	
17	Projekat: Podrška očuvanju domaćih pasmina goveda	Zaštita autohtonih biljnih i životinjskih vrsta	25.000,00	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	Feder. Minist. Poljopriv. 100 %	
	Ukupno		1.268.500,00	145.500	87.000	342.000	272.000	422.000		

Projekti / mjere	Program	Ukupna vrijednost projekta	Orijentacioni period realizacije/ dinamika implementacije					Izvori finansiranja	Napomena	
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.			
DRUŠTVENI RAZVOJ										
1	Izgradnja kolektora i prioritetne primarne mreže fekalne kanalizacije (Klokotnica, Brijesnica Velika, Brijesnica Mala, Stanić Rijeka, Lukavica Rijeka)	Program snadbjevanja vodom i odvodnjom oborinskih voda	(6.700.000) 400.000,00 za period 2014-2015				200.000	200.000	Općina 20 % Kredit Direkcija voda građani	Projekat traje više od 5 godina
2	Projekat: Rješavanje vodosnadbjevanja u MZ Stanić Rijeka	Program snadbjevanja vodom i odvodnjom oborinskih voda	30.000,00	30.000					Općina 33,33% Direkcija voda 66,66%	
3	Projekat: Uključivanje prirodnih izvorišta u postojeće vodovodne mreže	Program snadbjevanja vodom i odvodnjom oborinskih voda	100.000,00	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	Općina 70% Kanton 30%	
4	Izgradnja prioritetnih vodozaštitnih zona (kod centralnih vodovoda na području Općine i kod lokalnih vodovoda na području Općine)	Program snadbjevanja vodom i odvodnjom oborinskih voda	100.000,00		50.000	50.000			Općina 20 % Jp čisto 20% 60% građani	
5	Projekat : Izgradnja novih puteva i sanacija postojećih puteva na općini Doboј Istok	Program održavanja putne mreže	250.000,00	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	Općina 50% Građani 50%	

Projekti / mjere		Program	Ukupna vrijednost projekta	Orijentacioni period realizacije/ dinamika implementacije					Izvori finansiranja	Napomena
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
6	Projekat: Izgradnja I montiranje 110 kW trafostanice za općinu Dobojski istok	Program poboljšanja elektrosnadbane vanja	2.500.000,00	2.500.000,00					Elektroprivreda 100%	
7.	R.M.1.1. Izgrađivanje i adaptacija školskih objekata	Program unapređenja obrazovnog sistema	100.000,00	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20 % općina 80 % ministarstvo obraz TK	
8	Poboljšanje kapaciteta Dječijeg obdaništva (dopremanje sprata objekta Dječijeg obdaništa i nabavka opreme i didaktičkih sredstava za sprat objekta Dječijeg obdaništa)	Program unapređenja obrazovnog sistema	70.000,00		40.000	15.000	15.000		Općina 10 %. Kanton 50%, vlastita sredstva 20%, donacija 20%	
9	Projekat: Dovršetak fiskulturne sale u Brijesnici Velikoj	Program unapređenja obrazovnog sistema	500.000,00		120.000	120.000	120.000	140.000	Općina 20% Građani 30% Kanton 50%	
10	Projekat: Izgradnja školskog poligona u Brijesnici Velikoj	Program unapređenja obrazovnog sistema	50.000,00		50.000				Općina 30% Kanton 70%	
11	Projekat: Završetak izgradnje školskog poligona u Klokočnici	Program unapređenja obrazovnog sistema	30.000,00			30.000			Općina 50% Kanton 50%	
12	Projekat: Rekonstrukcija petogodišnje škole u Habibovićima i Izgradnja poligona u školi u Habibovićima	Program unapređenja obrazovnog sistema	267.248,00	137.248			130.000		Općina 8,38%	

Projekti / mjere		Program	Ukupna vrijednost projekta	Orijentacioni period realizacije/ dinamika implementacije					Izvori finansiranja	Napomena
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
									Građani 49,71 % Donatori 41,91 %	
13	Izgradnja petogodišnje škole u Lukavica Rijeci	Program unapređenja obrazovnog sistema	140.000,00				140.000		Općina 30% Građani 30% Donatori 40%	
14	Projekat: Formiranje Udruženja žena	Program jačanja Nevladinog sektora	1.500,00	1.500					Općina 100%	
15	Projekat: Formiranje Udruženja za zaštitu životne sredine	Program jačanja Nevladinog sektora	1.500,00	1.500					Općina 100%	
16	Projekat: obezbjedenje i opremanje kancelarije za rad registrovanih udruženja na području općine	Program jačanja nevladinog sektora	15.000,00		15.000				Općina 20%; MDP 70%, MZ -10%	
17	Projekat: Jačanje partnerstva NVO-Lokalne vlasti	Program jačanja Nevladinog sektora	3.000,00	3.000					Općina 75% Kajak kano klub 25%	
18	Projekat: Uspostavljanje radio stanice	Program jačanja Nevladinog sektora	10.000,00		10.000				Općina 50 % Privatni izvori 25% Donatori 25%	

Projekti / mjere		Program	Ukupna vrijednost projekta	Orijentacioni period realizacije/ dinamika implementacije					Izvori finansiranja	Napomena
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
19	Projekat: Opremanje i vraćanje objekata kulture prvo bitnoj namjeni u Klokočnici, Brijesnici Velikoj, Brijesnici Maloj, Stanić Rijeci i Lukavici Rijeci	Program jačanja Nevladinog sektora	130.000,00		30.000	50.000	20.000	30.000	Općina 60% Građani 20% MZ 20%	
20	Projekat: Izrada jedinstvenog plana sportskih i kulturnih djelovanja na području općine Doboј Istok i njihova implementacija	Program razvoja kulturnih sadržaja	100.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	Općina 100%	
21	Projekat: Istraživanje potreba općine Doboј Istok za sportom (realizovano u 2010. godini)	Program razvoja sporta	4.200,00						UNDP i SDC 100%	Projekat realizovan u 2010
22	Projekat: Izgradnja prioritetne infrastrukture prema istraživanju potreba Općine za sportom	Program razvoja sporta	(150.000,00) 60.000,00 za period 2014-2015				30.000	30.000	Općina 80% MZ – 20%	Projekat će trajati i poslije 2015 g.
23	Projekat: Regulacija toka rijeke Spreče (subregionalni projekt)	Program jačanja lične i imovinske sigurnosti								Projekat traži angažovanje više općina u slivu rijeke Spreče i strateškog donatora
24	Projekat: Izrada projektne dokumentacije za ugroženo naselje od poplava „Stadion“ u Klokočnici	Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	16.000,00	16.000					Općina 50% Direkcija voda 50%	
25	Projekat: Zaštita i sprečavanje plavljenje lokaliteta naselje	Program jačanja lične i	70.000,00		70.000				Direkcija voda	

Projekti / mjere		Program	Ukupna vrijednost projekta	Orijentacioni period realizacije/ dinamika implementacije					Izvori finansiranja	Napomena
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
	„Stadion” u Klokočnici	imovinske sigurnosti							50% Građani 50%	
26	Projekat: Zaštita i sprečavanje plavljenje centru Brijesnica Mala	Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	20.000,00		20.000				Općina 50% Privatni izvori 50%	
27	Projekat: Sanacija prioritetnih klizišta na općini Doboј Istok	Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	400.000,00	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	10% općina 90% kanton	
28	Projekat: Uspostavljanje partnerskih odnosa zdravstvenih, školskih, socijalnih, policijskih i organa Uprave na smanjenju devijantnih pojava	Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	10.000,00		10.000				NVO 100%	
29	Projekat: Jačanje kapaciteta Civilne zaštite (Opremanje Civilne zaštite i Obuka volontera za poslove Civilne zaštite)	Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	100.000,00		50.000	50.000			Kanton 40% NVO 60%	
30	Projekat: Deminiranje zemljišta od mina na evidnetiranim područjima općine Doboј Istok	Program jačanja lične i imovinske sigurnosti	250.000,00	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	NVO 50% KANTON 50%	
31	Projekat: Uspostavljanje trezorskog poslovanja	Program unapređenja rada lokalne uprave	40.000,00	40.000					OPĆINA 50% MDP 50%	
32	Projekat: Unapređenje rada lokalne uprave sa mjesnim zajednicama	Program unapređenja rada lokalne	5.000,00	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	Općina 100%	

Projekti / mjere		Program	Ukupna vrijednost projekta	Orijentacioni period realizacije/ dinamika implementacije					Izvori finansiranja	Napomena
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
		uprave								
33	Projekat: Edukacija uposlenih za izradu različitih projekata	Program unapređenja rada lokalne uprave	20.000,00	10.000	10.000				Općina 50% Donatori 50%	
34	Projekat: Unapređenje šalter sale (Uvođenje video nadzora i Unapređenje i uređenje informativnog pulta)	Program unapređenja rada lokalne uprave	20.000,00	20.000					Općina 10% Kanton 90%	
35	Projekat: Uspostavljanje, opremanje i ospozbljavanje kancelarije za razvoj	Program kreiranja i praćenja razvoja općine	25.000,00	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	Općina 100%	
36	Projekat: Određivanje i izgradnja lokacije stočnog groblja	Praćenje i sprečavanje zagađenosti okoline	25.000,00		25.000				Kanton 100 %	
37	Projekat: Izrada projektne dokumentacije centralnog spomen obilježja	Uređenje javnih površina	10.000,00			10.000			Općina 100%	
38	Projekat: Izgradnja centralnog spomen obilježja	Uređenje javnih površina	60.000,00				60.000		Općina 40% Donacije 60%	
39	Projekat: Konzerviranje i dislokacija registrovanih stećaka	Uređenje javnih površina	5.000,00		5.000				Općina 100 %	
40	Projekat: Sakupljanje i konzerviranje starih predmeta i rukotvorina	Uređenje javnih površina	10.000,00	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	Općina 100 %	
Ukupno:			5.944.248,00	3.007248	753.000	573.000	963.000	648.000		

Projekti / mjere		Program	Ukupna vrijednost projekta	Orijentacioni period realizacije/ dinamika implementacije					Izvori finansiranja	Napomena	
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.			
ZAŠTITA OKOLIŠA											
1	Projekat Izgradnja kapaciteta JKP „Čisto”	Održavanje čistoće	200.000,00		50.000	50.000	50.000	50.000	Općina 10% Kredit 90%		
2	Projekat: Reciklaža, sortiranje i razdvajanje sekundarnih sirovina i komunalnog otpada	Održavanje čistoće	90.000,00		30.000	30.000	30.000		Kanton 40 % Donatori 40% Vlastita sreds. 20%		
3	Projekat: Uključivanje svih domaćinstava i privrednih subjekata u organizovano prikupljanje i odvoz komunalnog otpada	Održavanje čistoće	20.000,00	20.000					Općina 25 % JKP Čisto 75%		
4	Projekat: Organizovanje Dana Čistoće i besplatnog odvoza komunalnog i krutog otpada	Održavanje čistoće	20.000,00	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	Općina 100%		
5	Projekat: Rješavanje trajne deponije komunalnog otpada općine Doboј istok (subregionalni projekt)	Održavanje čistoće	Regionalni projekt – u toku								
6	Projekat: Saniranje divljih deponija na području općine Doboј istok	Održavanje čistoće	50.000,00	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	Minist. Okoliša 100%		
7	Projekat: Čišćenje vodotokova na području općine Doboј istok	Održavanje čistoće	25.000,00	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	Općina 20% Ministar. Vodopr. 80%		
8	Projekat: Opremanje javnih	Održavanje	5.000,00		5.000				Općina 100%		

Projekti / mjere		Program	Ukupna vrijednost projekta	Orijentacioni period realizacije/ dinamika implementacije					Izvori finansiranja	Napomena
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
	površina korpama za smeće	čistoće								
9	Projekat: Izrada LEAP-a	Održavanje čistoće	5.000,00	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	Općina 100%	
10	Projekat: Uređenje 5 izletišta na području općine Doboј Istok	Praćenje i sprečavanje zagađenosti okoline	100.000,00	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	Općina 30 % Država 40% Ostali izvori 30 %	
11	Mjera 3.2. Uspostavljanje sistema i praćenje zagađenosti vode (kvaliteta vode u vodotocima, kvaliteta vode u centralnim i lokalnim vodovodima i kvaliteta vode u javnim česmama)	Praćenje i sprečavanje zagađenosti okoline	10.000,00	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	Općina 100 %	
12	Projekat: Uspostavljanje sistema praćenja zagađenosti zraka u naseljenim dijelovima Općine	Praćenje i sprečavanje zagađenosti okoline	25.000,00	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	Kanton 100 %	
13	Projekat: Uređenje postojećih grobalja	Uređenje javnih površina	48.000,00		30.000	6.000	6.000	6.000	MZ – 50 % Građani 50%	
14	Projekat: Određivanje lokacija za nova groblja, izrada projekata i potrebnih saglasnosti i dozvola	Uređenje javnih površina	30.000,00		10.000	10.000	10.000		Općina 30 % Građani 70 %	
15	Projekat: Pošumljavanje privatnih i državnih šumskih površina na području cijele općine Doboј Istok	Zaštita autohtonih biljnih i životinjskih vrsta	15.000,00	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	Općina 100%	

Projekti / mjere		Program	Ukupna vrijednost projekta	Orijentacioni period realizacije/ dinamika implementacije					Izvori finansiranja	Napomena
				2011.	2012.	2013.	2014.	2015.		
16	Projekat: Izrada i održavanje mjesta za ishranu divljači tokom zime	Zaštita autohtonih biljnih i životinjskih vrsta	6.000,00		2.000	2.000	2.000		Općina 50% Lovacko društvo 50%	
17	Projekat: Porobljavanje rijeke Spreče	Zaštita autohtonih biljnih i životinjskih vrsta	8.000,00		2.000	2.000	2.000	2.000	Općina 50% Ribolovno društvo 50 %	
	Ukupno:		657.000,00	70.000	149.000	150.000	150.000	138.000		